

รายงานการวิจัย

เรื่อง

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Expectation and performance roles of advisors, and problems of advisory system
at Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

นางสลักใจ ศรีธราดล

Saluckjai Sritharadol

นางสาวจิราพร บุญช่วย

Jiraporn Boonchouy

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ประจำปีงบประมาณ 2557

หัวข้อวิจัย: บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ชื่อนักวิจัย: นางสาวสลักใจ ศรีธราดล และนางสาวจิราพร บุญช่วย

หน่วยงาน: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ปีที่ทำการวิจัย: 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำนวน 302 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 34 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Dependent t-test Independent t-test และ F-test และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยการเลือกอย่างเจาะจง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 16 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติจริง พบว่า นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริง ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 โดยให้ความคาดหวังสูงกว่าการปฏิบัติจริง กล่าวคือ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังระดับมาก แต่การปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมากค่อนข้างไปทางปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาให้การปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังกับการปฏิบัติงานจริงตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 โดยด้านที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา รองลงมาคือ ด้านให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ ในส่วนของการปฏิบัติงานจริงที่อยู่ในระดับมากค่อนข้างไปทางปานกลาง ด้านที่ได้คะแนนสูงสุด คือด้านสัมพันธ์ภาพ รองลงมา คือ ด้านให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังกับการปฏิบัติงานจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา โดยพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความ

คาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 โดยด้านที่นักศึกษาให้ความคาดหวังในระดับมาก ด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา รองลงมาคือ ด้านให้คำปรึกษา ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาการศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ ตามลำดับ ในส่วนของการปฏิบัติจริง พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ และด้านวิชาการ ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังพบว่า คณะศิลปศาสตร์ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัด มีหน่วยงานที่พร้อมในการสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ยังมีปัญหาการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลารว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สอดคล้องกับเวลารว่างของนักศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีตารางให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็ตาม ดังนั้น คณะควรกำหนดนโยบายเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษา อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการดูแลนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

Research Title: Expectation and performance roles of advisors, and problems of advisory system at Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Researchers: Mrs. Saluckjai Sritharadol and Miss Jiraporn Boonchouy

Organization: Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Research Year: 2016

ABSTRACT

The objective of this mixed methods research was to investigate expected and performance roles of advisors, and problems of the advisory system of Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus. Stratified random sampling was used to recruit 302 subjects who were first to fourth year students and 34 advisors. Data were collected using a questionnaire and analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Dependent t-test Independent t-test and F-test. The structured interviews conducted with key informants selected through purposive sampling consisting of 16 first to fourth year students and 8 advisors. Data collected from the interviews were analyzed using content analysis.

The study found the following.

1. Regarding opinions of students and advisors towards expected and actual roles played by advisors, it was found that the overall level of opinions towards the expected and actual roles were significantly different at .01. The level of the expected role was higher than that of the actual role. Students and advisors' level of the expected role was high but that for the actual role was moderately high. Students' opinion towards the actual role was at a moderate level.

2. Comparing advisors' level of opinions towards each of the five aspects of the expected role and that of the actual role, it was found that they were significantly different at .01. The advisors' level of opinions towards each aspect of the expected role was high with the highest score for relationship with students, followed by providing general advice, providing academic advice, contributing to student development, and providing assistance, respectively. The advisors' level of opinions towards each aspect of the actual role was moderately high with the highest score for relationship with students, followed by providing general advice,

providing academic advice, contributing to student development, and providing assistance, respectively.

3. Comparing students' level of opinions towards each of the five aspects of the expected role and that of the actual role, it was found that they were significantly different at .01. The students' level of opinions towards each aspect of the expected role was high with the highest score for relationship with students, followed by providing general advice, providing academic advice, contributing to student development, and providing assistance, respectively. The students' opinions towards each aspect of the actual role was that advisors played their role according to advisors' role with the highest score for relationship with students, followed by providing general advice, contributing to student development, providing assistance, and providing academic advice, respectively.

In addition, it was found that the Faculty of Liberal Arts has a clear academic advising system, appoints advisors officially which encourages advisors to perform their duties earnestly, and has a supporting unit to facilitate advisors' work. Nevertheless, students and advisors still have a problem with their meeting time in that their free periods of time do not correspond even there are timetables with specified time for students to see their advisors. Therefore, the faculty should set additional policies to boost up advisors' morale that will motivate them to be well-prepared for taking care of their students continuously.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2557 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ คณะกรรมการวิจัยคณะศิลปศาสตร์ และคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพดล นิมสุวรรณ อาจารย์ธัญลักษณ์ ลิ้มเพียรจัด และคุณอมรา ศรีสัจจัง ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาวิเคราะห์และสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง และบุคลากรสายสนับสนุนทุกท่าน ที่ให้คำชี้แนะ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คณะศิลปศาสตร์ เพื่อนำไปส่งเสริมพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ ให้มีความเข้มแข็ง และผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไป

สลักใจ ศรีธราดล

จิราพร บุญช่วย

2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(2)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท และความคาดหวัง.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา.....	17
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	21
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	27
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	32
ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	32
ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง.....	36
ปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	50
การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	53
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	55
ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา.....	58
ความคิดเห็นของนักศึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติงานจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบ อาจารย์ที่ปรึกษา.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	77
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา.....	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	83
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	100
สรุปผล.....	102
อภิปรายผล.....	106
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	115
บุคลากร.....	118
ภาคผนวก.....	121
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา.....	122
ข แนวทางในการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา.....	141
ค ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	143
ง หนังสือบันทึกข้อความผู้เชี่ยวชาญ.....	153
ประวัติผู้วิจัย.....	156

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา.....	32
2	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปรายด้านและภาพรวม.....	36
3	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ.....	38
4	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา.....	41
5	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา.....	44
6	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา.....	46
7	ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ.....	48
8	ปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	50
9	การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	53
10	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	55
11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา.....	58
12	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง สรุปรายด้าน.....	61
13	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านวิชาการ.....	63
14	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้คำปรึกษา.....	66
15	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านพัฒนานักศึกษา.....	69
16	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา.....	71
17	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้ความช่วยเหลือ.....	73
18	ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา.....	77
19	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 กำหนดความหมายของ “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แนวการจัดการศึกษาตาม มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และองค์ประกอบหนึ่งในการประเมินคุณภาพภายในคือ การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, น.2, 12, 24-25)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้ความสำคัญต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จึงกำหนดบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา และช่วยเหลือนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม ในกระบวนการผลิตบัณฑิต กำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็น 3 ด้าน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาเชิงจิตวิทยา การปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องมีระบบที่เชื่อมโยง ประสาน และรับรู้บทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน และมีการกำหนดภาระงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้สามารถพัฒนานักศึกษาได้ตามเป้าประสงค์

อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการมีหน้าที่แนะนำนักศึกษาให้ศึกษาเรียนรู้ ติดตามหลักสูตร วิชาเรียน ข้อบังคับ กฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย และสังคม และปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม ให้การปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชาเรียน ให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษาในการลงทะเบียนวิชาเรียนให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ เป้าหมายของหลักสูตรและบัณฑิตที่พึงประสงค์ ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการเลือกสาขาวิชา และการวางแผนการศึกษา

ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ให้การแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้า และติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อการแก้ไขอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่าการลงทะเบียนเรียนวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดค่าคะแนนเฉลี่ยและผลการศึกษา พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ กำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ เก็บข้อมูลรายละเอียดของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นระเบียบสะสมของนักศึกษา สร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ คณะ และมหาวิทยาลัย ให้การรับรองนักศึกษาเมื่อนักศึกษาต้องการนำไปแสดงแก่ผู้อื่น ให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา ให้การปรึกษาแนะนำหรือตักเตือนเมื่อผลการเรียนของนักศึกษาลดลง มีความประพฤติและมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ให้การปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน ตลาดแรงงาน ตลอดจนจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ และการศึกษาต่อ ให้การปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ได้แก่ ปัญหาสุขภาพ อนามัย ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต แนะนำให้นักศึกษาติดตามศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ตลอดเวลา และการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาตามความเหมาะสมกับศักยภาพ เพื่อการพัฒนาตน ให้การปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ความประพฤติและจริยธรรม ชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา และปฏิบัติตามหน้าที่ของนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546, น. 1, 5-7)

ความคาดหวังและหน้าที่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ นักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในกรณีแนะนำการลงทะเบียน แนะนำในกรณีที่อยู่ในภาวะวิกฤต (critical) ว่าควรทำอย่างไร มีความพร้อมในการให้คำปรึกษา ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียน กฎระเบียบ ด้านการลงทะเบียนควรมีอาจารย์ที่ปรึกษา และรุ่นพี่มาคอยแนะนำ จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรงกับภาควิชาหรือสาขาที่เรียน แนะนำวิธีการเตรียมตัวเรื่องการเรียน มีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถส่งต่อได้ ดูแลและติดตามนักศึกษาตลอดจนจบการศึกษา จัดกิจกรรมให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนร่วมกันมากขึ้น เช่น กีฬา ทักษะศึกษา เข้าใจนักศึกษาทั้งด้านกิจกรรมและวิชาการ ในส่วนหน้าที่ของนักศึกษาคือควรเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามกำหนดเวลาที่อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดหรือเมื่อมีปัญหา ปรึกษารับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำตักเตือนของอาจารย์ที่ปรึกษา ติดตามและศึกษาข่าวสาร และประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ทั้งการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา ทุนการศึกษา กิจกรรมทางสังคม ฯลฯ อย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546, น. 10-12)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา (ลัดดาวัลย์ โภควินท์, 2552, น.1-2) การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้คู่คุณธรรม และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้านด้วยกัน องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในสถาบันการศึกษาคืออาจารย์ที่ปรึกษา หากสถาบันการศึกษาใดไม่เห็นความสำคัญต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นักศึกษาจะขาดที่พึ่งและที่ปรึกษา ดังนั้น สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่จึงจัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้นักศึกษาไปขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือได้ทั้งในด้านวิชาการและ

ปัญหาส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อนักศึกษา ในการให้คำแนะนำเพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจชีวิตและสังคมในรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (กิตติพงษ์ มหาวัน, ประยูร ทบอาจ และวรัญญา วงษ์ศิริ, ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา, ปี 2556 บทคัดย่อ) ได้สรุปบทคัดย่อไว้ว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัย อาจ จะเกิดปัญหาในการวางแผนการศึกษา การจัดการแผนการศึกษาเมื่อการศึกษาไม่เป็นไปตามแผนหรือ ปัญหาส่วนตัวในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย รวมถึงสงสัยในข้อกำหนด กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย ซึ่งมีผู้คอยชี้แนะและให้คำปรึกษาคือ อาจารย์ที่ปรึกษา แต่ในบางครั้งจะเกิดการติดขัด ในเรื่องการนัดหมายและข้อมูลไม่เพียงพอต่อการให้คำปรึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (สมบัติ แสงพล, พนิดา สังข์พันธ์, ยุพดี เจริญสว่าง, ฌฎฎาภพ เสขัง, วารสาร วิจัย มข. 16 (1) : มกราคม 2554, น.83) ได้สรุปบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า การเรียนการสอนใน ระดับอุดมศึกษา มีความแตกต่างจากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากนักศึกษายู่ห่างไกลพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความเป็นอิสระในการดูแลตนเองมากขึ้น ซึ่งพบว่า นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ไม่ สามารถปรับตัวเข้ากับระบบการศึกษาใหม่ เพื่อนใหม่ สิ่งแวดล้อมใหม่ ตลอดจนการมีปัญหาด้าน สุขภาพ เศรษฐกิจ เป็นผลกระทบต่อสภาพจิตใจและการเรียน เกิดผลการเรียนต่ำ หรือพันสภาพเป็น นักศึกษา อีกทั้ง ปัจจัยภายในตัวบุคคลคือพฤติกรรมการเรียน มีแนวโน้มที่จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ดี ส่วนปัจจัยภายนอกที่จะมาส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยคือ การสนับสนุนทาง สังคมไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน อาจารย์ หรือสถานศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ บุคคลสามารถจัดการกับความเครียดและปัญหาต่าง ๆ ได้ (ประณต, 2549) โดยเฉพาะอาจารย์ที่ ปรึกษา จะมีบทบาทสำคัญมากในการให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาได้เจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักศึกษา เป็นผู้สังเกตปัญหาของนักศึกษาและให้ความ ช่วยเหลือหรือแนะนำนักศึกษาในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขณะเดียวกันนักศึกษาคควรให้ความสำคัญถึง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาเช่นกัน ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นผู้ได้รับความคาดหวังจากสังคมเนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับตัว นักศึกษาแต่ละคนมากกว่าผู้อื่น เพราะโดยหน้าที่ทางนิตินัยในบางคณะวิชา อาจารย์ที่ปรึกษาเป็น เสมือนผู้ทำแผนการศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่นักศึกษาเข้ามาเป็นนักศึกษาจนจบการศึกษา พิจารณาผลการเรียนที่ผ่านมาเพื่ออนุญาตให้นักศึกษาเลือกวิชาเรียนในภาคการศึกษาถัดไป และเรื่อง อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ส่วนหน้าที่ทางพฤตินัย อาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้เอาใจใส่ดูแลด้าน ความประพฤติ ช่วยแก้ปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาที่อาจมีผลกระทบต่อการศึกษา บางครั้งอาจต้อง ช่วยในการหาทุน การศึกษา หรือหางานพิเศษ อาจกล่าวได้ว่า ภาระหน้าที่และบทบาทอาจารย์ที่ ปรึกษาเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษา ตลอดจนพฤติกรรมการ เรียนของนักศึกษาในความดูแล

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาของวินสตันและคณะ หรือทฤษฎีของ วินสตัน (Winston Theory et al., 1988) ซึ่งประกอบด้วย Roger B Winston, J.c., Theodor, K.Miller, Steven C. Ender, Thomal J.Grites ได้เสนอและอธิบายถึงหลักความเป็นจริงของ กระบวนการให้คำปรึกษา ควบคู่ไปกับการให้คำปรึกษาเชิงพัฒนา และพัฒนาองค์ประกอบที่นำมา

เกี่ยวข้อง ถ้าองค์ประกอบเหล่านั้นตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา 3 ด้าน คือ 1) การพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติ 2) การพัฒนาการตัดสินใจด้วยตนเอง และ 3) การพัฒนาความสามารถในการเข้าสู่สังคม และทฤษฎีของวินสตัน ได้กล่าววาทบทวนในการให้คำปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนไป โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ ในกระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการซึ่งเชื่อว่าความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างนิสิตนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาจะส่งผลต่อความเจริญงอกงามทางวิชาการ จึงกล่าวได้ว่ากระบวนการให้คำปรึกษาทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน อันได้แก่ การพัฒนาความสามารถในด้านการรับรู้ การพัฒนาความเข้าใจตนเอง ดังนั้นกระบวนการให้คำปรึกษาทางวิชาการของอาจารย์ที่ปรึกษา ควรได้รับการทบทวนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้มีศักยภาพสูงสุด

ปัจจุบันระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักศึกษา ซึ่งทุกปีการศึกษา ทุกคณะในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลด้านการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ดูแลนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว ในขณะเดียวกันในส่วนของระดับคณะควรมีการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นคณะหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยจัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแลนักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษานักศึกษาสามารถปรับตัว ให้มีการพัฒนาการได้อย่างเต็มศักยภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งอาจารย์ของคณะศิลปศาสตร์ตระหนักในการรับภาระหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำปรึกษา โดยก่อนเปิดภาคการศึกษาทุกปีการศึกษา คณะฯจัดโครงการให้ความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการให้คำปรึกษา มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้กับอาจารย์ที่ปรึกษาเก่าและอาจารย์ที่ใหม่ เพื่อจะได้เข้าใจบริบทของนักศึกษาในยุคปัจจุบันให้มากขึ้น สำหรับในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ คณะฯจัดให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง เพื่อทำความรู้จักอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาในที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีการลงทะเบียนตามแผน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม หลังจากนั้นคณะฯจัดให้มีโครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาในที่ปรึกษาของตนเองระหว่างภาคการศึกษา โดยคณะศิลปศาสตร์ให้การสนับสนุนงบประมาณในการนัดพบกับนักศึกษาในที่ปรึกษา เพื่อพบปะพูดคุยปัญหาอุปสรรคด้านการเรียน และด้านอื่น ๆ เพื่อร่วมปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหา ร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา ในขณะเดียวกัน ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของคณะศิลปศาสตร์ และมีนักศึกษาในสังกัดนั้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในด้านนี้เป็นผู้ประสานงานระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา พบว่าอุปสรรคสำคัญที่ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่พบหรือขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาก็คือ เรื่องของเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน นักศึกษามาพบอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงการเพิ่ม-ถอนรายวิชา การยื่นคำร้องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาคำร้องต่าง ๆ

ซึ่งใกล้เคียงกำหนดเวลา หรือหมดกำหนดเวลาไปแล้ว นักศึกษามีปัญหาเรื่องการเรียน จนกระทั่ง นักศึกษาประสบปัญหา เช่น นักศึกษาอยู่ในสถานภาพรอพินิจ นักศึกษาที่อยู่ในสถานะพ้นสภาพการ เป็นนักศึกษา นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไม่เป็นไปตามแผนการศึกษา นักศึกษาลาพักการศึกษา ซึ่ง นักศึกษาที่มีปัญหาดังกล่าว อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำการล๊อคผ่านระบบสารสนเทศนักศึกษาเพื่อไม่ให้ นักศึกษาลงทะเบียนในระบบได้ นักศึกษาจึงจะต้องมาติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีการนัดหมาย ล่วงหน้า แต่มีนักศึกษาส่วนหนึ่งมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยไม่ได้นัดหมาย ทำให้ไม่พบอาจารย์ที่ ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาอาจติดภาระงานสอน มีการประชุม ไปราชการ หรือไม่อยู่ในกรณีต่าง ๆ ถึงแม้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้กำหนดวันเวลาในการพบนักศึกษาไว้หน้าห้องทำงานด้วยแล้วก็ตาม แต่ นักศึกษาก็ไม่ได้มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวันเวลาที่กำหนด และปัจจุบันจำนวนรับนักศึกษาเพิ่มมาก ขึ้นทุกปี ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาหนึ่งคนมีจำนวนนักศึกษาในความดูแลเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ความสำคัญของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจจะ ทำการศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อให้ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งระดับผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสายงานวิชาการ รับรู้บทบาท หน้าที่ และเป้าประสงค์ที่ตรงกัน ทราบระดับความคาดหวัง การปฏิบัติจริง และปัญหา เกี่ยวกับระบบของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงและ พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ที่ ปรึกษา และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้เข้มแข็งเป็นระบบ นักศึกษามีความมั่นใจและไว้วางใจต่อระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง ทำให้ ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศิลปศาสตร์มีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อ นักศึกษาจะได้สำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษา และเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่
2. อาจารย์มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่
3. อาจารย์และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่ ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อบทบาทหน้าที่ อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง กับที่ปฏิบัติจริง
2. เปรียบเทียบระดับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริง ตามความคิดเห็นของ อาจารย์ที่ปรึกษา
3. เปรียบเทียบระดับความคาดหวังกับการปฏิบัติงานจริงตามความคิดเห็นของนักศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ได้ทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานด้านอาจารย์ที่ปรึกษา และใช้เป็นข้อมูลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทราบปัญหาการปฏิบัติงานของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ผลจากการศึกษาเป็นข้อมูลเพื่อช่วยให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารระดับคณะและมหาวิทยาลัย ตลอดจนอาจารย์ที่ปรึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกัน
2. อาจารย์มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกัน
3. อาจารย์และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,232 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 34 คน
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเฉพาะบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
4. ขอบเขตด้านเวลาคือ เก็บข้อมูลในปีการศึกษา 2557

นียมศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาภาษาจีนและสาขาวิชาชุมชนศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. อาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำและดูแลนักศึกษาในที่ปรึกษาด้านวิชาการ
3. บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึง ความรับผิดชอบในการให้คำแนะนำนักศึกษา ด้านต่าง ๆ คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ
4. ความคาดหวัง หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความมุ่งหวัง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ
5. การปฏิบัติงานจริง หมายถึง ภารกิจที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ
6. ปัญหาอุปสรรค หมายถึง สภาพการณ์ที่ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ดังนี้

1. ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท และความคาดหวัง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพตามปรัชญาและเป้าหมายของหลักสูตรและมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต้องรับรู้บทบาท หน้าที่ ของกันและกัน ที่สำคัญคือพึงต้องปฏิบัติร่วมกันตามหน้าที่ที่กำหนด อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา และช่วยเหลือนักศึกษาให้สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม ในกระบวนการผลิตบัณฑิตกำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็น 3 ด้าน คือ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาเชิงจิตวิทยา การปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องมีระบบที่เชื่อมโยง ประสาน และรับรู้บทบาทหน้าที่ซึ่งกันและกัน และมีการกำหนดภาระงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้สามารถพัฒนานักศึกษาได้ตามเป้าหมายประสงค์ (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546: 1)

จากการศึกษางานวิจัยการเปรียบเทียบความคาดหวัง กับ สภาพการณ์จริง ต่อบทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง (วิณา แพพิน และคณะ, 2553 : 8-9) ได้รวบรวมความหมายคำว่า “อาจารย์ที่ปรึกษา” มีคำในภาษาอังกฤษหลายคำที่มีความหมายคล้ายกันคือ Advisor, Counsellor, Mentor มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะนำเสนอต่อไปนี้ จึงเป็นความหมายที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมาจากความคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973 : 17) ได้ให้ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายให้คำปรึกษา ช่วยเหลือนักศึกษาทางด้านวิชาการ วิชาชีพ ตลอดจนปัญหาส่วนตัว ช่วยดูแลการลงทะเบียนวิชาเรียนต่าง ๆ

ฮิกบี (Higbee, 1979 : 47-48) ได้ให้ความหมายของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมอย่างดี มีความรอบรู้ทันสมัยในเรื่องวิชาการ เป็นผู้มีความไวต่อการรับรู้ เห็นอกเห็นใจ รวมทั้งสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้

อิสสรหัช โชติกเสถียร (2543 : 8) กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาคือ บุคคลที่สถาบันการศึกษาแต่งตั้งขึ้นเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัวเข้ากับสังคม การเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผน และการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา

ปัจจัยสำคัญที่สุดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาคือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย การจัดการสอนของผู้สอนและความพร้อมในการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาโดยส่วนใหญ่ในทุกประเทศจึงได้จัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อคอยให้คำปรึกษานักศึกษาได้ครบทุกด้าน เช่น อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม และอาจารย์ที่ปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน ปฏิบัติร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ และเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลในการปฏิบัติ เป็นต้นแบบของสังคม ในฐานะของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสนใจเอาใจใส่ การพัฒนาระบบงานอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการให้คำปรึกษา การตัดสินใจ และความสามารถในการชี้แนะหรือชี้นำเข้าสู่สังคมของนักศึกษา เป้าหมายของการให้คำปรึกษาคือ การส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา ไม่ใช่การวิเคราะห์พฤติกรรม แต่ควรให้นักศึกษารู้จักคิดประเมินและตัดสินใจด้วยตนเอง (ลัดดาวัลย์ โภควินท์, 2552)

หลุทัย ศิริสินอุดมกิจ (2544 : 18-19) นำแนวคิดเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาของ วินสตันและคณะ หรือทฤษฎีของวินสตัน (Winston Theory) วินสตันได้เสนอหลัก 7 ประการ ซึ่งเป็นหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการให้คำปรึกษาวิชาการเชิงพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาวิชาการเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง โดยการพบปะกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนักศึกษา ควรเป็นการพบที่มีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน ทั้งสองฝ่ายต้องมีความรับผิดชอบและมีข้อตกลงร่วมกัน ต้องรู้ว่าจะให้คำปรึกษาเรื่องอะไร และไม่ควรให้คำปรึกษาในเรื่องใด ซึ่งมีได้หมายความว่าถึงการขอลายเซ็นเพื่อพิจารณาคำร้องหรือลงทะเบียนเรียนเท่านั้น

2. การให้คำปรึกษาวิชาการจะต้องเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเพิ่มพูนประสบการณ์นักศึกษาระหว่างอยู่ในมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการควรเข้าใจในบทบาท

หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนานั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องรู้ว่าการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จะส่งผลต่อตัวนักศึกษาอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

3. การให้คำปรึกษาวิชาการจะต้องยึดถือเป้าหมายเป็นหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง และท้าทายให้นักศึกษารู้จักคิดถึงเป้าหมายที่ตัวเองต้องการเมื่อสำเร็จการศึกษา

4. การให้คำปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีมนุษยสัมพันธ์เป็นหลัก และจะต้องถือเป็นความรับผิดชอบเบื้องต้นในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษา ในการทำงานที่ทำให้การให้คำปรึกษาดำเนินต่อไปด้วยดี อาจารย์ที่ปรึกษาต้องถือเป็นบทบาทโดยตรงนอกเหนือจากภาระงานสอน นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ต้องแสดงออกให้เห็นถึงความยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือนักศึกษาด้วยความเต็มใจ

5. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา เช่น การรู้จักวางตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ความรับผิดชอบ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา ซึ่งการแสดงออกทางพฤติกรรมจะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการพัฒนา และเป็นการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือสังคม

6. การให้คำปรึกษาวิชาการจะประสบผลสำเร็จ เมื่อผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนในการฝึกทักษะที่จะช่วยส่งเสริมให้ระบบการให้คำปรึกษาประสบความสำเร็จ โดยความร่วมมือของอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะอาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนานักศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

7. อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการควรพยายามใช้ทรัพยากรในสถาบันให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การสร้างระบบและปรับปรุงข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน ไม่ว่าจะป็นข้อมูลด้านวิชาการ และการบริการนักศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต่อโปรแกรมให้คำปรึกษาประสบผลสำเร็จได้

อาจารย์ที่ปรึกษาควรผ่านการอบรมและพัฒนาทักษะด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นระบบ หรือควรคำนึงว่าการให้คำปรึกษาเป็นความรับผิดชอบในหน้าที่ ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการควรให้ความสำคัญกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มากยิ่งขึ้น การให้คำปรึกษาจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจสถาบัน และเป้าหมายของสถาบันมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท และความคาดหวัง

คำว่า “บทบาท” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายว่าการทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ที่ปรึกษานำไปแนะนำ ปฏิบัติ ให้คำปรึกษานักศึกษา ดังนี้ (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2546)

ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ นักศึกษามีความคาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการให้คำแนะนำและช่วยเหลือในกรณีต่อไปนี้

1) แนะนำการลงทะเบียน และแนะนำในกรณีที่อยู่ในภาวะวิกฤต (critical) ว่าควรทำอย่างไร

- 2) มีความพร้อมในการให้คำปรึกษา
- 3) ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียน กฎระเบียบ
- 4) การลงทะเบียน ควรจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาและรุ่นพี่มาคอยแนะนำพร้อม ๆ กัน
- 5) จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้ตรงกับภาควิชาหรือสาขาที่เรียน
- 6) แนะนำวิธีการเตรียมตัวเรื่องการเรียนรู้
- 7) มีอาจารย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถส่งต่อได้
- 8) ดูแลและติดตามนักศึกษาตลอดจนจบการศึกษา
- 9) จัดกิจกรรมให้นักศึกษาและอาจารย์มีส่วนร่วมกันมากขึ้น เช่น กีฬา ทักษะศึกษา
- 10) เข้าใจนักศึกษาทั้งด้านกิจกรรมและวิชาการ

ความคาดหวังของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม

1) เป็นอาจารย์ที่เคยผ่านงานด้านกิจกรรมมาแล้ว
 2) เป็นผู้ชี้แนะแนวทาง ไม่ใช่เป็นผู้ชักนำไปปฏิบัติ
 3) ให้อาจารย์เข้ามามีส่วนร่วม คลุกคลีด้วย เพื่อให้ นักศึกษารู้สึกเป็นกันเอง กล่าวที่จะพูดคุยเมื่อมีปัญหา

4) อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรม ควรให้การปรึกษานอกเวลาราชการได้
 5) ในการประชุมกิจกรรม ควรให้อาจารย์มารับฟังด้วย เพื่อสามารถให้ข้อชี้แนะได้อย่างเหมาะสม

6) ควรมีการมอบใบประเมินการทำกิจกรรมว่า ผ่าน เข้าร่วมน้อย ไม่ผ่าน
 7) ควรมีสื่อกลางที่สามารถติดต่อ/ตอบคำถามระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาได้ เช่น web board

8) มีการกำหนดเกรดของนักศึกษาที่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ เพื่อไม่ให้เสียการเรียน

9) ควรจัดเวลาการเรียนการสอนและกิจกรรมไม่ให้ตรงกัน โดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างด้านวิชาการ และด้านกิจกรรม

10) โครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ควรจะส่งให้กับอาจารย์ทุกฝ่ายทราบเพื่อสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ และจัดเวลาได้เหมาะสม

11) รุ่นพี่ควรแนะนำและปลูกฝังรุ่นน้องในการทำกิจกรรม

12) ควรจัดประชาสัมพันธ์กิจกรรมของนักศึกษาที่ดึงดูดทาง web site หรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น รวมทั้งจุลสารมหาวิทยาลัย

13) ถ้าต้องการให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ควรจะมีการกำหนดหลักสูตรในการทำกิจกรรมของนักศึกษา เช่น อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง/คน หรืออย่างน้อยกี่ชั่วโมง เป็นต้น

จากการศึกษาผู้มีอาจารย์ที่ปรึกษาที่เกี่ยวข้องดังนี้

ผู้มีอาจารย์ที่ปรึกษา กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้ให้ความหมายบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในกลุ่ม ดังนี้ (กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2555 : 33)

ประโยชน์ของการให้คำปรึกษาที่พอจะมองเห็นเด่นชัดคือ

1. ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาในกลุ่มเดียวกัน
2. ช่วยให้นักศึกษาได้แนวทางปฏิบัติทั้งด้านการเรียน การปรับตัวในสังคม เป็นการพัฒนาตัวนักศึกษาได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ
3. ช่วยสนับสนุนการบริหารของมหาวิทยาลัยได้อีกทางหนึ่ง เพราะเป็นช่องทางในการนำข้อปฏิบัติ กฎระเบียบของมหาวิทยาลัยมาสู่ตัวนักศึกษาโดยผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษา ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยก็ได้รับทราบความคิดเห็น ความต้องการของนักศึกษาโดยผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษาอีกเช่นเดียวกัน

คู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ให้ความหมายบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในกลุ่ม ดังนี้ (คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2558 : 1-3)

1. ด้านวิชาการ

- 1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัยฯ เช่น ระเบียบว่าด้วยการศึกษาระบบหน่วยกิต และการเทียบโอน เป็นต้น
- 2) ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับหลักสูตร แผนการศึกษา การลงทะเบียนวิชาเรียน เช่น หากพบว่า การลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่ไม่เหมาะสมหรือส่งผลเสียต่อการเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ ควรยับยั้งการลงทะเบียน
- 3) ให้คำปรึกษาในการเลือก รายวิชาเอก-โท โครงการสหกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนักศึกษา
- 4) ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้า ศึกษาเพิ่มเติม
- 5) ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบว่าผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจควรให้คำปรึกษาดักเตือน
- 6) ให้คำปรึกษา และให้การช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการลงทะเบียน การเรียน และการสอบ
- 7) ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)
- 8) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

2. ด้านบริการและสวัสดิการ
  - 1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนต่าง ๆ เช่น กยศ. กรอ. รวมถึงทุนสนับสนุนอื่น ๆ
  - 2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดสรรให้แก่นักศึกษา เช่น ศูนย์ออกกำลังกาย สถานพยาบาลที่มีแพทย์และพยาบาล กองแนะแนว การประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น
  - 3) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา
3. ด้านอื่นๆ
  - 1) ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว เช่น ปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพจิต
  - 2) ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับปัญหาสังคม เช่น การปรับตัวในสังคมทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก ปัญหาเสพติด การพนัน การคบหาเพื่อน เป็นต้น
  - 3) ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ความประพฤติ คุณธรรม และจริยธรรม
  - 4) ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับอาชีพ ได้แก่ การให้ข้อมูล เช่น ลักษณะงาน ความก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ แนวโน้มความต้องการของตลาดงาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ
  - 5) ในกรณีนักศึกษาแต่งกายไม่เรียบร้อย หรือมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม อาจารย์ที่ปรึกษาต้องกล่าวตักเตือน หากไม่เชื่อฟังต้องแจ้งกองวินัยนักศึกษา
  - 6) ประสานงานเบื้องต้นกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือ และเพื่อประโยชน์ของนักศึกษา เช่น กองสวัสดิการนักศึกษา

คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ได้ให้ความหมายบทบาทภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ดังนี้ (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 2558 : 12-14)

บทบาทภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทภาระหน้าที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา ทั้งนี้โดยปฏิบัติหน้าที่ตามข้อปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนดดังนี้

1. กำหนดตารางเวลาทำงาน (office hour) ในตารางสอนของอาจารย์ ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน เพื่อให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในหมู่เรียนที่ตนรับผิดชอบ และ/หรือ นักศึกษาทั่วไปที่ต้องการคำปรึกษาช่วยเหลือ

2. กำหนดเวลากิจกรรมโฮมรูมนักศึกษาหมู่เรียนที่ตนรับผิดชอบ อย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อภาคเรียน เพื่อกำกับติดตามตรวจสอบ จำนวนนักศึกษา การมาเรียน การออกกลางคันของนักศึกษา ให้คำปรึกษาชี้แนะการลงทะเบียน วิธีการเรียน ผลการเรียน การพัฒนาทักษะความรู้ ความเข้าใจในวิชาการ ทักษะชีวิตและอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษา และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางเรียนและปัญหาชีวิต

3. อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถให้คำปรึกษา กำกับ ดูแล ติดตามนักศึกษาได้ในทุกเวลาที่เหมาะสมตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาในความรับผิดชอบศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย เพื่อดูแลให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

4. งานที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษา ระเบียบ กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยอย่างละเอียด เพื่อแนะนำตักเตือนแก่นักเรียน นักศึกษา ที่ประพฤติไม่เหมาะสมหรือ ประพฤติผิดระเบียบต่าง ๆ เป็นการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

นอกจากนี้บทบาทภาระหน้าที่สำคัญ 4 ด้านของอาจารย์ที่ปรึกษามีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิชาการ

- 1) ให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร เกณฑ์สำเร็จการศึกษาตามโครงการสร้างหลักสูตรและแผนการเรียน
- 2) ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน และควบคุมการลงทะเบียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามแผนการเรียน และระเบียบของมหาวิทยาลัย
- 3) ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนให้ประสบผลสำเร็จ วิธีการศึกษาค้นคว้า การทำโครงการ โครงการงาน และกิจกรรมนักศึกษา
- 4) ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาทุกภาคเรียน และกระตุ้นให้นักศึกษาพัฒนาผลการเรียนให้ดีขึ้น
- 5) ให้คำปรึกษาแนะนำ และช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาในการเรียนวิชาต่าง ๆ
- 6) ให้คำแนะนำ เตือน นักศึกษาปฏิบัติให้ตรงตามกำหนดเวลาในปฏิทินวิชาการของมหาวิทยาลัย
- 7) ตักเตือน ชี้แนะให้นักศึกษาดำเนินการตามระเบียบงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา และช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาทางวิชาการ
- 8) ช่วยเหลือนักศึกษาในการให้ความเห็นและเซ็นเอกสาร แบบฟอร์มคำร้องต่าง ๆ ทางวิชาการ โดยให้ยึดหลักตามระเบียบ ข้อบังคับ และตรงตามเวลากำหนด ของมหาวิทยาลัย
- 9) ตรวจสอบการสำเร็จของนักศึกษาในความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามโครงสร้างและเงื่อนไขของหลักสูตร
- 10) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

ด้านอาชีพ

- 1) ให้ความรู้ ความเข้าใจในสถานการณ์ และโอกาสในการประกอบวิชาชีพในสายวิชาที่นักศึกษาเรียนอยู่ เพื่อเตรียมตัวและพัฒนาตนเองเข้าสู่วิชาชีพ
- 2) ให้ข้อมูล และแนะนำแหล่งงาน สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ จากศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพของคณะ และจากแหล่งงานอื่น ๆ

3) ให้คำแนะนำวิธีการทำงานเพื่อเสริมสร้างรายได้ระหว่างศึกษา วิธีการทำงาน การปรับตัวในการทำงาน

ด้านบุคลิกภาพและทักษะ

- 1) ให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน แก้ปัญหาส่วนตัว ทั้งสุขภาพร่างกายและสุขภาพทางจิต
- 2) ให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน การปรับตัวในการเรียน การทำกิจกรรม การเข้าสังคม การคบเพื่อน
- 3) ให้คำปรึกษา แนะนำ ตักเตือน การพัฒนาบุคลิกภาพ การวางตนอย่างเหมาะสม การสื่อสารกับบุคคลอื่น

ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่าง ๆ

- 1) ให้ข้อมูลความรู้ ประชุม อบรม เสริมสร้างทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ ตามโอกาส และเวลาที่เหมาะสม อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้นักศึกษาทันโลก ทันเหตุการณ์ และ/หรือเตรียมตัวให้พร้อมที่จะออกไปใช้ชีวิตสังคมภายนอก
- 2) แสวงหาทุน ทางการเงิน ให้ข้อมูล ชี้แนะ วิธีการในการขอรับทุนการศึกษา หรือการทำงานระหว่างการศึกษา และให้คำแนะนำ สั่งสอน อบรมเพื่อเตรียมศักยภาพ
- 3) อบรม แนะนำ วิธีการพัฒนาตน ทางด้านร่างกาย สติปัญญา จริยธรรมที่เหมาะสม เพื่อความเป็นคนดี เก่ง และมีมารยาท ระเบียบวินัย
- 4) ให้ความรู้ อบรม เสริมสร้างทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างผลงานสร้างสรรค์ แข่งขันชิงรางวัล เผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์และยกย่องเกียรติประวัตินักศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลัดดาวัลย์ โภคินทร์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา 84 คน นักศึกษา จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา 1 ฉบับ และนักศึกษา จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาสูงกว่าการปฏิบัติงานจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษามีความคาดหวังในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาสูงกว่าการปฏิบัติงานจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานจริงในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่หากพิจารณาเป็นรายด้าน ในด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความเห็นที่อาจารย์ได้ปฏิบัติงานในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาสูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

นางวิณา แพ้พิน และคณะ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความคาดหวัง กับสภาพการณ์จริงต่อบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะ คติของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา คณะมนุษยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ประจำภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 712 คน และ 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 2 ฉบับ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก นักศึกษามีระดับความคาดหวังต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทุกด้านสูงกว่าการปฏิบัติจริงที่ได้รับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรพล พหลภาคย์ และ ชินกร จิรขจรจิตกุล (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติงานจริงตามทัศนะของนักศึกษา คณะ เกษตรและชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา คณะเกษตรและชีวภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ทางด้านวิชาการ ที่ปฏิบัติงานจริงมากที่สุด คือ การให้คำปรึกษา แนะนำ หรือตักเตือน เมื่อผลการเรียนของนักศึกษา ต่ำลง และบทบาทที่คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุด คือ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ลงทะเบียนเรียน วิธีการวัดและประเมินผล ด้านสภาพการเป็นอยู่และการปรับตัวที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน และบทบาทที่คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุด คือ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตภายในและ ภายนอก มหาวิทยาลัย ด้านระเบียบวินัย ที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำเรื่องการมีระเบียบวินัยใน ตนเอง และบทบาทที่คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุดคือการเอาใจใส่ดูแลความประพฤติ ของนักศึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนา บุคลิกภาพ และบทบาท ที่คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ พัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการเงิน ที่ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำแหล่งงานและช่วยติดต่อกงาน เพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน และบทบาทที่คาดหวังให้อาจารย์ ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้ คำแนะนำแหล่งงานและช่วยติดต่อกงานเพื่อสร้างรายได้ระหว่างเรียน ด้านบริการและสวัสดิการ ที่ ปฏิบัติจริงมากที่สุด คือ เปิดโอกาส ให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา หรือคำแนะนำ และบทบาท ที่คาดหวังให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล การผ่อนผัน การเกณฑ์ทหาร ฯลฯ

เอนก ณะชัยวงศ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและความต้องการของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติและภาคพิเศษ จำนวน 1,068 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่อ บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ได้แก่ด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ ด้านต่างๆ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพและด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต สำหรับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของ

อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต และด้านอาชีพ นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพด้านต่าง ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษาแต่ละภาค มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ส่วนด้านบุคลิกภาพและทักษะชีวิต และด้านพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ นักศึกษามีความคาดหวังและความต้องการต่ออาจารย์ที่ปรึกษาไม่แตกต่างกัน

สิริอร ช้อยุ่น และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์พยาบาล จำนวน 45 คน และนักศึกษาพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี ปีการศึกษา 2553 จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษา 1 ฉบับ ของนักศึกษา จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและการปฏิบัติในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความคาดหวังต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้าน พบว่ามี 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความพร้อมของเครื่องมือและข้อมูล และอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาพยาบาลมีความคิดเห็นต่อปัญหาที่พบในระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลาที่ไม่ตรงกัน ของอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเข้าพบนักศึกษาและอาจารย์มีภาระงานมาก

ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการศึกษาและเก็บข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา ได้ให้ข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้วิจัยขอสรุปผลดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษา

1) ควรมีระบบสอดส่อง และกฎเกณฑ์ในการพิจารณาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น เช่น อาจให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย

2) ควรพิจารณาการปฏิบัติตนของอาจารย์ที่ปรึกษา บางท่านที่ประพฤติไม่เหมาะสมกับนักศึกษา เช่น ชักนำไปดื่มสุรา เที่ยวเตร่ เป็นต้น

3) อยากให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา หรือจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาให้คำปรึกษา จิตวิทยาวัยรุ่น เป็นต้น

4) ระบบการให้คำปรึกษาได้ผลระดับหนึ่ง นักศึกษาเมื่อมีปัญหาจะถามรุ่นพี่ และถามเพื่อน มีปัญหาเรื่ององเวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่ตรงกัน

- 5) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นผู้สอนและไม่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรของนักศึกษา จึงทำให้เกิดความลำบากในการติดต่อประสานงาน และหาโอกาสพบนักศึกษายากมาก
- 6) จัดเป็นชั่วโมง Home Room ทุกสัปดาห์ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาต้องเข้าพบ
- 7) กว่าจะทราบปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา บางครั้งเหตุการณ์ก็ล่วงเลยเกินกว่าจะป้องกันได้
- 8) ในการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ให้เน้นถึงความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจจะเพิ่มสมุดบันทึกของนักศึกษาทุกคนให้มีลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแสดงให้เห็นว่าได้มีการมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาจริง
- 9) ควรให้ข้อมูลต่างๆ ทั้งหมดให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบสม่ำเสมอ
- 10) ควรให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อยๆ โดยให้มีวิธีการบังคับหรือสร้างเกณฑ์ขึ้นมา
- 11) ไม่ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษา ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาทุกชั้นปี ปีละ 10 กว่าคน ควรให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี 1 ไปจนถึงปี 4 จำนวน 40 หรือ 50 คนไปเลย อาจารย์ที่ปรึกษาจำนักศึกษาไม่ได้
- 12) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเดียวกับนักศึกษา โอกาสที่จะได้สังเกตพฤติกรรมหรือพัฒนาการในการเรียน การเข้าสังคม หรือแม้แต่ปัญหาที่นักศึกษาอาจจะมี จึงมีโอกาสน้อยมาก ทำให้กว่าจะได้รับทราบปัญหาอาจจะสายเกินแก้
- 13) ปัญหาคืออาจารย์ชาวจีนไม่สามารถสื่อสารกับนักศึกษาอย่างเข้าใจ ทำให้ทุกเรื่องมีความยุ่งยาก
- 14) ปรับข้อมูลที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อผู้ปกครองของนักศึกษาทุกๆ ปี ให้เป็นปัจจุบัน หรือแล้วแต่ความเหมาะสม เนื่องจากการติดต่อกับผู้ปกครองของนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญกว่ามาก กรณีนักศึกษามีปัญหาหลายๆ
- 15) นักศึกษาที่เข้าพบประจำก็จะมาประจำ คนที่ไม่เข้ามาก็จะขาดการติดต่อ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำๆ มักชอบหลบหน้าอาจารย์ที่ปรึกษา
- 16) นัดนักศึกษาแต่นักศึกษาไม่ว่าจะพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวัน เวลานั้น ยกเว้นนักศึกษาจะพบปัญหาที่จะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยตนเอง
- 17) ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่ค่อยมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา ยกเว้น มาหาเพื่อขอลงทะเบียนเรียนเกิน อาศัยช่วงเวลานั้นพูดคุยกับนักศึกษา

นักศึกษา

- 1) อาจารย์ไม่ควรทิ้งระยะห่างจากนักศึกษามากเกินไป เพราะอาจทำให้ นักศึกษาไม่กล้าเข้าใกล้
  - 2) บางครั้งไม่ค่อยพบอาจารย์อยู่แล้ว อยากให้อาจารย์อยู่ห้องตรงตามตารางที่ติด ไว้ด้านหน้าห้อง ให้มีเวลานัดพบนักศึกษาที่แน่นอน
  - 3) เนื่องจากมีการเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้ไม่ได้พบอาจารย์ แต่เมื่อต้อง ดำเนินเรื่องการเรียน อาจารย์ก็มีความเข้าใจและดูแลเป็นอย่างดี การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา มีน้อยมาก (เปลี่ยนอาจารย์)
  - 4) อาจารย์ควรเอาใจใส่นักศึกษาให้มากกว่านี้
  - 5) ไม่มีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์เท่าที่ควร
  - 6) อาจารย์ควรนัดพบนักศึกษาบ้าง เพราะเมื่ออาจารย์ไม่มีการกำหนดนัดพบนักศึกษา ก็ส่งผลให้นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์
  - 7) นัดพบอย่างน้อยเดือนละครั้ง ถามปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนและปัญหาอื่น ๆ
  - 8) การพบปะพูดคุยระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาน้อยมาก
- 1 ภาคการศึกษาได้เจอกันครั้งเดียว
- 9) ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาเทอมละ 1 ครั้ง
  - 10) อาจารย์และนักศึกษาอาจมีเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน หรือควรมีการจัดให้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาประมาณเดือนละ 2 ครั้ง เพื่อให้นักศึกษาได้สอบถามหรือปรึกษาเรื่องการวางแผนการเรียน
  - 11) อาจารย์และนักศึกษามีเวลาไม่ตรงกัน ส่วนมากจะว่างตรงกันตอนพักกลางวัน แต่อาจารย์จะไม่อยู่ห้องเพราะไปทานข้าวข้างนอก
  - 12) อาจารย์ดูน่าเกรงขาม ไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
  - 13) อาจารย์ควรเป็นกันเองกับนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ อาจารย์ควรให้การช่วยเหลืออย่างเต็มที่ และควรให้คำปรึกษาให้แก่ศึกษาอย่างดี
  - 14) คิดว่าระดับนักศึกษมหาวิทยาลัยที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ไม่จำเป็นต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะทุกอย่าง
  - 15) หลักรัฐฯ สาขาวิชาชุมชนศึกษา จะชอบมีปัญหาในเรื่องลงทะเบียนวิชาชนกัน เกือบทุกเทอม
  - 16) ควรให้มีการจัดวันนัดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาบ้าง เพราะนักศึกษาบางคน ยังไม่ทราบเลยว่าใครคืออาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง ควรบอกให้ชัดเจนว่าที่ปรึกษาคือใคร
  - 17) มีอาจารย์ที่ปรึกษาเหมือนไม่มี เพราะทำทุกอย่างได้โดยไม่ต้องปรึกษาอาจารย์ปรึกษาบุคลากรยิ่งดีกว่าครับ
  - 18) ปรับปรุงระยะเวลาในการให้คำปรึกษา และมีหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อในยามฉุกเฉิน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานในระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทในการทำหน้าที่กำกับดูแลด้านการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ดูแลนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว ในขณะเดียวกันในส่วนของระดับคณะ มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย

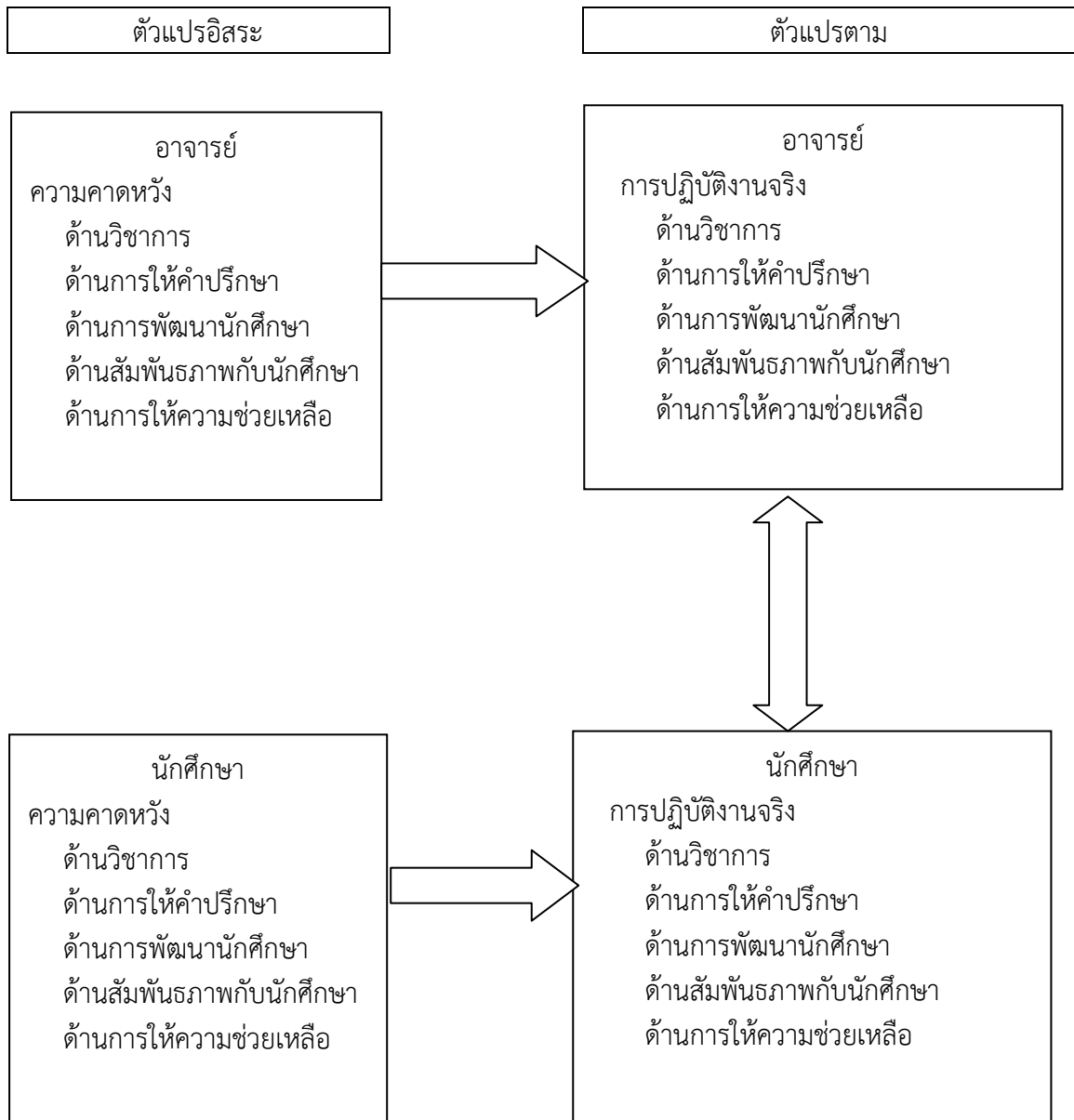
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นคณะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และดำเนินการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยจัดให้มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่ดูแลนักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษานักศึกษาสามารถปรับตัว ให้มีการพัฒนาการได้อย่างเต็มศักยภาพทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งอาจารย์ของคณะศิลปศาสตร์ตระหนักในการรับภาระหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำปรึกษา โดยก่อนเปิดภาคการศึกษาทุกปีการศึกษา คณะศิลปศาสตร์จัดโครงการให้ความรู้เรื่อง บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการให้คำปรึกษา มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้กับอาจารย์ที่ปรึกษาเก่า และอาจารย์ที่ใหม่ เพื่อจะได้เข้าใจบริบทของนักศึกษาในยุคปัจจุบันให้มากขึ้น สำหรับในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ คณะศิลปศาสตร์จัดให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง เพื่อทำความรู้จักอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาในที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำวิธีการลงทะเบียนตามแผน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม หลังจากนั้นคณะจัดให้มีโครงการอาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาในที่ปรึกษาของตนเองระหว่างภาคการศึกษา โดยคณะศิลปศาสตร์ให้การสนับสนุนงบประมาณในการนัดพบกับนักศึกษาในที่ปรึกษา เพื่อพบปะพูดคุยปัญหาอุปสรรคด้านการเรียน และด้านอื่น ๆ เพื่อร่วมปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา ในขณะเดียวกัน ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึงปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีของคณะศิลปศาสตร์ และมีนักศึกษาในสังกัดนั้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในด้านนี้เป็นผู้ประสานงานระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา พบว่าอุปสรรคสำคัญที่ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่พบหรือขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาก็คือ เรื่องของเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน นักศึกษามาพบอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงการเพิ่ม-ถอนรายวิชา การยื่นคำร้องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ซึ่งใกล้หมดกำหนดเวลา หรือหมดกำหนดเวลาไปแล้ว นักศึกษามีปัญหาเรื่องการเรียน จนกระทั่งนักศึกษาประสบปัญหา เช่น นักศึกษาอยู่ในสถานภาพรอพินิจ นักศึกษาที่อยู่ในสถานะตักออก ลงทะเบียนเรียนไม่เป็นไปตามแผนการศึกษา ลาพักการศึกษา ซึ่งนักศึกษาที่มีปัญหาดังกล่าว อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำการลือคผ่านระบบสารสนเทศนักศึกษาเพื่อไม่ให้นักศึกษาลงทะเบียน นักศึกษาจึงต้องมาทำการขอพบอาจารย์ที่ปรึกษา หรือมีนักศึกษาส่วนหนึ่งมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามความสะดวกของนักศึกษาเอง ทำให้ไม่พบอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาติดภาระงานสอน มีการประชุม ไปราชการ หรือไม่อยู่ในกรณีต่าง ๆ ถึงแม้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้กำหนดวันเวลาในการพบนักศึกษาไว้หน้าห้องทำงานด้วยแล้วก็ตาม แต่นักศึกษาก็ไม่ได้มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวันเวลาที่กำหนด ปัจจุบันจำนวนรับนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นทุกปี ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาหนึ่งคนมีจำนวนนักศึกษาในความดูแลเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ความสำคัญของระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งระดับผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสายงานวิชาการรับรู้บทบาท หน้าที่ และเป้าประสงค์ที่ตรงกัน ทราบระดับความคาดหวัง การปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้เข้มแข็งเป็นระบบ นักศึกษามีความมั่นใจและไว้วางใจต่อระบบการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง ทำให้ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศิลปศาสตร์มีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้นักศึกษาจะได้สำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษา และเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยในการศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวคิดการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาในคู่มือระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยได้พิจารณาจากหน้าที่และข้อปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ที่กำหนดไว้ในคู่มือระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งในการวิจัยได้กำหนดบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
4. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ข้อมูลปีการศึกษา 2556 จำนวน 1,232 คน
2. อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ ข้อมูลปีการศึกษา 2556 จำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 34 คน เนื่องจากจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อย จึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมด โดยจำแนกตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ดังตาราง 3.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาคือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 302 คน เลือกโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรยามาเน่ (วาโร เเพ็งสวัสดิ์, 2551) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้กำหนดเท่ากับ .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{1,232}{1 + 1,232(0.05)^2}$$

$$n = 302$$

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 302 คน และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแยกตามสาขาวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา	จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา (คน)
ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)	6
ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกอังกฤษ)	9
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	6
ภาษาจีน	4
ชุมชนศึกษา	9
รวม	34

ตาราง 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	รหัส	รหัส	รหัส	รหัส	รหัส	รหัส	รหัส	รหัส
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4
ภาษาเพื่อการพัฒนา								
-วิชาเอกภาษาไทย	-	-	-	59	-	-	-	15
-วิชาเอกภาษาอังกฤษ	-	-	-	60	-	-	-	15
ภาษาและภาษาไทยประยุกต์	90	72	76	-	22	18	19	-
ภาษาอังกฤษ	70	54	59	-	17	13	14	-
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	-	-	-	79	-	-	-	19
ภาษาจีน	90	75	81	-	22	18	20	-
ชุมชนศึกษา	80	112	90	85	20	27	22	21
รวม			1,232				302	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง

และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้คำถามจากคู่มือระบบอาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (งานหลักสูตรและพัฒนาอาจารย์ กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, มีนาคม 2546) และดูตัวอย่างจากแบบสอบถามบทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ลัดดาวัลย์ โภควินท์, 2552) และแบบสอบถามการเปรียบเทียบความคาดหวังกับสภาพการณ์จริง ต่อบทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง (วิณา แพฟีน; สีนินาถ บุญพรหมสุข และสุรียันต์ บุญเลิศวรกุล, 2553) เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ใช้สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา 1 ฉบับ และใช้สำหรับนักศึกษา 1 ฉบับ แบ่งเป็นดังนี้

แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษา แบบสอบถามปลายปิด ประกอบไปด้วยข้อความแบบให้เลือกตอบ แบ่งออกเป็น 3 ตอน และแบบสอบถามปลายเปิด 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) โดยเกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) โดยเกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นปลายเปิด (Open-ended questionnaires) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการ

แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบไปด้วย ข้อคำถามแบบให้
เลือกตอบ 4 ตอน และเป็นปลายเปิด 1 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง กับ
การปฏิบัติงานจริงต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ตามบทบาท
ของอาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา ด้าน
สัมพันธภาพกับนักศึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ
ค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) โดยเกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักของ
แบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาประสบจาก
การปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) โดยเกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหายุอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหายุอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหายุอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหายุอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหายุอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของ
อาจารย์ที่ปรึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตาม
แบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) โดยเกณฑ์กำหนดค่าน้ำหนักของแบบสอบถาม ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการใช้งานมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการใช้งานมาก
3	หมายถึง	ระดับการใช้งานปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการใช้งานน้อย
1	หมายถึง	ระดับการใช้งานไม่เคยใช้งานเลย

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นปลายเปิด (Open-ended questionnaires) ความคิดเห็น
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดช่วงคะแนน
เฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของเบส (Best, 1970:75 อ้างถึงใน ทิพพาศรี อินทะกุล, 2547:43) ดังนี้

ระดับความคาดหวัง การปฏิบัติจริง ปัญหาอุปสรรค ระดับการใช้งาน

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคาดหวัง การปฏิบัติจริง ปัญหาอุปสรรค ระดับการใช้งาน
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

ในการสร้างแบบสอบถามเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริงและปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
2. สร้างแบบสอบถามเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
3. นำเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการ ตรวจสอบความถูกต้อง และความชัดเจนของการใช้ภาษา ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
4. นำแบบสอบถามดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจน และความกระชับของภาษาในข้อคำถาม และนำเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามตัวแปรที่ศึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability)
6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และประชากรที่กำหนดไว้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ทดสอบหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการ ตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของการใช้ภาษา ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบและแก้ไขข้อพร่อง เพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดได้ตรงตามความเป็นจริง คือ มีความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านการพิจารณาจากที่ปรึกษาโครงการเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้ง จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาแก้ไขเพิ่มเติมตามความเหมาะสมและให้มีความถูกต้องของภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล นิมสุวรรณ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. อาจารย์ธัญลักษณ์ ลิ้มเพียรจัด ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
3. นางอมรา ศรีสัจจิ่ง นักแนะแนวการศึกษาชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามตัวแปรที่ศึกษาไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) จำนวน 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 2 ราย และนักศึกษา จำนวน 30 ราย ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทความคาดหวังเท่ากับ .50 บทบาทการปฏิบัติจริงเท่ากับ .87 และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของระบบงานอาจารย์ที่ปรึกษา เท่ากับ .66 ในส่วนของนักศึกษา จำนวน 30 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับบทบาทความคาดหวังเท่ากับ .98 บทบาทการปฏิบัติจริงเท่ากับ .97 และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เท่ากับ .65 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 34 คน ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จึงใช้ประชากรทั้งหมด และส่วนที่สอง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 302 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม
2. การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ
  - 2.1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่เป็นมาตรฐาน (Standardized interview) ผู้สัมภาษณ์จะสัมภาษณ์ตามคำถามที่กำหนดไว้แล้ว จึงเป็นการสัมภาษณ์ที่เป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า (ยูทธ ไกรวรรณ, 2545) ดังนั้น ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 16 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 8 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มประชากรที่เลือกมาอย่างเจาะจง ดังนี้
    - 2.1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาละ 1 คน รวม 4 คน
      - สาขาวิชาภาษาไทยประยุกต์
      - สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
      - สาขาวิชาภาษาจีน
      - สาขาวิชาชุมชนศึกษา

2.1.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาละ 1 คน รวม 4 คน

- สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาภาษาจีน
- สาขาวิชาชุมชนศึกษา

2.1.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาละ 1 คน รวม 4 คน

- สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาภาษาจีน
- สาขาวิชาชุมชนศึกษา

2.1.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาละ 1 คน รวม 4 คน

- สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)
- สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา(วิชาเอกภาษาอังกฤษ)
- สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร
- สาขาวิชาชุมชนศึกษา

2.1.5 อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาละ 2 คน รวม 8 คน

- สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาภาษาจีน
- สาขาวิชาชุมชนศึกษา

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิดที่ได้จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น และการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวนนักศึกษา 16 คน จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา 8 คน ด้วยการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ในการศึกษา มีแนวคำถามดังนี้

คำถามสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา

1. ท่านคิดว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีการปฏิบัติที่เป็นระบบแล้วหรือไม่
2. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุนการดำเนินงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด
3. คณะศิลปศาสตร์มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจนหรือไม่
4. คณะศิลปศาสตร์มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่

- เพียงใด
5. อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษานักศึกษาในที่ปรึกษามากน้อย
  6. อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดวัน เวลา ที่นักศึกษาจะเข้าพบได้ไว้หน้าห้องทำงาน หรือช่องทางอื่น ๆ หรือไม่
  7. นักศึกษาส่วนใหญ่มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านใดมากที่สุด

คำถามสัมภาษณ์นักศึกษา

1. ท่านคิดว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีการปฏิบัติที่เป็นระบบแล้วหรือไม่
2. อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำนักศึกษาการเตรียมตัวเรื่องการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเลือกวิชาเรียนหรือไม่
3. อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดวัน เวลา ที่นักศึกษาจะเข้าพบได้ไว้หน้าห้องทำงานหรือไม่
4. อาจารย์ที่ปรึกษามีการติดต่อนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกันในกลุ่มในที่ปรึกษาหรือไม่ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. อาจารย์ที่ปรึกษารับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาหรือไม่

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยการเตรียมแนวคำถามไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มาสามารถช่วยอธิบายและเสริมข้อมูลเชิงปริมาณให้สามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า และบอกแนวคำถามกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้ตรงกันระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ให้ข้อมูล หลังจากนั้นนัดหมายวันเวลาว่างของผู้ให้ข้อมูล ใช้เวลาการสัมภาษณ์ กลุ่มละ 1-2 ชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Dependent t-test, Independent t-test และ F-test โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาในภาพรวม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) และเชิงคุณภาพ (Quality Research) โดยข้อมูลเชิงปริมาณได้ทำการวิเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลตามแบบสอบถาม เมื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งสถิติที่ใช้คือ

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)

2) นำเสนอในเชิงพรรณนา เป็นค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริงต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2) วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติงานจริง

2.3) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5) วิเคราะห์เกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเรียงลำดับความถี่ของปัญหา

4) วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการ โดยการเรียงลำดับความถี่ของปัญหา

2. สถิติอ้างอิงเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น มีรายละเอียดในการใช้สถิติดังนี้

1) ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความสำคัญและการปฏิบัติงานจริงในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ใช้สถิติ Dependent t-test

2) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ใช้สถิติ Dependent t-test

3) ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานจริงในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ใช้สถิติ Independent t-test

4) ความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ใช้สถิติ F-test

สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์มารวบรวมจัดหมวดหมู่ สรุปประเด็นสำคัญ และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาได้แก่ การแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด จำนวน 26 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.47 และนักศึกษาจำนวน 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 มาใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	11	42.30
หญิง	15	57.70
รวม	26	100.00
อายุ		
21-25 ปี	-	-
26-30 ปี	5	19.20
31-35 ปี	5	19.20
36-40 ปี	3	11.50
41-45 ปี	2	7.70
46-50 ปี	2	7.70
51 ปีขึ้นไป	9	34.60
รวม	26	100.00
สังกัดภาควิชา		
ภาควิชาสารัตถศึกษา	14	53.80
ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์	12	46.20
รวม	26	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา			
ปริญญาตรี		-	-
ปริญญาโท		18	69.20
ปริญญาเอก		8	30.80
รวม		26	100.00
สาขาวิชาที่ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา/ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ			
กรณีเป็นอาจารย์หลายสาขา			
สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)		4	15.40
สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)		4	15.40
สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร		6	23.10
สาขาวิชาภาษาจีน		3	11.50
สาขาวิชาชุมชนศึกษา		9	34.60
รวม		26	100.00
ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา			
น้อยกว่า 1 ปี		-	-
1-5 ปี		12	46.20
6-10 ปี		7	26.90
11-15 ปี		3	11.50
16-20 ปีขึ้นไป		4	15.40
รวม		26	100.00
ท่านเคยเข้ารับการอบรมอาจารย์ใหม่ หรือเรื่องระบบ			
อาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่			
เคยเข้ารับการอบรม		20	76.90
ไม่เคยเข้ารับการอบรม		6	23.10
รวม		26	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการพบนักศึกษาของท่านในรอบปีการศึกษา		
พบนักศึกษาภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	6	23.10
พบนักศึกษาปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	5	19.20
ได้พบและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นประจำ ประมาณ 2 ครั้ง/ต่อภาคการศึกษา	8	30.80
ได้พบและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นประจำ ประมาณ.....ครั้ง/ปีการศึกษา	-	-
อื่น ๆ ระบุ....	7	26.90
(นักศึกษามาพบน้อยมากจะมาพบก็เฉพาะลงทะเบียนไม่ได้)		
รวม	26	100.00

จากตาราง 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากกลุ่มประชากร 26 คน พบว่า ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.30 เป็นเพศหญิง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 เพศชาย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.20 ส่วนที่เหลือเป็นระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 โดยเป็นอาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 อาจารย์ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20 ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 เคยเข้ารับการอบรมอาจารย์ใหม่หรือเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90 และพบนักศึกษาเป็นประจำประมาณ 2 ครั้งต่อภาคการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง

ตาราง 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา สรุปรายด้านและภาพรวม

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1. ด้านวิชาการ	4.29	0.53	มาก	3.33	0.70	ปานกลาง	6.507**	0.00
2. ด้านการให้คำปรึกษา	4.37	0.48	มาก	3.85	0.48	มาก	6.816**	0.00
3. ด้านการพัฒนานักศึกษา	4.00	0.78	มาก	3.32	0.60	ปานกลาง	6.037**	0.00
4. ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา	4.44	0.47	มาก	4.02	0.54	มาก	5.082**	0.00
5. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	3.95	0.70	มาก	3.38	0.67	ปานกลาง	6.270**	0.00
ภาพรวม	4.21	0.52	มาก	3.58	0.47	มาก	7.942**	0.00
F-test	3.50**			7.71**				
p-value	0.01			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน อย่างไรก็ตามด้านที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ คาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านให้ความช่วยเหลือ ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มาก ทั้งคู่ มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ($F=3.50$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($F=7.71$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1. ให้ความรู้ คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย และปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม	4.23	0.71	มาก	3.04	0.82	ปานกลาง	7.590**	0.00
2. ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา	4.46	0.71	มาก	3.30	0.88	ปานกลาง	6.682**	0.00
3. ให้ความรู้ คำแนะนำ และดูแลนักศึกษาเรื่องการลงทะเบียนเรียน	4.30	0.79	มาก	3.34	0.89	ปานกลาง	4.721**	0.00
4. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา วิธีการเรียน	4.53	0.65	มากที่สุด	3.46	0.90	ปานกลาง	5.623**	0.00
5. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.42	0.80	มาก	3.65	0.94	มาก	4.124**	0.00
6. ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่าลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม	4.38	0.57	มาก	3.19	0.98	ปานกลาง	6.475**	0.00
7. ให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน	3.96	0.77	มาก	2.96	0.96	ปานกลาง	5.436**	0.00
8. พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา	4.42	0.70	มาก	4.08	1.02	มาก	1.806	0.08

ตาราง 3 ผลการการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ (ต่อ)

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
9. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอลาพักการเรียน/การรักษาสภาพ การเป็นนักศึกษา/การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา	4.23	0.76	มาก	3.46	0.95	ปานกลาง	3.953**	0.00
10. ประสานงานกับผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่านักศึกษาที่อยู่ในที่ปรึกษาประสบปัญหาการเรียน	4.23	0.76	มาก	3.04	1.34	ปานกลาง	6.794**	0.00
11. ให้ความเอาใจใส่และติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน	4.00	0.69	มาก	3.04	1.11	ปานกลาง	4.721**	0.00
12. ให้คำแนะนำและเอาใจใส่ต่อนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ	4.38	0.64	มาก	3.50	0.95	ปานกลาง	4.368**	0.00
13. ให้ความช่วยเหลือการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับ สภาพการเรียนของนักศึกษา	4.38	0.67	มาก	3.23	1.07	ปานกลาง	5.427**	0.00
14. นัดพบนักศึกษา และตรวจสอบแผนการศึกษาของนักศึกษา ในที่ปรึกษา ตามแผนการศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่คณะจัดทำ และแจกให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาภาคการศึกษา ละ 1 ครั้ง	4.12	0.95	มาก	3.35	1.23	ปานกลาง	3.801**	0.00
ภาพรวม	4.21	0.52	มาก	3.58	0.47	มาก	7.942**	0.00
F-test	1.447			2.397**				
p-value	0.136			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 3 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 13 ข้อ มีเพียง 1 ข้อที่ไม่แตกต่าง คือ ข้อ 8 พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา

อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันมี 2 แบบ คือ แบบคาดหวังมากที่สุด แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มีเพียง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา วิธีการเรียน และระดับคะแนนไม่ตรงกันแบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 11 ข้อ ได้แก่ข้อ 1 ให้ความรู้คำแนะนำนักศึกษเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย และปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม ข้อ 2 ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา ข้อ 3 ให้ความรู้ คำแนะนำ และดูแลนักศึกษาเรื่องการลงทะเบียนเรียน ข้อ 6 ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่าการลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นๆไม่เหมาะสม ข้อ 7 ให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ข้อ 9 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอลาพักการเรียน/การรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา/การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ข้อ 10 ประสานงานกับผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่านักศึกษาที่อยู่ในที่ปรึกษาประสบปัญหาการเรียน ข้อ 11 ให้ความเอาใจใส่และติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน ข้อ 12 ให้คำแนะนำและเอาใจใส่ต่อนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ข้อ 13 ให้ความช่วยเหลือการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนของนักศึกษา และข้อ 14 นัดพบนักศึกษา และตรวจสอบแผนการศึกษาของนักศึกษาในที่ปรึกษา ตามแผนการศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่คณะจัดทำและแจกให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง

ส่วนข้อที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และข้อ 8 พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 14 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($F=1.447$, $p\text{-value}=0.136$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ ($F=2.397$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 4 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
ด้านการให้คำปรึกษา								
1. นัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นประจำ หรืออย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง	4.35	0.69	มาก	3.38	1.13	ปานกลาง	4.721**	0.00
2. จัดตารางหรือระบบการพบปะนักศึกษาในความดูแลให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ อย่างสม่ำเสมอ ใ้หัวหน้าห้องทำงานอย่างชัดเจน	4.12	0.77	มาก	3.35	1.06	ปานกลาง	4.545**	0.00
3. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ	3.88	0.99	มาก	3.19	1.13	ปานกลาง	4.215**	0.00
4. รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา	4.5	0.58	มาก	4.38	0.64	มาก	1.364	0.19
5. ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตักเตือน เมื่อนักศึกษามีความประพฤติและปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม	4.3	0.68	มาก	3.69	0.79	มาก	4.500**	0.00
6. เก็บความลับของนักศึกษาได้อย่างเป็นอย่างดี	4.65	0.56	มากที่สุด	4.42	0.64	มาก	2.739**	0.01
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ในการให้คำปรึกษา	4.69	0.55	มากที่สุด	4.46	0.65	มาก	2.739**	0.01
8. แนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขอุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต	4.38	0.64	มาก	4.00	0.89	มาก	3.434**	0.00

ตาราง 4 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา (ต่อ)

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
9. ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาการเรียน เช่น ภาวะรอฟินิจ ขาดเรียนบ่อย ปัญหาด้านจิตใจ พฤติกรรม และการปรับตัว	4.46	0.58	มาก	43.73	0.78	มาก	5.145**	0.00
ภาพรวม	4.37	0.48	มาก	3.85	0.48	มาก	6.816**	0.00
F-test	3.576**			8.221**				
p-value	0.01			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 4 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 8 ข้อ มีเพียง 1 ข้อที่ไม่แตกต่าง คือ ข้อ 4 รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา

อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันมี 2 แบบ คือ แบบคาดหวังมากที่สุด แต่ปฏิบัติงานจริงมาก มี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6 เก็บความลับของนักศึกษาได้อย่างเป็นนัย และข้อ 7 สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรอบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ในการให้คำปรึกษา และระดับคะแนนไม่ตรงกันแบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 นัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นประจำ หรืออย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง ข้อ 2 จัดตารางหรือระบบการพบปะนักศึกษาในความดูแลให้ นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ อย่างสม่ำเสมอไว้หน้าห้องทำงานอย่างชัดเจน และข้อ 3 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ

ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา ข้อ 5 ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตักเตือน เมื่อนักศึกษามีความประพฤติและปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม ข้อ 8 แนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต และข้อ 9 ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาการเรียน เช่น ภาวะรอพินิจ ขาดเรียนบ่อย ปัญหาด้านจิตใจ พฤติกรรม และการปรับตัว

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.576$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน ($F=8.221$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 5 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value	
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ			
ด้านการพัฒนานักศึกษา									
1. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม/สาขาวิชา/สถานศึกษา ที่จัดให้ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย ตามความเหมาะสม	4.00	0.80	มาก	3.35	1.02	ปานกลาง	4.474**	0.00	
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนักศึกษา	4.08	0.80	มาก	3.23	0.82	ปานกลาง	6.394**	0.00	
3. ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น	4.38	0.64	มาก	3.61	0.70	มาก	6.019**	0.00	
4. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	3.96	0.87	มาก	3.12	0.65	ปานกลาง	7.042**	0.00	
5. ให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม	3.88	1.11	มาก	3.30	0.97	ปานกลาง	4.573**	0.00	
6. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปรับตัวในสังคม	3.88	0.91	มาก	3.27	0.83	ปานกลาง	4.500**	0.00	
7. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.88	1.03	มาก	3.12	0.82	ปานกลาง	4.811**	0.00	
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน	3.96	0.87	มาก	3.38	0.75	ปานกลาง	3.638**	0.00	
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.00	0.85	มาก	3.50	0.76	ปานกลาง	3.138**	0.00	
ภาพรวม	4.00	0.78	มาก	3.32	0.60	ปานกลาง	6.037**	0.00	
F-test	0.817			1.058					
p-value	0.588			0.393					

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 5 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม/สาขาวิชา/สถานศึกษา ที่จัดให้ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยตามความเหมาะสม ข้อ 2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ข้อ 5 ให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม ข้อ 6 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปรับตัวในสังคม ข้อ 7 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ข้อ 8 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน และข้อ 9 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มีเพียง 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลาความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($F=0.817$, $p\text{-value}=0.588$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกัน ($F=1.058$, $p\text{-value}=0.393$)

ตาราง 6 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value	
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ			
ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา									
1. พบปะพูดคุย และซักถามเรื่องต่าง ๆ กับนักศึกษาเป็นประจำ	4.15	0.67	มาก	3.31	0.79	ปานกลาง	4.900**	0.00	
2. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเอง จำนักศึกษาในที่ปรึกษาได้	4.35	0.69	มาก	3.69	0.68	มาก	5.937**	0.00	
3. ปฏิบัติตนต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน	4.62	0.57	มากที่สุด	4.31	0.79	มาก	2.857**	0.01	
4. ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา	4.46	0.65	มาก	3.96	0.82	มาก	4.372**	0.00	
5. มีความจริงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่นักศึกษา	4.58	0.58	มากที่สุด	4.27	0.72	มาก	2.540*	0.02	
6. มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา	4.65	0.49	มากที่สุด	4.31	0.62	มาก	3.143**	0.00	
7. อารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น	4.42	0.58	มาก	4.19	0.69	มาก	2.004	0.06	
8. มีวิจรรย์ญาณในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	4.46	0.58	มาก	4.19	0.69	มาก	2.573*	0.02	
9. มีทักษะการฟัง และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา	4.42	0.58	มาก	4.19	0.69	มาก	2.004	0.07	
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ	4.38	0.70	มาก	4.15	0.83	มาก	1.656	0.11	
11. เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ	4.15	0.83	มาก	3.46	0.99	ปานกลาง	4.215**	0.00	
12. ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	4.62	0.50	มากที่สุด	4.19	0.80	มาก	3.070**	0.01	
ภาพรวม	4.44	0.47	มาก	4.02	0.54	มาก	5.082**	0.00	
F-test	1.838*			5.208**					
p-value	0.05			0.01					

**p-value $\leq$ 0.01

* p-value $\leq$ 0.05

จากตาราง 6 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 9 ข้อ มีข้อที่ไม่แตกต่างกัน 3 ข้อ คือ ข้อ 7 อารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น ข้อ 9 มีทักษะการฟัง และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา และข้อ 10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันมี 2 แบบ คือ แบบคาดหวังมากที่สุด แต่ปฏิบัติงานจริงมาก มี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 ปฏิบัติตนต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน ข้อ 5 มีความจริงใจ และสร้างขวัญกำลังใจแก่นักศึกษา และข้อ 12 ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา และระดับคะแนนไม่ตรงกันแบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 พบปะพูดคุย และซักถามเรื่องต่าง ๆ กับนักศึกษาเป็นประจำ และ ข้อ 11 เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนข้อที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเอง จำนักศึกษาในที่ปรึกษา ได้ข้อ 4 ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา ข้อ 7 อารมณ์มั่นคงจิตใจหนักแน่น ข้อ 8 มีวิจารณ์ญาณในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ข้อ 9 มีทักษะการฟังและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษาและข้อ 10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 12 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=1.838$, $p\text{-value}=0.05$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน ($F=5.208$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 7 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง			การปฏิบัติงานจริง			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
ด้านการให้ความช่วยเหลือ								
1. ให้คำแนะนำนักศึกษาเรื่องการติดตามข่าวสารและประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	3.92	0.69	มาก	3.12	0.86	ปานกลาง	4.848**	.00
2. ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น	4.54	0.65	มากที่สุด	4.38	0.80	มาก	1.280	.21
3. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนการศึกษา หรือกองทุนให้กู้ยืม	3.85	0.92	มาก	2.96	0.87	ปานกลาง	7.667**	.00
4. แจกข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายต่าง ๆ /สาขาวิชาให้นักศึกษาทราบทันเหตุการณ์	3.77	0.95	มาก	3.31	1.01	มาก	3.333**	.00
5 ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา	4.04	0.72	มาก	3.58	0.86	มาก	3.638**	.00
6. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่อง การเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ	4.04	0.77	มาก	3.50	1.03	ปานกลาง	3.384**	.00
7. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน	3.65	0.94	มาก	3.00	0.89	ปานกลาง	4.474**	.00
8. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพ	3.77	0.91	มาก	3.15	0.88	ปานกลาง	4.924**	.00
ภาพรวม	3.95	0.70	มาก	3.38	0.67	ปานกลาง	6.270**	.00
F-test	2.860**			6.851**				
p-value	0.01			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 7 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 7 ข้อ มีข้อที่ไม่แตกต่างกันเพียง 1 ข้อ คือ ข้อ 2 ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันมี 2 แบบ คือ แบบคาดหวังมากที่สุด แต่ปฏิบัติงานจริงมาก มี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น และระดับคะแนนไม่ตรงกันแบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ให้คำแนะนำนักศึกษาเรื่องการติดตามข่าวสารและประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ข้อ 3 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนการศึกษา หรือกองทุนให้กู้ยืม ข้อ 6 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ ข้อ 7 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน และข้อ 8 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพ

ส่วนข้อที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 แจ้งข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายต่างๆ/สาขาวิชาให้นักศึกษาทราบทันเหตุการณ์ และข้อ 5 ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 8 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=2.860$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ ($F=6.851$, $p\text{-value}=0.01$)

ปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 8 ปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	(N = 26)		
	μ	σ	ระดับ
1. ปัญหาจากระบบของคณะ/มหาวิทยาลัย			
1.1 จำนวนนักศึกษาในความดูแลมีมากเกินไป	3.30	1.26	ปานกลาง
1.2 ขาดข้อมูลการให้บริการต่าง ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย เช่น ทุนการศึกษา/กองทุนให้กู้ยืม	3.04	1.08	ปานกลาง
1.3 คณะไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างชัดเจน	2.62	1.13	ปานกลาง
2. ปัญหาจากอาจารย์ที่ปรึกษา			
2.1 อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระงานสอน และภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป	4.19	0.80	มาก
2.2 อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน	3.88	1.07	มาก
2.3 อาจารย์ที่ปรึกษานัดพบนักศึกษาในความดูแล อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง แต่นักศึกษาไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา	3.65	0.80	มาก
2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้เรื่องโครงสร้างหลักสูตร และกฎระเบียบ กระบวนการในการ ลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอน และการยื่นคำร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษา	2.80	1.23	ปานกลาง
2.5 อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการตรวจสอบข้อมูลการศึกษา	2.77	1.14	ปานกลาง
2.6 อาจารย์ที่ปรึกษาขาดแรงจูงใจ หรือขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	2.65	1.20	ปานกลาง
2.7 ไม่สามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาพร้อมกับนักศึกษาได้	2.12	0.86	น้อย
2.8 ขาดทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา	2.04	1.00	น้อย

ตาราง 8 ปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา (ต่อ)

ปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	(N = 26)		
	μ	σ	ระดับ
3. ปัญหาจากนักศึกษา			
3.1 นักศึกษาไม่ได้วางแผนการเรียน	3.00	0.75	ปานกลาง
3.2 นักศึกษาไม่ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียนเรียน โครงสร้างหลักสูตร (แผนการศึกษาวิชาเลือกบังคับ วิชาเลือกเสรี) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	2.92	1.09	ปานกลาง
รวม	3.00	0.63	ปานกลาง
F-test	9.513**		
p-value	0.01		

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 8 ปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษา ประสบปัญหาในภาพรวม ในระดับปานกลาง ($\mu=3.00$) หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระงานสอนและภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป ($\mu=4.19$) รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน ($\mu=3.88$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขาดทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ($\mu=2.04$) อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 13 ข้อ พบว่า ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=9.513$, $p\text{-value}=0.01$)

การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 9 การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	(n = 26)		
	μ	S.D.	ระดับ
1. ระบบสารสนเทศนักศึกษา (http://sis.psu.ac.th)	4.19	0.85	มาก
2. ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา (http://sis.psu.ac.th) และคลิกที่ข้อมูลพื้นฐาน	3.88	0.99	มาก
รวม	4.04	0.22	มาก

จากตาราง 9 การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ระบบสารสนเทศในภาพรวม ในระดับมาก ($\mu=4.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ระบบสารสนเทศนักศึกษาของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.19$) รองลงมา คือ ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา <http://sis.psu.ac.th> ($\mu=3.88$)

แสดงความถี่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านวิชาการ		
1	อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความเข้มแข็งทางวิชาการด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบแน่ชัดเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร กฎระเบียบต่าง ๆ ไม่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ อย่างไรก็ตามส่วนหนึ่งเป็นปัญหาจากอาจารย์ที่ไม่ได้ชวนขอความช่วยเหลือ แต่หากอาจารย์ได้คู่มือหรือได้เข้าอบรมเกี่ยวกับการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี อาจจะช่วยได้มาก	3
2	มีภาระงานและภาระงานสอนมากเกินไป ทำให้มีเวลาในการติดตามพูดคุยแลกเปลี่ยนกับนักศึกษาน้อยลง นักศึกษาก็มีภาระการเรียนมาก	3
3	จัดอบรมด้านวิชาการต่างๆ เพื่อนำมาส่งต่อให้นักศึกษา	2
4	อาจารย์เจ้าของวิชามีบทบาทมากกว่า	1
5	การติดตามผลการเรียนและการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำปรึกษา แต่อย่างไรก็ตามควรส่งเสริมและปลุกฝังให้นักศึกษามีความรู้และเข้าใจเรื่องแผนการเรียนและรับผิดชอบต่อตนเองเป็นอันดับแรก	1
6	นักศึกษาที่อยู่ในสังกัดส่วนใหญ่จะเรียนดี แต่เมื่อได้เกรดน้อยก็จะพยายามมากขึ้น ในโอกาสนี้อาจารย์จะอธิบายวิธีการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย	1
7	ไม่ได้แนะนำนักศึกษา ช่วงต้นก็ดูว่านักศึกษาลงทะเบียนตามคู่มือ/หลักสูตร ระยะเวลาหลังก็ไม่ได้ดู ก็เลยมีข้อผิดพลาด	1
ด้านการให้คำปรึกษา		
1	นักศึกษาไม่เข้ามาพบ ควรมีการพบปะนักศึกษาเทอมละ 2 ครั้ง	4
2	อาจารย์กับนักศึกษาสื่อสารกันไม่เข้าใจ เพราะภาษาต่างกัน วัฒนธรรมก็ต่างกัน จึงทำให้การสื่อสารคลาดเคลื่อน	2
3	มักมีข้ออ้างเสมอว่าอาจารย์ที่ปรึกษางานยุ่ง มีภาระอื่นมากมาย แต่หากมีการจัดการที่ดีเพียงพออาจารย์ที่ปรึกษาจะมีโอกาสสามารถหาช่องทางต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในความดูแลได้ เช่น ทางไลน์ ทางเฟซบุ๊ก เป็นต้น	1
4	ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับ Learning Strategies ให้กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษารู้ใช้เรียนอย่างเป็นระบบ	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการให้คำปรึกษา (ต่อ)		
5	ส่วนมากจะได้พบและคุ้นเคยกับนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน หรือ ปัญหาส่วนตัว สำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียน หรือด้านอื่น ๆ ปกติ จะไม่ค่อยได้เจอกัน	1
6	นักศึกษารุ่นใหม่ ๆ จะรู้สึกที่อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่เช่นชื่อตามใบที่กำหนดมากกว่าบทบาทที่มหาวิทยาลัยคาดหวัง	1
ด้านการพัฒนานักศึกษา		
1	จัดอบรมให้นักศึกษามายิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และความสนใจส่วนบุคคลของนักศึกษา ในกรณีส่งเสริมด้านกิจกรรมทางวิชาการ หรือการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมจิตอาสา	2
2	ควรติดตามผลการเรียน และให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ จะมีการนัดพบเป็นราย ๆ ไป	2
3	พัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ท่วงท่า การพูดจา กิริยาที่เหมาะสมกับกาลเทศะ	2
4	อาจารย์ที่ปรึกษากับคณะ ควรประสานงานกันเพื่อแจ้งข้อมูลกิจกรรมที่จะพัฒนานักศึกษาอยู่เสมอ เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม นักศึกษาเองก็ต้องมีความกระตือรือร้นด้วย	1
5	แจ้งข่าวหรือประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ รวมทั้งการจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับนักศึกษา (โดยเฉพาะสาขาวิชาภาษาจีน 2+2)	1
6	อาจารย์ลาสมัยไปแล้ว นักศึกษาบางคนดิ้นรนเพื่อพัฒนาตนเอง	1
ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา		
1	มีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับนักศึกษาเพียงบางคน หรือบางกลุ่มเท่านั้น เนื่องจากเวลานัดพบนักศึกษาค่อนข้างยากและน้อย เพราะเวลาไม่ตรงกัน หรือนักศึกษาติดเรียน	2
2	กับรุ่นก่อน ๆ มีสัมพันธภาพที่ดี แม้จบกันไปแล้ว แต่ก็ยังทักทายและให้คำปรึกษาอยู่ แต่จากการสัมภาษณ์นักศึกษาปี 1 ในปัจจุบันรู้สึกว่าเปลี่ยนไป เด็กรุ่นใหม่จะรำคาญคนที่จู้จี้จั่วไซ	2
3	มีการพูดถึงใน 2 ลักษณะ คือ ด้านแรกได้ยินว่าอาจารย์บางท่านให้ความคุ้นเคยกับนักศึกษาเกินขอบเขต พาชักนำไปในทางเสื่อมเสีย เช่น ขวนไปเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา ส่วนอีกด้านคือ ห่างเหินกับนักศึกษาไปเลย ความเหมาะสมในแง่สัมพันธภาพ คณะควรสอดส่องและมีมาตรการที่ชัดเจน	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา (ต่อ)		
4	อาจารย์ที่ปรึกษาจำนักศึกษาไม่ค่อยได้ เพราะมีจำนวนมากและคละกันไปทุกชั้นปี	1
5	นักศึกษาเก่ง ฉลาด มีความมั่นใจ สามารถช่วยตัวเอง	1
ด้านการให้ความช่วยเหลือ และอื่น ๆ		
1	ส่วนมากจะเป็นการให้ความช่วยเหลือเรื่องการให้คำปรึกษาด้านการเรียน และเรื่องส่วนตัว และคิดว่าในบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้รับฟังที่ดี ก่อนและค่อยให้คำชี้แนะแก่นักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการพูดหรือบอกปัญหาหรือสิ่งที่เก็บไว้ในใจอย่างแท้จริง	2
2	มีนักศึกษาบางคนอายุไม่กล้าบอกความจริงถึงปัญหาส่วนตัว โดยเฉพาะปัญหาการเงินของครอบครัว อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องสังเกต และสอบถามปัญหาให้ละเอียดเพื่อบรรเทาปัญหาของนักศึกษาต่อไป	1
3	ควรเพิ่มงบประมาณในการดูแลนักศึกษา	1
4	ควรมีการให้ความช่วยเหลืออะไรบ้างควรจ้างนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาทราบ	1
5	ควรมีห้องเพื่อเปิดไว้ให้เฉพาะในการให้คำปรึกษา	1
6	บางเทอมและบางปี อาจารย์ที่ปรึกษาต้องออกเงินส่วนตัวให้นักศึกษายืม ลงทะเบียนเรียนจำนวนหนึ่ง	1
7	อยากให้มีการอบรมเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับแนวทางช่วยเหลือนักศึกษา เช่น แหล่งทุน แหล่งกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา วิธีแก้ไขเมื่อประสบปัญหา เป็นต้น	1
8	ขอจดหมายรับรองเพื่อขอฝึกงาน สัมภาษณ์ เป็นต้น	1

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตาราง 11 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	57	18.90
หญิง	245	81.10
รวม	302	100.00
สาขา		
สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)	27	8.90
สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)	22	7.30
สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	20	6.60
สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์	49	16.20
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ	36	11.90
สาขาวิชาภาษาจีน	59	19.50
สาขาวิชาชุมชนศึกษา	89	29.50
รวม	302	100.00
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
ชั้นปีที่ 1 (รหัส 57)	81	26.80
ชั้นปีที่ 2 (รหัส 56)	73	24.20
ชั้นปีที่ 3 (รหัส 55)	76	25.20
ชั้นปีที่ 4 (รหัส 54)	72	23.80
รวม	302	100.00
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ปัจจุบัน		
น้อยกว่า 2.00	2	.70
2.00 - 2.49	22	7.30
2.50 - 2.99	69	22.80
3.00 - 3.49	144	47.70
มากกว่า 3.5	65	21.50
รวม	302	100.00

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เมื่อท่านประสบปัญหาวิตกกังวลในเรื่องการเรียน		
ท่านขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาจากใครมากที่สุด		
บิดา มารดา	88	29.10
เพื่อน	126	41.70
รุ่นพี่ในคณะ	16	5.30
ญาติ พี่น้อง	8	2.60
อาจารย์ผู้สอน	4	1.30
อาจารย์ที่ปรึกษา	13	4.30
ตัดสินใจด้วยตนเอง	37	12.30
เจ้าหน้าที่ดูแลหลักสูตร	8	2.60
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	2	.70
รวม	302	100.00
เมื่อท่านประสบปัญหาวิตกกังวลในเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องอื่น ๆ		
ท่านขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาจากใครมากที่สุด		
บิดา มารดา	104	34.40
เพื่อน	130	43.00
รุ่นพี่ในคณะ	5	1.70
ญาติ พี่น้อง	11	3.60
อาจารย์ผู้สอน	-	-
อาจารย์ที่ปรึกษา	3	1.00
ตัดสินใจด้วยตนเอง	42	13.90
เจ้าหน้าที่ดูแลหลักสูตร	-	-
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	7	2.30
รวม	302	100.00
ความถี่ในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา		
1-2 ครั้งต่อเดือน	41	13.60
2 เดือนต่อครั้ง	25	8.30
ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	131	43.40
ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง	63	20.90
ไม่เคยเข้าพบ	38	12.60
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	4	1.30
รวม	302	100.00

จากตาราง 11 จากการสอบถามนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัย สงขลานครินทร์ จำนวน 302 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหญิง 245 คน คิดเป็นร้อยละ 81.10 เป็น นักศึกษาสาขาวิชาชุมชนศึกษามากที่สุดจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาเป็นนักศึกษา สาขาวิชาภาษาจีนจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมากำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 76 คน ระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) ปัจจุบันพบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 3.00-1.49 จำนวน 144 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.70 รองลงมาคือ มีคะแนนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80

เมื่อนักศึกษาประสบปัญหาวิตกกังวลในเรื่องการเรียน พบว่า นักศึกษาขอคำปรึกษา จากเพื่อนมากที่สุด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 รองลงมาคือ ปรึกษาจากบิดามารดา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 โดยมีการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ผู้สอนน้อยมาก สำหรับความถี่ในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษากา การศึกษาระดับ 1 ครั้งมากที่สุด จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 รองลงมาเข้าพบปีการศึกษาละ 1 ครั้ง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 รายละเอียดเพิ่มเติมดังตาราง 11

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 12 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง สรุปรายด้าน

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านวิชาการ	4.16	0.61	มาก	3.29	0.80	ปานกลาง	17.298**	0.00
2. ด้านการให้คำปรึกษา	4.24	0.63	มาก	3.47	0.81	ปานกลาง	15.665**	0.00
3. ด้านการพัฒนานักศึกษา	4.16	0.66	มาก	3.46	0.85	ปานกลาง	14.585**	0.00
4. ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา	4.31	0.62	มาก	3.61	0.83	มาก	13.962**	0.00
5. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	4.21	0.68	มาก	3.39	0.84	ปานกลาง	15.598**	0.00
ภาพรวม	4.22	0.57	มาก	3.45	0.75	ปานกลาง	17.079**	0.00
F-test	3.017*			6.344**				
p-value	0.02			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

* p-value $\leq$ 0.05

จากตาราง 12 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน อย่างไรก็ตามด้านที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ คาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านให้ความช่วยเหลือ ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 1 ด้าน ได้แก่ และด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ($F=3.017$, $p\text{-value}=0.02$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน ($F=6.344$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 13 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านวิชาการ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ			
ด้านวิชาการ									
1. ให้ความรู้ คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย และปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม	4.23	0.66	มาก	3.48	0.92	ปานกลาง	13.453**	0.00	
2. ให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา	4.26	0.69	มาก	3.47	0.93	ปานกลาง	14.875**	0.00	
3. ให้ความรู้ คำแนะนำ และดูแลนักศึกษาเรื่องการลงทะเบียนเรียน	4.18	0.78	มาก	3.22	0.98	ปานกลาง	14.394**	0.00	
4. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา วิธีการเรียน	4.24	0.75	มาก	3.31	0.99	ปานกลาง	14.820**	0.00	
5. ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.81	มาก	3.23	1.02	ปานกลาง	13.906**	0.00	
6. ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่าลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม	4.00	0.86	มาก	3.06	1.02	ปานกลาง	14.047**	0.00	
7. ให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน	4.09	0.78	มาก	3.29	0.97	ปานกลาง	12.997**	0.00	
8. พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา	4.24	0.80	มาก	3.50	1.03	ปานกลาง	12.736**	0.00	
9. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอลาพักการเรียน/การรักษาสุขภาพ การเป็นนักศึกษา/การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา	4.06	0.84	มาก	3.27	1.05	ปานกลาง	12.186**	0.00	

ตาราง 13 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านวิชาการ (ต่อ)

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
10. ประสานงานกับผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง เมื่อพบว่านักศึกษาที่อยู่ในที่ปรึกษาประสบปัญหาการเรียน	4.11	0.82	มาก	3.10	1.05	ปานกลาง	15.488**	0.00
11. ให้ความเอาใจใส่และติดตามนักศึกษาที่ขาดเรียน	4.11	0.84	มาก	3.25	1.10	ปานกลาง	11.856**	0.00
12. ให้ความสำคัญและเอาใจใส่ต่อนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ	4.22	0.80	มาก	3.30	1.06	ปานกลาง	13.573**	0.00
13. ให้ความช่วยเหลือการวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการเรียนของนักศึกษา	4.15	0.79	มาก	3.24	1.05	ปานกลาง	13.389**	0.00
14. นัดพบนักศึกษา และตรวจสอบแผนการศึกษาของนักศึกษา ในที่ปรึกษา ตามแผนการศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ที่คณะจัดทำ และแจ้งให้นักศึกษาพบอาจารย์ที่ปรึกษาภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	4.21	0.80	มาก	3.25	1.07	ปานกลาง	14.200**	0.00
ภาพรวม	4.22	0.57	มาก	3.45	0.75	ปานกลาง	17.079**	0.00
F-test	3.031**			4.860**				
p-value	0.01			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 13 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และพบว่าทุกข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันคือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 14 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.031$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ เช่นเดียวกัน ($F=4.860$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 14 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้คำปรึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ			
ด้านการให้คำปรึกษา									
1. นัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นประจำ หรืออย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง	4.11	0.87	มาก	3.25	1.15	ปานกลาง	12.768**	0.00	
2. จัดตารางหรือระบบการพบปะนักศึกษาในความดูแลให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ อย่างสม่ำเสมอ ใ้หัวหน้าห้องทำงานอย่างชัดเจน	4.06	0.84	มาก	3.13	1.08	ปานกลาง	13.759**	0.00	
3. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ	4.17	0.85	มาก	3.19	1.02	ปานกลาง	14.191**	0.00	
4. รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา	4.27	0.80	มาก	3.63	1.01	มาก	10.576**	0.00	
5. ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตักเตือน เมื่อนักศึกษามีความประพฤติและปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม	4.23	0.79	มาก	3.53	1.00	มาก	11.568**	0.00	
6. เก็บความลับของนักศึกษาได้อย่างเป็นอย่างดี	4.33	0.79	มาก	3.75	0.95	มาก	10.319**	0.00	
7. สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใสในการให้คำปรึกษา	4.41	0.78	มาก	3.80	0.98	มาก	10.298**	0.00	
8. แนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขอุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต	4.32	0.79	มาก	3.56	1.04	มาก	12.597**	0.00	

ตาราง 14 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้คำปรึกษา (ต่อ)

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
9. ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาการเรียน เช่น ภาวะรอฟินิจ ขาดเรียนบ่อย ปัญหาด้านจิตใจ พฤติกรรม และการปรับตัว	4.25	0.78	มาก	3.43	1.00	ปานกลาง	13.015**	0.00
ภาพรวม	4.24	0.63	มาก	3.47	0.81	ปานกลาง	15.665**	0.00
F-test	5.715**			16.642**				
p-value	0.01			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 14 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 นัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นประจำ หรืออย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง ข้อ 2 จัดตารางหรือระบบการพบปะนักศึกษาในความดูแลให้ นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ อย่างสม่ำเสมอไว้หน้าห้องทำงานอย่างชัดเจน และข้อ 3 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ และข้อ 9 ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่นักศึกษาที่ประสบปัญหาการเรียน เช่น ภาวะร้อพินิจ ขาดเรียนบ่อย ปัญหาด้านจิตใจ พฤติกรรม และการปรับตัว

ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา ข้อ 5 ให้คำปรึกษาแนะนำ หรือตักเตือน เมื่อนักศึกษามีความประพฤติและปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ข้อ 6 เก็บความลับของนักศึกษาได้อย่างเป็นปกติ ข้อ 7 สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ในการให้คำปรึกษา และข้อ 8 แนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อแก้ไขอุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=5.715$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน ($F=16.642$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 15 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านพัฒนานักศึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ			
ด้านการพัฒนานักศึกษา									
1. ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม/สาขาวิชา/สถานศึกษา ที่จัดให้ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยตามความเหมาะสม	4.19	0.74	มาก	3.41	0.97	ปานกลาง	13.942**	0.00	
2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนักศึกษา	4.16	0.77	มาก	3.43	0.97	ปานกลาง	12.747**	0.00	
3. ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น	4.21	0.75	มาก	3.54	0.99	มาก	11.651**	0.00	
4. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ	4.08	0.81	มาก	3.36	1.02	ปานกลาง	12.005**	0.00	
5. ให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม	4.15	0.82	มาก	3.48	1.01	ปานกลาง	11.651**	0.00	
6. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปรับตัวในสังคม	4.14	0.81	มาก	3.48	1.02	ปานกลาง	10.683**	0.00	
7. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.15	0.81	มาก	3.42	0.99	ปานกลาง	12.348**	0.00	
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน	4.18	0.83	มาก	3.54	1.00	มาก	11.073**	0.00	
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.21	0.83	มาก	3.51	0.99	มาก	11.896**	0.00	
ภาพรวม	4.16	0.66	มาก	3.46	0.85	ปานกลาง	14.585**	0.00	
F-test							0.839	1.181	
p-value							0.568	0.306	

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 15 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนา นักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม/สาขาวิชา/สถานศึกษา ที่จัดให้ทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัยตามความเหมาะสม ข้อ 2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยด้วยวินัยนักศึกษา ข้อ 4 ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ ข้อ 5 ให้คำแนะนำเรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม ข้อ 6 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และการปรับตัวในสังคม และข้อ 7 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มีเพียง 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3 ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลาความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น ข้อ 8 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน และข้อ 9 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($F=0.839$, $p\text{-value}=0.568$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน ($F=1.181$, $p\text{-value}=0.306$)

ตาราง 16 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา								
1. พบปะพูดคุย และซักถามเรื่องต่าง ๆ กับนักศึกษาเป็นประจำ	4.21	0.79	มาก	3.23	1.03	ปานกลาง	15.192**	0.00
2. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเอง จำนักศึกษาในที่ปรึกษาได้	4.34	0.75	มาก	3.59	1.04	มาก	12.221**	0.00
3. ปฏิบัติตนต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน	4.33	0.74	มาก	3.67	1.03	มาก	11.066**	0.00
4. ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา	4.31	0.74	มาก	3.56	1.00	มาก	11.844**	0.00
5. มีความจริงใจ และสร้างขวัญกำลังใจให้แก่นักศึกษา	4.37	0.73	มาก	3.62	1.00	มาก	12.257**	0.00
6. มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา	4.36	0.72	มาก	3.75	.95	มาก	10.599**	0.00
7. อารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น	4.32	0.75	มาก	3.67	1.02	มาก	10.505**	0.00
8. มีวิจรรณญาณในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ	4.36	0.73	มาก	3.69	1.00	มาก	11.338**	0.00
9. มีทักษะการฟัง และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา	4.27	0.76	มาก	3.64	0.98	มาก	10.645**	0.00
10. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ	4.30	0.76	มาก	3.66	1.02	มาก	10.359**	0.00
11. เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.76	มาก	3.46	1.08	ปานกลาง	11.700**	0.00
12. ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา	4.35	0.71	มาก	3.81	0.98	มาก	9.407**	0.00
ภาพรวม	4.31	0.62	มาก	3.61	0.83	มาก	13.962**	0.00
F-test	1.330			6.658**				
p-value	0.201			0.01				

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 16 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ แบบคาดหวังมากแต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 พบปะพูดคุยและซักถามเรื่องต่าง ๆ กับนักศึกษาเป็นประจำ และข้อ 11 เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาในความดูแลอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนข้อที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นกันเองจ้านักศึกษาในที่ปรึกษาได้ ข้อ 3 ปฏิบัติตนต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน ข้อ 4 ให้ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา ข้อ 5 มีความจริงใจและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่นักศึกษา ข้อ 6 มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา ข้อ 7 อารมณ์มั่นคงจิตใจหนักแน่น ข้อ 8 มีวิจรรย์ญาณในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ข้อ 9 มีทักษะการฟังและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา ข้อ 10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ และข้อ 12 ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 12 ข้อ พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($F=1.330$, $p\text{-value}=0.201$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ ($F=6.658$, $p\text{-value}=0.01$)

ตาราง 17 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้ความช่วยเหลือ

การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง			t-test	p-value	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ			
ด้านการให้ความช่วยเหลือ									
1. ให้คำแนะนำนักศึกษาเรื่องการติดตามข่าวสารและประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	4.21	0.74	มาก	3.47	0.95	ปานกลาง	12.377**	0.00	
2. ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น	4.33	0.72	มาก	3.75	0.97	มาก	10.785**	0.00	
3. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนการศึกษาหรือกองทุนให้กู้ยืม	4.22	0.84	มาก	3.36	1.06	ปานกลาง	12.427**	0.00	
4. แจกข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายต่าง ๆ /สาขาวิชา ให้นักศึกษาทราบทันเหตุการณ์	4.23	0.81	มาก	3.34	1.04	ปานกลาง	13.657**	0.00	
5 ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา	4.26	0.78	มาก	3.47	0.97	ปานกลาง	12.641**	0.00	
6. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่อง การเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ	4.26	0.78	มาก	3.41	1.01	ปานกลาง	13.122**	0.00	
7. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน	4.08	0.91	มาก	3.11	1.08	ปานกลาง	14.029**	0.00	
8. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพ	4.10	0.87	มาก	3.23	1.08	ปานกลาง	13.688**	0.00	
ภาพรวม	4.21	0.68	มาก	3.39	0.84	ปานกลาง	15.598**	0.00	
F-test	3.403**			10.447**					
p-value	0.01			0.01					

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 17 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ อย่างไรก็ตามข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันมี คือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 ให้คำแนะนำนักศึกษาเรื่องการติดตามข่าวสารและประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา ข้อ 3 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนการศึกษา หรือกองทุนให้กู้ยืม ข้อ 4 แจงข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายต่าง ๆ /สาขาวิชาให้นักศึกษาทราบทันเหตุการณ์ และข้อ 5 ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา ข้อ 6 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ ข้อ 7 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน และข้อ 8 ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพ

ส่วนข้อที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2 ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 8 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.403$, $p\text{-value}=0.01$) ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน ($F=10.447$, $p\text{-value}=0.01$)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานจริงในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา สรุปรายด้านและภาพรวม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง	อาจารย์ที่ปรึกษา (N=26)			นักศึกษา (n=302)			t-test	p-value
	μ	σ	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ		
	1. ด้านวิชาการ	3.33	0.7	ปานกลาง	3.29	0.8		
2. ด้านการให้คำปรึกษา	3.85	0.48	มาก	3.47	0.81	ปานกลาง	5.535**	.000
3. ด้านการพัฒนานักศึกษา	3.32	0.6	ปานกลาง	3.46	0.85	ปานกลาง	-2.493*	.013
4. ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา	4.02	0.54	มาก	3.61	0.83	มาก	8.237**	.000
5. ด้านการให้ความช่วยเหลือ	3.38	0.67	ปานกลาง	3.39	0.84	ปานกลาง	-.233	.816
ภาพรวม	3.58	0.47	มาก	3.45	0.75	ปานกลาง	2.152	.033

จากตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา โดยใช้สถิติ Independent t-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนาการศึกษา และด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา อย่างไรก็ตามด้านที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติได้จริงในระดับมากแต่นักศึกษาเห็นว่าปานกลาง มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ ปานกลางทั้งคู่ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาการศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ

ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 19 ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	(n = 302)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน	2.14	1.06	น้อย
2. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหลักเกณฑ์ ระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ เช่น กระบวนการในการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชา และการยื่นคำร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษา	1.99	1.03	น้อย
3. อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน	3.07	1.16	ปานกลาง
4. นักศึกษาประสบปัญหาในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา	2.71	1.21	ปานกลาง
5. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน	2.25	1.09	น้อย
6. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	2.37	1.10	น้อย
7. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ	1.97	1.07	น้อย
8. อาจารย์ที่ปรึกษามักกล่าวตำหนิ ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษา	1.85	1.04	น้อย
รวม	2.29	0.84	น้อย
F-test	42.902**		
p-value	0.01		

**p-value $\leq$ 0.01

จากตาราง 19 ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในภาพรวมในระดับน้อย ($\bar{X}=2.29$) แต่หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=3.07$) รองลงมาคือนักศึกษาประสบปัญหาในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{X}=2.71$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คืออาจารย์ที่ปรึกษามักกล่าวคำหยาบคายทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษา ($\bar{X}=1.85$) ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงเวลาสอนประชุมติตถการงานอื่น ๆ หรือนักศึกษาไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ตรงตามตารางนัดพบนักศึกษาหน้าห้องทำงาน ข้อเสนอแนะหากนักศึกษาต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษาควรเขียนข้อความเรื่องที่ต้องการพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนัดหมายวันเวลาติดไว้หน้าห้องทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

นอกจากนั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 8 ข้อ พบว่า ระดับปัญหาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=42.902$, $p\text{-value}=0.01$)

แสดงความถี่ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ตาราง 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านวิชาการ		
1	สามารถให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และมีคำตอบให้ได้ดีกับทุกข้อสงสัย	29
2	ควรอธิบายรายละเอียดของหลักสูตรหรือกิจกรรมบังคับต่าง ๆ ให้นักศึกษาทำความเข้าใจ เช่น การลงทะเบียนเรียน การลงทะเบียนเลือก การลงทะเบียนเพิ่ม ให้ความรู้เรื่องการเพิ่ม-ถอนรายวิชา	23
3	อยากให้อาจารย์ให้ข้อมูลในด้านวิชาการให้มากขึ้น ให้อาจารย์มาดูแลถึงปัญหา ถามถึงปัญหาในการเรียนในวิชาแต่ละเทอม เพราะบางครั้ง มีบางรายวิชาที่หลักสูตรจัดมาไม่เหมาะสม จะต้องติดต่อสอบถามเอง อาจารย์ไม่เคยทราบเรื่องเลย	7
4	อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษานัดพบนักศึกษาเพื่อให้ความรู้ด้านวิชาการให้มากกว่านี้ นักศึกษาช่วงชั้นปีที่ 1 อาจารย์ที่ปรึกษาควรเข้าพบอย่างถี่ เพราะนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการปรึกษาและคำแนะนำในเรื่องการลงทะเบียน ควรนัดพบนักศึกษาบ้าง เดือนละ 1-2 ครั้ง	7
5	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยให้ความรู้ให้นักศึกษาได้มากที่ควร อาจารย์จะให้ไปถามนักวิชาการศึกษา เหมือนว่า อาจารย์จะปิดหน้าที่ให้ฝ่ายทะเบียน เมื่อนักศึกษาปรึกษาเรื่องเพิ่ม-ถอน	4
6	ส่งเสริมด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง แนะนำแหล่งความรู้ต่าง ๆ	3
7	อยากให้อาจารย์แนะนำทุนการศึกษาจากต่างประเทศ การเรียนต่อ	3
8	ให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคะแนนหรือการลงทะเบียน และอยากให้อาจารย์เข้าใจการทำกิจกรรมของนักศึกษา เช่น นักศึกษามีกิจกรรมในวันที่มีสอบเก็บคะแนน อาจารย์ควรจะช่วย เพราะนักศึกษาไปทำกิจกรรมเพื่อมหาวิทยาลัย ไม่ควรตัดสิทธิ์ในการสอบหรือให้ 70% เพราะคิดว่าไม่ยุติธรรม นักศึกษาทั้งเหนื่อยในการทำกิจกรรมควรเห็นใจนักศึกษาด้วย	3
9	อาจารย์บางท่านติดราชการบ่อย เวลาไม่ค่อยตรงกัน อยากให้ติดต่ออาจารย์ง่ายกว่านี้	2
10	อยากให้เพิ่มวิชาภาษาอังกฤษเยอะกว่านี้ และอยากให้อาจารย์มาช่วยติว	2
11	อยากให้เวลาสอนให้อาจารย์สอนประสบการณ์ควบคู่ไปกับการเรียน	2
12	ต้องการให้คณาจารย์ร่วมกันส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาการของคณะและมหาวิทยาลัย ด้วยการสร้างผลงานทางวิชาการและตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของทั้งคณาจารย์และนักศึกษา	1

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านวิชาการ (ต่อ)		
13	อยากให้มีการเรียนการสอนแบบคลาสเล็กมากกว่าคลาสใหญ่	1
14	คาดหวังให้อาจารย์แนะนำความรู้ที่ดี แต่ผิดกับความรู้สึกรที่ได้รับ	1
ด้านการให้คำปรึกษา		
1	อาจารย์ให้คำปรึกษานักศึกษาดี รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัย ไม่กดดัน ให้คำพูดที่เข้าใจง่าย ให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา เป็นกันเอง ตรงต่อความต้องการ หากทางออกที่ดีได้ในเรื่องการเรียนหรือปัญหาชีวิต	37
2	อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษานัดพบนักศึกษาให้มากขึ้น อย่างน้อยภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง ควรระบุเวลาในแต่ละเดือน หรือแต่ละภาคการศึกษาเพื่อที่จะให้นักศึกษาเข้าขอคำปรึกษาหรือนัดพบ	8
3	แนะนำในเรื่องของการปฏิบัติตัวที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพหรือการศึกษาต่อ	5
4	ควรนัดเจอนักศึกษาบ้าง เพราะได้เจออาจารย์น้อย อาจารย์ไม่เคยนัดพบนักศึกษาเลย อีกทั้งยังจำนักศึกษาไม่ได้อีกด้วย	5
5	ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาคำนิ้งถึงความรู้สึกของนักศึกษามากกว่านี้ มีอาจารย์หลายท่านที่เมื่อนักศึกษาเข้าไปขอความช่วยเหลือ หรือขอคำปรึกษาด้านการเรียนและการพัฒนาผลงานทางวิชาการ แต่กลับถูกอาจารย์ปฏิเสธความช่วยเหลือ ทำให้เสียกำลังใจในการเรียน	5
6	ไม่ควรนัดพร้อมกัน เวลาว่างไม่ตรงกัน ทำให้ปรึกษาไม่สะดวก	3
7	อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นผู้ชี้แนะที่ดีให้แก่นักศึกษาได้ และไม่นำข้อมูลของนักศึกษาไปเผยแพร่	2
8	นอกเหนือจากเรื่องเรียนแล้ว อยากให้อาจารย์เปิดกว้างเรื่องกิจกรรมมากขึ้น	1
9	สื่อสารกันไม่รู้เรื่อง เนื่องจากใช้คนละภาษา	1
10	อาจารย์ให้คำปรึกษากับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย	1
11	ให้นักศึกษาได้สามารถเลือกเรียนสิ่งที่นักศึกษาสนใจ ไม่ปิดกั้นถ้านักศึกษาต้องการเรียนภาษาอื่นที่ไม่ใช่วิชาภาษาของวิชาเอก	1

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการพัฒนานักศึกษา		
1	อาจารย์มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ใส่ใจ และแนะแนวได้ว่า นักศึกษาควรไปในทิศทางไหน มีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ให้นักศึกษาด้วย	28
2	อยากให้อาจารย์ได้รู้จักกับนักศึกษาในความดูแลมากขึ้น ทำหน้ายิ้มแย้ม และการเปิดโอกาสในด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้เข้าใจในตัวนักศึกษาแต่ละคน ให้มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาสนิทกับอาจารย์มากกว่านี้	15
3	มีเวลาว่างสามารถพบปะพูดคุยกับนักศึกษาได้สม่ำเสมอ มนุษยสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้ม อารมณ์ดี อบอุ่น	14
4	ไม่ค่อยเจออาจารย์ที่ปรึกษา ยังไม่ค่อยสนิทกัน เพราะเจอกันเพียงครั้งเดียว ควรหาเวลาเรียกพบนักศึกษาให้มากขึ้น นักศึกษาบางคนคิดว่าไม่มีเรื่องจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ยกเว้นตอนทำเรื่องเพิ่ม-ถอน ที่ต้องการให้อาจารย์เซ็นรับรอง	10
5	อยากให้อาจารย์พัฒนานักศึกษาให้รู้จักวางแผนการเรียน พัฒนาในเรื่องศักยภาพผู้เรียน และควรมีการติดตามผลการเรียนของนักศึกษาที่เข้มกว่านี้ และให้นักศึกษาที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาเดียวกัน ช่วยดูแลกันและกัน	8
6	ควรนัดพบนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเทอมละ 1 ครั้ง ควรนัดนักศึกษามาเจอกันพร้อมหน้าบ้าง เพราะจะได้สนิทสนมและทำความรู้จักกันมากขึ้น	8
7	ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา เพราะนักศึกษาแต่ละคนนั้นมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยเป็นตัวอย่งที่ดีของนักศึกษา ก่อน การเป็นตัวอย่งที่ดีมีประโยชน์กว่า การสั่งสอนเพียงอย่างเดียว	6
8	อยากให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับ และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ตักเตือนเวลาทำผิดกฎ แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง	5
9	กำหนดเวลานัดพบนักศึกษาบ้าง ควรมีการนัดสังสรรค์พบปะอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา เพื่อความสนิทมากขึ้น เพราะบางครั้งเวลาว่างของอาจารย์กับนักศึกษาไม่ตรงกัน	5
10	อยากให้อาจารย์ลองดูด้านทุนการศึกษา ด้านกิจกรรมทางการศึกษามาแนะนำให้บ้าง	4
11	ไม่ค่อยให้คำปรึกษา ไม่ค่อยสนใจ ควรมีความเมตตากรุณต่อนักศึกษา	4

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการพัฒนานักศึกษา (ต่อ)		
12	คณาจารย์บางท่านควรลดอคติส่วนตัวที่มีต่อนักศึกษาบางกลุ่ม ควรเป็นผู้ฟังที่ดี จึงทำให้การให้คำปรึกษาไม่สัมฤทธิ์ผลและนักศึกษาไม่กล้าเข้าพบและควรปฏิบัติต่อนักศึกษาอย่างเสมอภาคกัน	3
13	ประชาสัมพันธ์โครงการดี ๆ ที่จะสามารถพัฒนาทักษะด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการใช้ชีวิตในสังคม เพื่อเป็นนักศึกษามีความเป็น “มนุษย์” อย่างสมบูรณ์แบบ อยากให้เปิดสอนติวฟรี	2
14	อยากให้มีการพบปะสัปดาห์ละครั้ง หรืออย่างน้อยภาคการศึกษาละ 3 ครั้ง เพื่อถามไถ่เรื่องราวต่าง ๆ และทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่สนิทขึ้นในระดับหนึ่ง	2
15	มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมถือว่าดีมาก เพราะกิจกรรมแต่ละกิจกรรมสอดคล้องกับการพัฒนานักศึกษา	1
16	อยากให้หลักสูตรฯ สาขาวิชาชุมชนศึกษามีประสิทธิภาพมากกว่านี้	1
17	อาจารย์มักลยุทธ์ให้นักศึกษาลองคิดลองทำ ทำให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิด	1
18	อยากให้มีการนัดพบปะกันบ้าง เพื่อถามไถ่เรื่องราวต่าง ๆ อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 3 ครั้ง	1
19	อาจารย์มักอารมณ์แปรปรวน พูดอย่างการกระทำอย่างหนึ่ง ไม่กล้าเข้าไปขอคำปรึกษา เพราะไม่รู้ว่าคุณครูอยู่ในอารมณ์ไหน	1
ด้านการให้ความช่วยเหลือ และอื่น ๆ		
1	เมื่อมีปัญหาอาจารย์ให้ความช่วยเหลือดี ให้คำแนะนำด้านการประกอบอาชีพ การศึกษาต่อ ลงนามรับรองให้แก่ นักศึกษา	24
2	อยากให้ช่วยเหลือเพื่อต้องการคำปรึกษาในปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งการเรียน เรื่องส่วนตัวได้ ด้านการเงินแก่นักศึกษาที่ด้อยโอกาส แจ้งข่าวสารในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาไม่เครียดจนเกินไป หรือแนะนำวิธีการที่ดีที่สุดให้นักศึกษานำไปปฏิบัติ	8
3	ช่วยเหลือเท่าที่พอจะช่วยเหลือได้ เพราะคิดว่านักศึกษาสามารถแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้าได้	4
4	อยากให้ได้พบปะพูดคุยกันมากกว่านี้ เวลาวางไม่ตรงกัน	3
5	อาจารย์สอนให้รู้จักช่วยผู้อื่นให้คำปรึกษาสำหรับการหางานทำเมื่อจบการศึกษา การวางแผนเมื่อจบการศึกษา	2
6	อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษาใจดีกว่านี้ เป็นผู้รับฟังที่ดี	2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยการสัมภาษณ์ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) โดยการเตรียมแนวคำถามไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มา สามารถช่วยอธิบายและเสริมข้อมูลเชิงปริมาณให้สามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น โดยทำการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลล่วงหน้า และบอกแนวคำถามกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้ตรงกันระหว่างผู้สัมภาษณ์ กับผู้ให้ข้อมูล ใช้เวลาในการสัมภาษณ์คนละครึ่งชั่วโมง ในระหว่างวันที่ 2 พฤษภาคม – 11 กรกฎาคม 2559 ซึ่งผู้วิจัยทำการสุ่มประชากรที่เลือกมาอย่างเจาะจง แบ่งประชากรออกเป็น 2 ประเภทคือ อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 7 คน นักศึกษา จำนวน 16 คน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลหลักจำแนกเป็นรายบุคคล โดยใช้ชื่อผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นนามสมมติทั้งหมด

กลุ่มสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา

ลำดับ	สถานะ	นามสมมติ	เพศ	สาขาวิชา
1	อาจารย์ที่ปรึกษา	กุหลาบ	หญิง	ชุมชนศึกษา
2	อาจารย์ที่ปรึกษา	มะลิ	หญิง	ชุมชนศึกษา
3	อาจารย์ที่ปรึกษา	พุดซ้อน	หญิง	ภาษาอังกฤษ
4	อาจารย์ที่ปรึกษา	จำปี	หญิง	ภาษาจีน
5	อาจารย์ที่ปรึกษา	จำปา	หญิง	ภาษาจีน
6	อาจารย์ที่ปรึกษา	สายหยุด	หญิง	ภาษาและภาษาไทยประยุกต์
7	อาจารย์ที่ปรึกษา	ศรีตรัง	ชาย	ภาษาและภาษาไทยประยุกต์

กลุ่มสัมภาษณ์นักศึกษา

ลำดับ	สถานะ	นามสมมติ	เพศ	ชั้นปี	สาขาวิชา
1	นักศึกษา	โอฬาร	ชาย	4	ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)
2	นักศึกษา	ดวงแข	หญิง	4	ภาษาจีน
3	นักศึกษา	เสกสรร	ชาย	4	ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)
4	นักศึกษา	นภสร	หญิง	4	ชุมชนศึกษา
5	นักศึกษา	วุฒิชัย	ชาย	3	ภาษาจีน
6	นักศึกษา	สมใจ	หญิง	3	ภาษาและภาษาไทยประยุกต์
7	นักศึกษา	กัลยา	หญิง	3	ภาษาอังกฤษ

กลุ่มสัมภาษณ์นักศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	สถานะ	นามสมมติ	เพศ	ชั้นปี	สาขาวิชา
8	นักศึกษา	จิราภรณ์	หญิง	3	ชุมชนศึกษา
9	นักศึกษา	สุชาดา	หญิง	2	ภาษาอังกฤษ
10	นักศึกษา	วราภรณ์	หญิง	2	ชุมชนศึกษา
11	นักศึกษา	สุนันท์	หญิง	2	ภาษาและภาษาไทยประยุกต์
12	นักศึกษา	กัญญา	หญิง	2	ภาษาจีน
13	นักศึกษา	จรัส	ชาย	1	ภาษาจีน
14	นักศึกษา	ศิริินภา	หญิง	1	ภาษาและภาษาไทยประยุกต์
15	นักศึกษา	นิสาชล	หญิง	1	ภาษาอังกฤษ
16	นักศึกษา	ชัยยะ	ชาย	1	ชุมชนศึกษา

สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลหลักคือ มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพศหญิง จำนวน 6 คน อาจารย์ที่ปรึกษาเพศชาย จำนวน 1 คน มีนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 11 คน นักศึกษาเพศชาย จำนวน 5 คน ซึ่งอยู่ในสถานะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) จำนวน 1 คน สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 1 คน สาขาวิชาชุมชนศึกษา จำนวน 1 คน สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย) จำนวน 1 คน สถานะนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ชั้นปีละ 1 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ จำนวน 3 คน สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 3 คน และสาขาวิชาชุมชนศึกษา จำนวน 3 คน รวมผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 7 คน นักศึกษา จำนวน 16 คน ซึ่งเป็นข้อมูลที่เพียงพอต่อการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และ ปัญหา เกี่ยวกับ ระบบ อาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สำหรับข้อมูลในส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกลุ่มของประเด็นคำตอบออกเป็น 7 หัวข้อ (2.1-2.7) และเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและเห็นภาพชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอทั้งความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา พร้อมเปรียบเทียบความคิดเห็นไปพร้อมกัน โดยในบางหัวข้ออาจมีเพียงความคิดเห็นของบางฝ่าย ได้แก่ หัวข้อ 2.2 2.3 และ 2.4 เพราะเป็นการสัมภาษณ์เฉพาะในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษา ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการคณะศิลปศาสตร์ ที่เป็นอยู่

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่าคณะศิลปศาสตร์มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาชัดเจนอยู่แล้ว มีการจัดทำหนังสือแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้อาจารย์ทุกท่านตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งยังมีระบบอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาได้ขอความช่วยเหลือ มีหน่วยงานโดยตรงในการประสานงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะ ดังคำกล่าว

“มีระบบคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทุกปีการศึกษา คณะฯจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรงกับหลักสูตรสาขาที่สอน เพื่อให้คำปรึกษาได้ตรงตามแผนการศึกษา”

(กุหลาบ 2559)

“นักศึกษาแรกเข้าปี 1 ในวันปฐมนิเทศนักศึกษาก็จะได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเองอย่างใกล้ชิด”

(มะลิ 2559)

“มีระบบจัดประชุมให้ความรู้ด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยเชิญวิทยากรจากกองกิจการนักศึกษามาให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของนักศึกษา การให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา”

(ศรित्रัง 2559)

“ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะฯพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จากเดิม 1 หลักสูตรมี 2 วิชาเอก อยู่ในหลักสูตรเล่มเดียวกัน ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาดูแลนักศึกษาไม่ตรงกับสาขาที่เชี่ยวชาญ”

(พุดซ้อน 2559)

ความเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มีความชัดเจนอยู่แล้ว นักศึกษาทราบว่าใครเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง แต่บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีต่อนักศึกษามีน้อย การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นการนำเอกสารไปให้อาจารย์เห็น ควรจะมีการปรับปรุงในเรื่องการมีปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ให้มากกว่าปัจจุบัน ดังคำกล่าว

“ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความชัดเจนอยู่แล้ว วันปฐมนิเทศนักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง มีการแจกคู่มือเชื่อมต่อใหม่ และแจกคู่มือแผนการศึกษาของนักศึกษาแต่ละสาขา ให้ข้อมูลอย่างละเอียด เช่น การไปฝึกงาน สหกิจศึกษา กิจกรรมด้านภาษาอังกฤษ นักศึกษา แลกเปลี่ยนต่างประเทศ”

(โอฬาร 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทน้อย เช่น ปี 1 อาจารย์ที่ปรึกษาเข้ามามีส่วนร่วม แต่ปี 2-4 ไม่มีบทบาทอะไร ไม่มีประชุมเลย เซ็นอนุมัติอย่างเดียว”

(ดวงแข 2559)

“กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ชัดเจน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ ดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะนักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อยครั้งในรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร”

(เสกสรร 2559)

“กำหนดไว้ชัดเจน แต่บางครั้งไม่เข้าใจก็สอบถามจากเพื่อน เช่น เกณฑ์การเข้าสู่รายวิชาโท”

(นภสร 2559)

“ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ดีที่สุด อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่พร้อม ตอบคำถามไม่ชัดเจน ตอบไม่ได้ เช่น เรื่องแผนการเรียน”

(วุฒิชัย 2559)

“นักศึกษาได้ที่ปรึกษาที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนคือ ภาษาจีน นักศึกษาได้อาจารย์ที่ปรึกษาสอนภาษาญี่ปุ่น ทำให้การปรึกษาในสาขาวิชาที่เรียนไม่ได้มากนัก”

(สมใจ 2559)

“ยังไม่เป็นระบบสักเท่าไร บางครั้งต้องการติดต่อ ติดต่อลำบาก เบอร์โทรศัพท์ ส่วนตัวที่ให้ไว้ติดต่อไม่ค่อยได้”

(จรัล 2559)

2.2 การสนับสนุนการดำเนินงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุนการดำเนินงานในระดับมาก เช่น มีคู่มือเข้มซ่อใหม่ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไว้ศึกษาหาข้อมูลต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวก สนับสนุนข้อมูลให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา คณะฯพยายามสนับสนุนงบประมาณต่าง ๆ ไว้สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาในการทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึง การพบปะ พูดคุยกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา แต่งบประมาณที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับมีค่อนข้างจำกัด ควรสนับสนุนในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดเวทีพูดคุยกันได้มากกว่านี้

“จัดทำคู่มือเข้มซ่อใหม่ ประกอบด้วยมีแผนการศึกษาของนักศึกษาในตัวเล่ม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาทุกคนเพื่อได้ศึกษาแผนการศึกษาได้จากตัวเล่มนี้”

(พูดซ่อ 2559)

“มีงบประมาณให้อาจารย์ที่ปรึกษา สำหรับนักศึกษาในที่ปรึกษา คนละ 40 บาท งบประมาณละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นเวทีในการพบปะอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาในที่ปรึกษา และคณะ ควรเพิ่มงบประมาณมากกว่านี้ เพื่อจะได้มีเวทีพูดคุยกับนักศึกษาล่อย ๆ ขึ้น ซึ่งบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาต้องจ่ายงบประมาณส่วนตัวไปบ้าง”

(จำปี 2559)

“จัดทำคู่มือแผนการศึกษาของนักศึกษาทุกสาขาวิชา แจกให้นักศึกษาปี 1 ทุกคน เพื่อถือเป็นคัมภีร์ในการลงทะเบียน ตลอดเวลา 4 ปี ที่ศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย และสำเร็จได้ตามแผน”

(สายหยุด 2559)

2.3 การกำหนดบทบาท หน้าที่ ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า คณะศิลปศาสตร์มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และภาระงานที่ชัดเจนอยู่แล้ว คณะฯ สนับสนุนอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ปรึกษา มีการปฐมนิเทศอาจารย์ที่ปรึกษาให้รับทราบถึงบทบาท หน้าที่ ในการให้คำปรึกษา ดูแลนักศึกษา แต่บางครั้งในการจัดกิจกรรมปฐมนิเทศอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจะมีอาจารย์บางท่านติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมได้ จึงเสนอแนะให้มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ ไว้ในคู่มือของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย

“มีคู่มือเข้มข้อใหม่ ซึ่งสามารถศึกษาได้จากระเบียบด้านวิชาการที่อยู่ในตัวเล่มคู่มือ”
(พุดซ้อน 2559)

“บทบาทในการดูแลนักศึกษาในภาวะที่เรียนอ่อน ภาวะตกออก โดยคณะสนับสนุนข้อมูลเช่น GPA นักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่นักศึกษาลงทะเบียน เพื่อส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือดูแลนักศึกษากลุ่มนี้เป็นกรณีพิเศษ”

(ศรีตรัง 2559)

“การให้บริการข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาถึงที่ คณะฯ มีความตระหนักเพื่อผลประโยชน์ต่อนักศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพจบการศึกษา”

(จำปา 2559)

“ขอเสนอแนะให้จัดทำคู่มือระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ใส่วีธีกับคู่มือเข้มข้อใหม่ เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ทราบบทบาทหน้าที่ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการได้อย่างถูกต้อง”

(สายหยุด 2559)

2.4 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า ในปัจจุบันการดำเนินงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่มีระบบการประเมินภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรง แต่กรณีอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาเกินกว่าที่จะแก้ไขได้ก็จะรายงานปัญหาให้คณะฯได้รับทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และคณะฯควรจัดทำ การสำรวจความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดนโยบายเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับ อาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งการกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความพร้อมในการดูแลนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

“ขอเสนอแนะว่าตั้งระบบสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาในเชิงสร้างสรรค์ ไม่ควรใช้ระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา เหมือนระบบการประเมินผลการสอน”
(จำปา 2559)

“ตั้งระบบการติดตามอาจารย์ที่ปรึกษาในเชิงตั้งเป้าให้นักศึกษาได้ประโยชน์อะไร นักศึกษาได้พบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงทำให้นักศึกษากล้าคุยมากกว่า”
(สายหยุด 2559)

“กรณีอาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาเกินกว่าที่จะแก้ไขได้ก็จะรายงานปัญหาให้คณะฯได้รับทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน”
(ศรีตรัง 2559)

“เสนอแนะให้คณะฯสำรวจความต้องการของอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่า เพื่อสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงานบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา”
(กุหลาบ 2559)

2.5 บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า ปัจจุบันอาจารย์ที่ปรึกษามีภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบงานค่อนข้างมาก ทำให้งานเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นงานยังปฏิบัติได้ไม่เต็มร้อย อีกทั้งงบประมาณในการจัดกิจกรรมอาจารย์ที่ปรึกษาพบปะนักศึกษาในที่ปรึกษามีค่อนข้างน้อย ส่งผลให้การทำงานในระบบอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเต็มร้อย ดังคำกล่าว

“คณะฯควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาให้มากขึ้น เช่น สัปดาห์ก่อนวันถอนรายวิชาโดยไม่บันทึกสัญลักษณ์ W หรือก่อนสอบกลางภาค”
(พุดซ้อน 2559)

“ทบทวนงบประมาณที่จัดสรรให้จากเดิม 40 บาท”
(จำปี 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษามีคุณค่า แต่นักศึกษาไม่เข้าใจระบบอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษาเห็นคุณค่าอาจารย์ที่ปรึกษามากน้อยแค่ไหน การหยิบประโยชน์จากการได้พบปะอาจารย์ที่ปรึกษา”
(สายหยุด 2559)

“ควรจัดเวทียุบรวมปะอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนเปิดเทอม ให้องค์ความรู้กับอาจารย์ที่ปรึกษาใหม่ ให้ความสำคัญกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา”
(ศรีตรัง 2559)

ความคิดเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน ส่งผลให้เกิดผลกระทบในด้านอื่น ๆ ตามมา จึงเสนอแนะให้คณะฯมีการกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้มีเวลาว่างที่ตรงกัน เพื่อปรับทัศนคติต่าง ๆ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ดังคำกล่าว

“อาจารย์ที่ปรึกษาไม่รับฟังปัญหาของนักศึกษา ไม่มีเวลา อาจารย์ไม่อยู่ที่ห้องพัก อยากรให้อาจารย์รับฟังปัญหาของนักศึกษา มีการแสดงท่าทางกริยาและสีหน้าที่เป็นมิตรกับนักศึกษามากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษากล้าที่จะเข้าไปปรึกษาปัญหาต่าง ๆ”
(จิราภรณ์ 2559)

“อยากให้เพิ่มช่องทางติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา เช่น กลุ่ม line กลุ่ม Facebook และมีการตั้งหัวหน้ากลุ่มนักศึกษาในที่ปรึกษา กรณีมีความจำเป็นในการสื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์”
(สุชาดา 2559)

สรุปเปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกัน คือเวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่ตรงกัน เนื่องจากอาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่อนข้างมาก โดยนักศึกษามีข้อเสนอแนะให้เพิ่มช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ในขณะที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้คณะจัดเวทีพบปะอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาใหม่

2.6 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติจริง

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า การดำเนินงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของคณะศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่อาจารย์ที่ปรึกษาจะพบนักศึกษาอย่างเป็นทางการ ในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ หลังจากนั้น จะกำหนดไว้ในตารางการสอนของอาจารย์ โดยที่นักศึกษาสามารถมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาได้สัปดาห์ละ 1 วัน แต่อาจจะพบปัญหาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาอยู่บ้างคือ ตารางว่างของอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษาไม่ตรงกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัญหาหลักของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลาที่กำหนดไว้ในตารางสอนไม่ตรงกับเวลาว่างของนักศึกษา อาจารย์บางท่านอาจมีการนัดกลุ่มย่อยเพื่อแลกเปลี่ยนกับนักศึกษา ซึ่งเป็นการทำงานแบบเสียสละเป็นอย่างยิ่ง

“ข้อดีการนัดนักศึกษากลุ่มย่อยแต่ละชั้นปี มีประสิทธิภาพมากกว่านัดรวมทุกชั้นปี เพราะแต่ละชั้นปีปัญหาต่างกัน”

(กุลหลาบ 2559)

2.6.1 กำหนดวันเวลาที่นักศึกษาจะเข้าพบได้ไว้หน้าห้องทำงาน หรือช่องทางอื่น ๆ

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาคิดว่า คณะศิลปศาสตร์มีตารางสอนที่ชัดเจนในการกำหนดเวลาให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ได้มีเวลาว่างที่ตรงกันในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา แต่บางครั้งปัจจัยการเข้าพบตามตารางคณะฯกำหนดไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงฝ่ายเดียว ในเวลาที่กำหนดนักศึกษาเองอาจจะไม่ว่าง ซึ่งการแก้ปัญหาคือ การสร้างกลุ่ม Facebook กลุ่ม line หรือ การให้เบอร์โทรศัพท์ที่สะดวกในการติดต่อกันได้ตลอดเวลา

“อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน มี office hour ติดไว้หน้าห้องทำงาน และนักศึกษาสามารถติดต่อผ่านช่องทางโทรศัพท์ หรือ Facebook กลุ่ม ได้ตลอดเวลา กรณีมีเรื่องเร่งด่วนเข้าพบที่ห้องทำงานได้ตลอดเวลา”

(กุลหลาบ 2559)

“เสนอแนะให้นักศึกษา/อาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำ line กลุ่ม เพื่อการติดต่อที่สะดวกรวดเร็วขึ้น มีอะไรก็ line แจ้งได้ทันที”

(มะลิ 2559)

“พบอาจารย์ที่ปรึกษาโดยตรงดีที่สุด จะได้เห็นสีหน้าแววตาของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาได้ตรงประเด็น”

(ศรีตรัง 2559)

“office hour เวลาพบนักศึกษา นักศึกษารอไม่ได้ เวลาไม่ตรงกัน นัดเวลาตามสะดวก”

(สายหยุด 2559)

“ถึงจะมีกลุ่ม Facebook กลุ่ม line หรืออื่น ๆ เป็นวิธีการจัดการของนักศึกษา มากกว่าที่จะพยายามติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาไม่ว่าช่องทางใดช่องทางหนึ่งกรณีมีปัญหา”

(พุดซ้อน 2559)

ความคิดเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า ปัญหาอันดับแรกของระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การที่นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาที่ไม่ตรงกัน นักศึกษาพบว่าเมื่อไปพบอาจารย์ที่ห้องพักในช่วง office hour ส่วนใหญ่อาจารย์ก็ติดภารกิจอื่น ๆ คณะฯควรกำหนดให้นักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษามีกิจกรรมที่ได้พบปะกันบ่อย ๆ อาจจะปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

“อาจารย์ที่ปรึกษามีตาราง office hour หน้าห้องพัก แต่บางครั้งอาจารย์ติดราชการ”

(โอฬาร 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษานัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาทุกภาคการศึกษา เป็นสิ่งที่ดี มีเลี้ยงสังสรรค์นักศึกษา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาเซ็นคู่มือแผนการเรียน”

(ดวงแข 2559)

“อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามเรื่องความประพฤติ เรื่องการเรียน หรือให้ทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาปีละครั้ง”

(เสกสรร 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษาตั้งแต่อยู่มาปี 1-4 ไม่มีการนัดคุยเลย”

(นภสร 2559)

“ไม่มีการจัดให้อาจารย์พบนักศึกษาในที่ปรึกษาในลักษณะที่พบทุกคนพร้อมกัน”
(สมใจ 2559)

“ต้องทิ้ง short note ตั้งไว้หน้าห้องพักทำงานอาจารย์ ไม่มีตารางแจ้ง office hour”
(นิสาชล 2559)

สรุปเปรียบเทียบของ 2.6.1

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกัน คือเวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่ตรงกัน ถึงแม้จะมีตารางสอนแจ้งชัดเจน แต่บางครั้งอาจมีปัจจัยที่เกิดขึ้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายเดียว อาจจะเป็นนักศึกษาเองที่ว่างไม่ตรงกัน โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีข้อเสนอแนะให้เพิ่มช่องทางการติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.6.2 เรื่องที่นักศึกษามาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาคิดว่า ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาจะขอเข้ารับคำปรึกษาในด้านวิชาการเป็นอันดับต้น ๆ เช่น การลงทะเบียน เพิ่ม-ถอนรายวิชา การวางแผนเรียนวิชาโท การเลือกเรียนภาษาที่ 3 รองลงมาจะเป็น เรื่องเงินกู้ยืมกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) การขอรับทุนการศึกษาต่าง ๆ อันดับท้าย ๆ จะเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตทั่ว ๆ ไป

“ส่วนใหญ่ ก็จะเป็นในเรื่องของด้านวิชาการ เรื่องทุนการศึกษา ให้เซ็นเอกสารเงินกู้ยืม เป็นต้น”
(กุหลาบ 2559)

“นักศึกษาจะเข้าพบเรื่องการเพิ่ม-ถอนรายวิชา การเลือกเรียนวิชาโท ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็จะมีมาขอพบเพื่อเซ็นเอกสารเงินกู้ เอกสารขอรับทุนการศึกษา”
(มะลิ 2559)

“เรื่องการเรียนเป็นอันดับแรก ๆ ที่พบว่านักศึกษาเข้ามาเพื่อขอเข้าปรึกษา”
(พุดซ้อน 2559)

ความคิดเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า การเข้าพบเพื่อปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องด้านวิชาการเป็นอันดับแรก ๆ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่นักศึกษาต้องเข้ารับบริการจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเฉพาะในส่วนของลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชา จะเห็นได้ว่า

สิ่งจำเป็นที่นักศึกษาจะเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา นั่นก็คือ การขอลายเซ็นของอาจารย์ที่ปรึกษาในแบบฟอร์มต่าง ๆ นั้นเอง

“มีการติดตามดูแลตลอด เช่น ได้เกรดต่ำ เรียกมาคุยหารือ”

(เสกสรร 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเรื่องแผนการเรียนได้ไม่ชัดเจนนัก ต้องมาขอคำปรึกษาเจ้าหน้าที่งานบริการการศึกษา ซึ่งได้คำตอบที่ชัดเจนกว่า”

(สุนันท์ 2559)

“ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ แผนการลงทะเบียนเรียน แต่บางครั้งตอบโจทย์ได้ไม่มากนัก อาจารย์ที่ปรึกษายังไม่ได้เข้าใจแผนการศึกษาที่ชัดเจน”

(วุฒิชัย 2559)

“ให้คำแนะนำในการลงทะเบียนเรียนเป็นกรณีพิเศษ หรือถอนบางรายวิชา เพื่อให้มีเกรดดีขึ้น”

(นภสร 2559)

“พบอาจารย์ที่ปรึกษาในเรื่องการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอน การลงหน่วยกิตเกินกว่าและน้อยกว่ากำหนด การกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ทุนการศึกษา ใบล่าป่วย การเลือกเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ”

(วุฒิชัย 2559)

สรุปเปรียบเทียบของ 2.6.2

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกัน ในการติดต่อเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำปรึกษานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่จะปรึกษาเรื่องด้านวิชาการ เช่น การลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชา อันดับท้ายๆ จะเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตทั่ว ๆ ไป

2.7 ปัญหาการให้คำปรึกษา

ความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่คิดว่า อาจารย์แต่ละท่านมีภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบงานค่อนข้างมาก เช่น งานด้านการเรียนการสอน งานบริหาร งานวิจัย การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาต่าง ๆ ทำให้งานเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นงานที่ยังจัดการได้ไม่เต็มร้อย เปอร์เซนต์ อีกทั้งงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษามีค่อนข้างน้อยมาก ส่งผลให้การทำงานในระบบอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพเต็มร้อย

“ช่องว่างจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาที่คณะจัดสรรให้มีจำนวนเยอะ”

(กุหลาบ 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนมีบทบาทเป็นผู้บริหาร ทำให้มีภาระงานมากขึ้น”

(มะลิ 2559)

“อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้ทุกเรื่อง คณะฯควรแจ้งข้อมูลข่าวสารนักศึกษาในที่ปรึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบ เช่น กรณีนักศึกษาตั้งครรภ์ ฆ่าตัวตาย ความไม่เข้าใจกันในสถาบัน ครอบครัวระหว่างแม่กับลูก”

(จำปา 2559)

ความเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดว่า ปัญหาหลักคืออาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาว่างที่ไม่ตรงกันกับนักศึกษา ส่งผลให้เกิดผลกระทบในด้านอื่น ๆ ตามมา คณะควรมีการกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้มีเวลาว่างที่ตรงกัน เพื่อปรับทัศนคติต่าง ๆ รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ติระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

“อาจารย์ชาวต่างชาติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นอุปสรรค อาจารย์ชาวต่างชาติดูแลนักศึกษาดีมาก ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารเข้าใจง่าย”

(ศิริินภา 2559)

“ดูแลนักศึกษาจำนวนมาก จะไม่ทราบปัญหาได้ทั่วถึง

(นภสร 2559)

สรุปเปรียบเทียบของ 2.7

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกันคือเวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่ตรงกันเนื่องจากอาจารย์มีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่อนข้างมาก

สรุปปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการศึกษาและเก็บข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาได้ให้ข้อมูลด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้วิจัยขอสรุปผลดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษา

- 1) ควรมีระบบสอดส่อง และกฎเกณฑ์ในการพิจารณาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น เช่น อาจให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาด้วย
- 2) ควรพิจารณาการปฏิบัติตนของอาจารย์ที่ปรึกษา บางท่านที่ประพฤติไม่เหมาะสมกับนักศึกษา เช่น ชักนำไปดื่มสุรา เที่ยวเตร่ เป็นต้น
- 3) อยากให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา หรือจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาให้คำปรึกษา จิตวิทยาวัยรุ่น เป็นต้น
- 4) ระบบการให้คำปรึกษาได้ผลระดับหนึ่ง นักศึกษาเมื่อมีปัญหาจะถามรุ่นพี่ และถามเพื่อน มีปัญหาเรื่องเวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาไม่ตรงกัน
- 5) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นผู้สอนและไม่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรของนักศึกษา จึงทำให้เกิดความลำบากในการติดต่อประสานงาน และหาโอกาสพบนักศึกษายากมาก
- 6) จัดเป็นชั่วโมง Home Room ทุกสัปดาห์ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาต้องเข้าพบ
- 7) กว่าจะทราบปัญหาส่วนตัวของนักศึกษา บางครั้งเหตุการณ์ก็ล่วงเลยเกินกว่าจะป้องกันได้
- 8) ในการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ให้เน้นถึงความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจเพิ่มสมุดบันทึกของนักศึกษาทุกคนให้มีลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแสดงให้เห็นว่าได้มีการมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาจริง
- 9) ควรให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบสม่ำเสมอ
- 10) ควรให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อย ๆ โดยให้มีวิธีการบังคับหรือสร้างเกณฑ์ขึ้นมา
- 11) ไม่ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษา ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาทุกชั้นปี ปีละ 10 กว่าคน ควรให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นปี 1 ไปจนถึงปี 4 จำนวน 40 หรือ 50 คนไปเลย อาจารย์ที่ปรึกษาจำนักศึกษาไม่ได้
- 12) อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาเดียวกับนักศึกษา โอกาสที่จะได้สังเกตพฤติกรรมหรือพัฒนาการในการเรียน การเข้าสังคม หรือแม้แต่ปัญหาที่นักศึกษาอาจจะมี จึงมีโอกาสน้อยมาก ทำให้กว่าจะได้รับทราบปัญหาอาจจะสายเกินแก้

13) ปัญหาคืออาจารย์ชาวจีนไม่สามารถสื่อสารกับนักศึกษาอย่างเข้าใจ ทำให้ทุกเรื่องมีความยุ่งยาก

14) ปรับข้อมูลที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อผู้ปกครองของนักศึกษาทุก ๆ ปี ให้เป็นปัจจุบัน หรือแล้วแต่ความเหมาะสม เนื่องจากการติดต่อกับผู้ปกครองของนักศึกษาเป็นเรื่องสำคัญกว่ามาก กรณีนักศึกษามีปัญหา มาก ๆ

15) นักศึกษาที่เข้าพบประจำก็จะมาประจำ คนที่ไม่เข้ามาก็จะขาดการติดต่อ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ๆ มักชอบหลบหน้าอาจารย์ที่ปรึกษา

16) นัดนักศึกษาแต่นักศึกษาไม่ว่าจะพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามวัน เวลานั้น ยกเว้นนักศึกษาจะพบปัญหาที่จะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยตนเอง

17) ส่วนใหญ่นักศึกษาไม่ค่อยมาพบอาจารย์ที่ปรึกษา ยกเว้น มาหาเพื่อขอลงทะเบียนเรียนเกิน อาศัยช่วงเวลานั้นพูดคุยกับนักศึกษา

นักศึกษา

1) อาจารย์ไม่ควรทิ้งระยะห่างจากนักศึกษามากเกินไป เพราะอาจจะทำให้นักศึกษาไม่กล้าเข้าใกล้

2) บางครั้งไม่ค่อยพบอาจารย์อยู่แล้ว อยากให้อาจารย์อยู่ห้องตรงตามตารางติดไว้ด้านหน้าห้อง ให้มีเวลานัดพบนักศึกษาที่แน่นอน

3) เนื่องจากมีการเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้ไม่ได้พบอาจารย์ แต่เมื่อต้องดำเนินเรื่องการเรียน อาจารย์ก็มีความเข้าใจและดูแลเป็นอย่างดี การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อยมาก (เปลี่ยนอาจารย์)

4) อาจารย์ควรเอาใจใส่นักศึกษาให้มากกว่านี้

5) ไม่มีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์เท่าที่ควร

6) อาจารย์ควรนัดพบนักศึกษาบ้าง เพราะเมื่ออาจารย์ไม่มีการกำหนดนัดพบนักศึกษาก็ส่งผลให้นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์

7) นัดพบอย่างน้อยเดือนละครั้ง ถามปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนและปัญหาอื่น ๆ

8) การพบปะพูดคุยระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาน้อยมาก 1 ภาคการศึกษาได้เจอกันครั้งเดียว

9) ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบนักศึกษาเทอมละ 1 ครั้ง

10) อาจารย์และนักศึกษามีเวลาว่างที่ไม่ตรงกัน หรือควรมีการจัดให้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาประมาณเดือนละ 2 ครั้ง เพื่อให้ให้นักศึกษาได้สอบถามหรือปรึกษาเรื่องการวางแผนการเรียน

11) อาจารย์และนักศึกษามีเวลาไม่ตรงกัน ส่วนมากจะว่างตรงกันตอนพักกลางวัน แต่อาจารย์จะไม่อยู่ห้องเพราะไปทานข้าวข้างนอก

12) อาจารย์ดูน่าเกรงขาม ไม่กล้าเข้าหาอาจารย์ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น

- 13) อาจารย์ควรเป็นกันเองกับนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการความช่วยเหลือ อาจารย์ควรให้การช่วยเหลืออย่างเต็มที่ และควรให้คำปรึกษาให้แก่นักศึกษาอย่างดี
- 14) คิดว่าระดับนักศึกษามหาวิทยาลัยที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ไม่จำเป็นต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาชี้แนะทุกอย่าง
- 15) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชุมชนศึกษา จะพบปัญหาในเรื่องลงทะเบียนรายวิชาตรงกันเกือบทุกภาคการศึกษา
- 16) ควรให้มีการจัดวันนัดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาบ้าง เพราะนักศึกษาบางคนยังไม่ทราบเลยว่าใครคืออาจารย์ที่ปรึกษาของตนเอง ควรบอกให้ชัดเจนว่าที่ปรึกษาคือใคร
- 17) มีอาจารย์ที่ปรึกษาเหมือนไม่มี เพราะทำทุกอย่างได้โดยไม่ต้องปรึกษาอาจารย์ปรึกษาบุคลากรยังดีกว่าครับ
- 18) ปรับปรุงระยะเวลาในการให้คำปรึกษา และมีหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อในยามฉุกเฉิน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติงานจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผู้วิจัยได้ศึกษาครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

คำถามการวิจัย

1. นักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่
2. อาจารย์มีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่
3. อาจารย์และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่ปฏิบัติจริงแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง กับที่ปฏิบัติจริง
2. เปรียบเทียบระดับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริง ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. เปรียบเทียบระดับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริง ตามความคิดเห็นของนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 34 คน เนื่องจากจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อย จึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมด และนักศึกษา จำนวน 302 คน ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 แยกเป็น นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย วิชาเอกภาษาอังกฤษ) สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาภาษาจีน และสาขาวิชาชุมชนศึกษา เลือกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

1.2 เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยจัดทำขึ้นเป็น 2 ฉบับ คือ

1.2.1 ฉบับสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริงต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาประสบจากการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ตอนที่ 5 ความคิดเห็นปลายเปิด (Open-ended questionnaires) ความคิดเห็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2.2 ฉบับสำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา 5 ด้าน ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา ตอนที่ 4 ความคิดเห็นปลายเปิด (Open-ended questionnaires) ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Dependent t-test Independent t-test และ F-test โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาในภาพรวม

2. การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยทำการสุ่มประชากรที่เลือกมาอย่างเจาะจง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 16 คน และอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่เป็นมาตรฐาน (Standardized interview) การสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์จะสัมภาษณ์ตามคำถามที่กำหนดไว้แล้ว จึงเป็นการสัมภาษณ์ที่เป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสัมภาษณ์ โดยจัดทำขึ้นเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จำนวน 7 ข้อ และฉบับสำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จำนวน 5 ข้อ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้นำประเด็นจากการสัมภาษณ์มารวบรวมจัดหมวดหมู่ สรุปประเด็นสำคัญ และใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไป

1.1 การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 26 คน พบว่า ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 50 ปี คิดเป็น ร้อยละ 65.30 เป็นเพศหญิง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 เพศชาย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 69.20 ส่วนที่เหลือเป็นระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 โดยเป็นอาจารย์ภาควิชาสารัตถศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 อาจารย์ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20 ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 เคยเข้ารับการอบรมอาจารย์ใหม่หรือเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 76.90 และพบนักศึกษาเป็นประจำประมาณ 2 ครั้งต่อภาคการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80

1.2 การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา

จากการสอบถามนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 302 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหญิง 245 คน คิดเป็นร้อยละ 81.10 เป็นนักศึกษาสาขาวิชา ชุมชนศึกษามากที่สุดจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุดจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 76 คน ระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA) ปัจจุบันพบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 3.00-1.49 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 47.70 รองลงมา คือ มีคะแนนเฉลี่ย (GPA) ระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80

1.3 การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก

สถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเพศหญิง จำนวน 6 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาเพศชาย จำนวน 1 คน

และสถานภาพของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 11 คน นักศึกษาเพศชาย จำนวน 5 คน ซึ่งอยู่ในสถานะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) จำนวน 1 คน สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย) จำนวน 1 คน สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 1 คน สาขาวิชาชุมชนศึกษา จำนวน 1 คน สถานะนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ชั้นปีละ 1 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน สาขาวิชา ภาษาและภาษาไทยประยุกต์ จำนวน 3 คน สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 3 คน และสาขาวิชาชุมชนศึกษา จำนวน 3 คน

รวมผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 7 คน นักศึกษา จำนวน 16 คน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง กับที่ปฏิบัติจริง และผลการเปรียบเทียบ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านรวมทั้งในภาพรวม (เมื่อเปรียบเทียบกับ Dependent t-test) อย่างไรก็ตามด้านที่ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ คาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านให้ความช่วยเหลือ ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ มากทั้งคู่ มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านทั้ง 5 ด้าน (ด้วย Independent t-test) พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า

2.1 ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 13 ข้อ มีเพียง 1 ข้อที่ไม่แตกต่าง คือ ข้อ 8 พิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 14 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

2.2 ด้านการให้คำปรึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 8 ข้อ มีเพียง 1 ข้อที่ไม่แตกต่าง คือ ข้อ 4 รับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

2.3 ด้านการพัฒนานักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

2.4 ด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 9 ข้อ มีข้อที่ไม่แตกต่างกัน 3 ข้อ คือ ข้อ 7 อารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น ข้อ 9 มีทักษะการฟัง และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา และข้อ 10 เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 12 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน

2.5 ด้านการให้ความช่วยเหลือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 7 ข้อ มีข้อที่ไม่แตกต่างกันเพียง 1 ข้อ คือ ข้อ 2 ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 8 ข้อ พบว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง กับที่ปฏิบัติจริง และผลการเปรียบเทียบ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านรวมทั้งในภาพรวม (เมื่อเปรียบเทียบกับ *Dependent t-test*) อย่างไรก็ตามด้านที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ คาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา และด้านให้ความช่วยเหลือ ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกันคือ มากทั้งคู่ มี 1 ด้าน ได้แก่ และด้านสัมพันธ์กับนักศึกษา นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านทั้ง 5 ด้าน (ด้วย *Independent t-test*) พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า

3.1 ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 14 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน

3.2 ด้านการให้คำปรึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

3.3 ด้านการพัฒนา นักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 9 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

3.4 ด้านสัมพันธ์กับนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 12 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

3.5 ด้านการให้ความช่วยเหลือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อทั้ง 8 ข้อ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นเดียวกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

ผลการเปรียบเทียบโดยใช้สถิติ Independent t-test พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา อย่างไรก็ตามด้านที่ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติได้จริงในระดับมาก แต่นักศึกษาเห็นว่าปานกลาง มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกัน คือ ปานกลางทั้งคู่ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ

5. ผลการศึกษาปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาประสบปัญหาในภาพรวม ในระดับปานกลาง โดยข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระงานสอน และภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขาดทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา

6. ผลการศึกษาปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในภาพรวม ในระดับน้อย แต่หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ นักศึกษาประสบปัญหาในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนมากมักกล่าวตำหนิ ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษา

7. ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในสถานะอาจารย์ที่ปรึกษา

พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นลายลักษณ์อักษร ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัด มีหน่วยงานที่พร้อมในการสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้อย่างชัดเจน แต่ทั้งนี้ คณะศิลปศาสตร์ยังขาดการประเมินผลการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพียงแค่การให้ข้อเสนอแนะทั่ว ๆ ไป อีกทั้งยังขาดการจัดกิจกรรมในภาพรวมที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะพบ

นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันจะพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะพบนักศึกษาได้แค่ครั้งเดียว คือ วัน ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ หลังจากนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องหาเวลาพบนักศึกษาด้วยตนเอง อาจทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้ แม้ว่าจะมีการกำหนดตารางการสอนของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีชั่วโมงพบนักศึกษาไว้แต่ละสัปดาห์ แต่ก็ทำให้ช่องว่างในการดำเนินงานน้อยกว่าที่ควรจะเป็น โดยคณะอาจกำหนดช่องทางหรือเวลาในการพบนักศึกษา เพื่อความสะดวกของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มากกว่านี้

8. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในสถานะนักศึกษา

พบว่า นักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจนอยู่แล้ว มีการกำหนดให้นักศึกษาได้เจอกับอาจารย์ที่ปรึกษาในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ทำให้นักศึกษาทุกคนได้รู้จักอาจารย์ที่ปรึกษา มีคู่มือไว้ให้นักศึกษาได้ศึกษาและสามารถนำมาปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาได้ ในด้านการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษามีการเรียกนักศึกษาเข้าพบ กรณีที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับผลการเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา และโดยส่วนใหญ่ นักศึกษาจะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชาเป็นหลัก แต่ทั้งนี้ นักศึกษายังมองเห็นปัญหาของการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สอดคล้องกับเวลาว่างของนักศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีตารางให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็ตาม เพราะเมื่อนักศึกษาไปหาอาจารย์ตามเวลาที่กำหนดก็ไม่เจออาจารย์ นักศึกษาบางคนให้ความเห็นว่า ใน 4 ปี ได้เจออาจารย์ที่ปรึกษาแค่ครั้งเดียวด้วยซ้ำ

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังที่ปฏิบัติงานจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา ต่อบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง กับที่ปฏิบัติจริง

พบว่า ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 กล่าวคือ อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาให้ความคาดหวังระดับมาก แต่การปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ของนักศึกษาการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โภควินท์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและการปฏิบัติจริงตามบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ในภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อเปรียบเทียบพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวลัย โภควินท์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความสำคัญในระดับมากทุกด้าน แต่ได้ปฏิบัติงานจริงในระดับมากในด้านการให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา ส่วนด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษาและด้านการให้ความช่วยเหลือได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง และนักศึกษาได้ให้ความสำคัญในระดับมากทุกด้าน แต่ได้ปฏิบัติงานจริงในระดับมากในด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา ส่วนด้านวิชาการ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ ได้ปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง

1.1 ด้านวิชาการ

- ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบทุกข้อ มีเพียง 1 ข้อที่ไม่แตกต่าง คือ การพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอนของนักศึกษา ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะให้ความคาดหวังในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา วิธีการเรียน แต่การปฏิบัติงานจริงได้ดำเนินการในการพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน ของนักศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นการดำเนินการด้านคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา ในการลงทะเบียน ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2552 ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และนักศึกษาทราบระเบียบเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวลัย โภควินท์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน ของนักศึกษา มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

- ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านวิชาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และพบว่าทุกข้อที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกันคือ แบบคาดหวังมาก แต่ปฏิบัติงานจริงปานกลาง โดยนักศึกษาคาดหวังในการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ทักท้วงการลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาของนักศึกษา เมื่อพิจารณาเห็นว่า การลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น ๆ ไม่เหมาะสม แต่ในทางปฏิบัตินักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติจริงพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน ของนักศึกษา ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่างมีความคาดหวังที่ต่างกันคือ อาจารย์ที่ปรึกษาคาดหวัง แต่ในทางปฏิบัติจริงอาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาให้ความเห็นว่าคำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษา วิธีการเรียน นักศึกษา

คาดหวังการให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชา แต่ในทางปฏิบัติทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน ของนักศึกษา

1.2 ด้านการให้คำปรึกษา

- ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ในการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เก็บความลับของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อ แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อการรับฟังนักศึกษาอย่างตั้งใจเมื่อศึกษามารขอคำปรึกษา

- ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้คำปรึกษา พบว่า สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใสในการให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เก็บความลับของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดตารางหรือระบบการพบปะนักศึกษาในความดูแลให้นักศึกษาเข้าพบ เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำ อย่างสม่ำเสมอไว้หน้าห้องทำงานอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษา แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้คำปรึกษา พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ เป็นที่น่าสังเกตว่าบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ทั้งสามระดับ อยู่ในระดับเดียวกันทุกข้อ เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่างมีความคาดหวังและปฏิบัติจริงที่ตรงกันคือ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใสในการให้คำปรึกษา

1.3 ด้านพัฒนานักศึกษา

- ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังและปฏิบัติจริงที่ตรงกันคือ การส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

- ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านพัฒนานักศึกษา พบว่า นักศึกษาคาดหวังการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น แต่ในการ

ปฏิบัติจริง นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านพัฒนานักศึกษา พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคาดหวังและปฏิบัติจริงที่ตรงกัน คือ การส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น ในขณะที่นักศึกษามีคาดหวังเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาแต่มีความคิดเห็นว่าในปฏิบัติจริงมีส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบในการทำงาน

1.4 ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา

- ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังและปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดตรงกัน คือ มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้ออารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น ซ่อมมีทักษะการฟังและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา และข้อเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ เป็นที่น่าสังเกตว่าในข้ออารมณ์มั่นคง จิตใจหนักแน่น และในข้อมีทักษะการฟังและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้ขอรับคำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวัง และการปฏิบัติงานจริง โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับเดียวกันทั้งสองข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ โภควิวัฒน์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ในข้อเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล และในข้อการเสริมสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา สำหรับข้ออื่น ๆ นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

- ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา พบว่า นักศึกษาคาดหวังการให้ความใกล้ชิดสนทนสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา แต่ในการปฏิบัติจริงนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา และมีความคิดเห็นน้อยที่สุดในเรื่องพบปะพูดคุย และซักถามเรื่องต่าง ๆ กับนักศึกษาเป็นประจำ แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ในด้านสัมพันธภาพข้อสังเกตว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีความคาดหวังและปฏิบัติจริงที่ตรงกัน คือ มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา ในขณะที่นักศึกษามีคาดหวัง นักศึกษาคาดหวังการให้ความใกล้ชิดสนทนสนมและเป็นกันเองกับ

นักศึกษา แต่ในการปฏิบัติจริงนักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า อาจารย์ตรงต่อเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา

1.5 ด้านการให้ความช่วยเหลือ

- ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังและปฏิบัติจริงในข้อลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น เป็นที่น่าสังเกตว่าในข้อลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความคาดหวังมากที่สุด และการปฏิบัติงานจริงในระดับมาก

- ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการปฏิบัติงานตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือ พบว่า การลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมามี 2 ข้อ ในระดับเดียวกันคือ ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา และให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน แต่หากเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้ความช่วยเหลือ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ เป็นที่น่าสังเกตว่าบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง การลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น อยู่ในระดับมาก และสูงสุดทั้งบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ที่ปรึกษา ในด้านการให้ความช่วยเหลืออาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีความคาดหวังและปฏิบัติจริงที่ตรงกัน คือ การลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น

สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา อย่างไรก็ตามด้านที่ได้ระดับคะแนนไม่ตรงกัน คือ อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติได้จริงในระดับมาก แต่นักศึกษาเห็นว่าปานกลาง มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการให้คำปรึกษา และด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา ส่วนด้านที่ระดับคะแนนตรงกันคือ ปานกลางทั้งคู่ มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนานักศึกษา และด้านการให้ความช่วยเหลือ

ความคิดเห็นการปฏิบัติงานจริงของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า อาจารย์จะปฏิบัติงานในด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษามากที่สุด คือ มีความเมตตากรุณาต่อนักศึกษา รองลงมา ด้านการให้คำปรึกษาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ในการให้คำปรึกษา และน้อยที่สุดในด้านการพัฒนานักศึกษาคือการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เช่น การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

ความคิดเห็นการปฏิบัติงานจริงของนักศึกษา พบว่า อาจารย์จะปฏิบัติงานในด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษามากที่สุด คือ การให้ความใกล้ชิดสนิทสนมและเป็นกันเองกับนักศึกษา รองลงมาด้านการให้คำปรึกษาคือ สร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร อบอุ่น ยิ้มแย้มแจ่มใสในการให้คำปรึกษา และน้อยที่สุดในด้านวิชาการ คือ อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษา และดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน ของนักศึกษา

2. ผลการศึกษาปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา

- ปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาประสบปัญหาในภาพรวม ในระดับปานกลาง ยกเว้นในข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระงานสอน และภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป รองลงมาคือ อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ขาดทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา จึงเป็นเรื่องที่น่าสังเกตว่า นอกเหนือจากภาระงานสอนที่เป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนมีบทบาทเป็นผู้บริหาร กรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการต่าง ๆ ทำงานวิจัย ตลอดจนงานบริการวิชาการอีกด้วย และมีหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่อยู่ในความดูแลเป็นจำนวนมาก กระบวนการดูแลนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ตั้งแต่แรกเข้าจนนักศึกษาสำเร็จการศึกษา จึงเป็นบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน เช่น นักศึกษาที่อยู่ในสถานะภาวะรอพินิจ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงกำกับดูแลนักศึกษากลุ่มนี้ในการแนะนำนักศึกษาในเรื่องการวางแผนการลงทะเบียน

- ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่านักศึกษาประสบปัญหาในภาพรวม ในระดับน้อย แต่หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ นักศึกษาประสบปัญหาในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อาจารย์ที่ปรึกษามักกล่าวตำหนิ ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษา ทั้งนี้ เป็นเพราะว่านักศึกษาไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงเวลาสอน ประชุม ติตภาระงานอื่น ๆ หรือนักศึกษาไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ตรงตามตารางนัดพบนักศึกษาหน้าห้องทำงาน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริอร ช้อยุ่น และคณะ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี้อุตรธานี พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ เนื่องจากเกรงใจ และไม่กล้าคุยเรื่องส่วนตัวกับอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นข้อจำกัดด้านเวลาของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกต พบว่า ปัญหาสำคัญที่สุดของอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา คือ การมีเวลาว่างไม่ตรงกัน อาจแก้ปัญหาดังกล่าว โดยถ้าหากนักศึกษาต้องการพบอาจารย์ที่ปรึกษาควร

เขียนข้อความเรื่องที่ต้องการพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนัดหมายวันเวลาติดต่อหน้าห้องทำงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในสถานะอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า คณะศิลปศาสตร์ มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นสายลักษณะอักษร ทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัด มีหน่วยงานที่พร้อมในการสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดให้นักศึกษาได้เจอกับอาจารย์ที่ปรึกษาในวันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ทำให้นักศึกษาทุกคนได้รู้จักอาจารย์ที่ปรึกษา มีคู่มือไว้ให้นักศึกษาได้ศึกษาและสามารถนำมาปรึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาได้ ในด้านการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษามีการเรียกนักศึกษาเข้าพบ กรณีที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับผลการเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา และโดยส่วนใหญ่ นักศึกษาจะปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชาเป็นหลัก แต่ทั้งนี้คณะศิลปศาสตร์ ยังขาดการประเมินผลการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพียงแค่การให้ข้อเสนอแนะทั่ว ๆ ไป อีกทั้งยังขาดการจัดกิจกรรมในภาพรวมที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะพบนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันจะพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจะพบนักศึกษาได้แค่ครั้งเดียว คือ วันปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ หลังจากนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องหาเวลาพบนักศึกษาด้วยตนเอง อาจทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้ แม้ว่าจะมีการกำหนดตารางการสอนของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีชั่วโมงพบนักศึกษาไว้แต่ละสัปดาห์ แต่ก็ทำให้ช่องว่างในการดำเนินงานน้อยกว่าที่ควรจะเป็น โดยคณะอาจกำหนดช่องทางหรือเวลาในการพบนักศึกษา เพื่อความสะดวกของอาจารย์ที่ปรึกษาให้มากกว่านี้ ทั้งนี้ นักศึกษายังมองเห็นปัญหาของการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เวลาว่างของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สอดคล้องกับเวลาว่างของนักศึกษา ถึงแม้ว่าจะมีตารางให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็ตาม เพราะเมื่อนักศึกษาไปหาอาจารย์ตามเวลาที่กำหนดก็ไม่เจออาจารย์ นักศึกษาบางคนให้ความเห็นว่า ใน 4 ปี ได้เจออาจารย์ที่ปรึกษาแค่ครั้งเดียวด้วยซ้ำ ซึ่งการมีเวลาว่างที่ไม่ตรงกันของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาถือเป็นปัญหาหลักในการจัดการระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ดังนั้น คณะควรกำหนดนโยบายเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับอาจารย์ที่ปรึกษา อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความพร้อมในการดูแลนักศึกษาอย่างต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จากการศึกษา เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผู้วิจัยสามารถเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปฏิบัติ

1.1 คณะศิลปศาสตร์ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา เพื่อชี้แจง และทบทวนบทบาท หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษา อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน

และถือเป็นแนวปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอปัญหาที่อาจารย์แต่ละท่านพบเจอ เพื่อ
 ร่วมหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ดีขึ้น

1.2 คณะศิลปศาสตร์ควรกำหนดตารางการพบนักศึกษาในระดับคณะ
 อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อเป็นบรรทัดฐานให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ พบปะพูดคุย
 แลกเปลี่ยนปัญหาต่าง ๆ และเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษามีสัมพันธภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น

1.3 คณะศิลปศาสตร์ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาพบ
 นักศึกษาในที่ปรึกษา จากเดิมจัดสรรงบประมาณให้จำนวน 1 ครั้ง ต่อจำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา
 เพื่อเป็นเวทีในการพบปะนักศึกษาในที่ปรึกษา โดยเพิ่มเป็นปีงบประมาณละจำนวน 2 ครั้ง

1.4 คณะศิลปศาสตร์อาจมีนโยบายและวิธีการดำเนินงานเพื่อช่วยให้อาจารย์
 ที่ปรึกษามีกำลังใจในการทำงาน รวมทั้งอาจมีคู่มือปฏิบัติงานด้านอาจารย์ที่ปรึกษาให้กับอาจารย์
 ที่ปรึกษาทุกคน

1.5 คณะศิลปศาสตร์ควรมีการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาดีเด่นแต่ละปี
 การศึกษา เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลนักศึกษาทั้งในที่ปรึกษา
 ของตนเองและนักศึกษาอื่น ๆ ที่มาขอคำปรึกษาโดยไม่ได้อยู่ในที่ปรึกษา แต่มีการให้ความช่วยเหลือ
 นักศึกษาที่มาขอคำปรึกษาได้ โดยดำเนินการในรูปของคณะกรรมการเพื่อคัดเลือกอาจารย์ ที่ปรึกษา
 ดีเด่น ผ่านช่องทางให้นักศึกษาเป็นผู้คัดเลือกในขั้นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันอุดมศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือระดับภาค

2.3 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น วิธีการแก้ปัญหาแต่ละปัจจัยที่ทั้งนักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาเจอร่วมกัน

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ มหาวัน, ประยูร ทบอาจ และวรัญญู วงษ์ศิริ, (2557). *ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ปี 2556*. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558, จาก http://www.research.rmutt.ac.th/wp-content/uploads/2014/10/1.front_5.pdf
- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2546). *คู่มือระบบอาจารย์ที่ปรึกษา [เอกสารอัดสำเนา]*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กองพัฒนานักศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2555). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558, จาก www.sru.ac.th/index.php/component/k2/item/download/571.html
- คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2558). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558, จาก <http://mgt.pnu.ac.th/mgtweb2/wp-content/uploads/2015/12/Adviser.pdf>
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (ม.ป.ป.). *คู่มือการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558, จาก goo.gl/4clOiO
- ประณต คำฉิม. (2549). ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 12(1), 72-93.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญการพิมพ์.
- ยุทธ ไกรวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวัลย์ โภควินท์. (2552). *บทบาทและปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา* (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

- วีณา แพฟีน, สีนีนาด บุญพรหมสุข และสุริยันต์ บุญเลิศวรกุล. (2553). การเปรียบเทียบความคาดหวังกับสภาพการณ์จริง ต่อบทบาท หน้าที่ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาจารย์ที่ปรึกษา ในทัศนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2557, จาก <http://www.trang.psu.ac.th/rtrang/index.php/2015-12-23-07-21-09>
- สิริอร ช้อยุ่น ภาสินี โทอินทร์ และวิระกัญจน์ สุเมธานุรักษ์กุล. (2553). ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2557, จาก http://223.25.197.99/research/attachments/095_10%20in%202555.pdf
- สุรพล พนภาคย์ และ ชินกร จิรขจรจริตกุล. (2553). การศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงตามทัศนะของนักศึกษาคณะเกษตรและชีวภาพมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. *วารสารจันทรเกษมสาร*, 16(31). สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2558, จาก <http://web.chandra.ac.th/research/book/book%2016%20issue%2031%202553.pdf>
- สมบัติ แสงพล, พนิดา สังข์พันธ์, ยุพดี เจริญสว่าง และณัฐภาพ เสขัง. (2554). บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารวิจัย มข.* 16(1). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2559, จาก http://www.resjournal.kku.ac.th/article/16_01_83.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- หฤทัย ศิริสินอุดมกิจ. (2544). *การพัฒนาาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- อิสสรหัส โชติกเสถียร. (2543). *การศึกษารolesของอาจารย์ที่ปรึกษาตามทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*. (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ

เอนก ณะชัยวงศ์, (2555). *ความคาดหวังและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่ต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2559, จาก
<http://www.research.cmru.ac.th/2014/ris/resin/arc/076-55-IN-CMRU.pdf>

บุคลากรกรม

อาจารย์ที่ปรึกษา

กุหลาบ. (2559, 20 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

มะลิ. (2559, 20 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พุดซ้อน. (2559, 21 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

จำปี. (2559, 22 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ศรีตรัง (2559, 23 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สายหยุด. (2559, 24 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

จำปา. (2559, 24 มิถุนายน). อาจารย์ที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องทำงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

นักศึกษา

ชั้นปี 4

โอฬาร. (2559, 2 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ดวงแข. (2559, 7 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

เสกสรร. (2559, 9 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

บุคลากรกรม (ต่อ)

นภสร. (2559, 9 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ชั้นปี 3

วุฒิชัย. (2559, 6 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สมใจ. (2559, 6 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

กัลยา. (2559, 9 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

จิราภรณ์. (2559, 6 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ชั้นปี 2

สุชาติดา. (2559, 8 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วราภรณ์. (2559, 7 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สุนันท์. (2559, 4 กรกฎาคม). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

กัญญา. (2559, 11 กรกฎาคม). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ชั้นปี 1

จรัส. (2559, 8 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ศิริินภา. (2559, 7 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

นิตาชล. (2559, 7 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ชัยยะ. (2559, 7 มิถุนายน). นักศึกษา. สัมภาษณ์. ที่ห้องฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบริการการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โทร. 6710, 6711
 ที่ มอ 880/พิเศษ วันที่ 28 มกราคม 2558
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามงานวิจัย

เรียน อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์

ด้วยนางสลักใจ ศรีธราดล และนางสาวจิราพร บุญช่วย กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งขณะนี้อยู่ในกระบวนการของการสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ และในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์อาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ ได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามการวิจัยตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยไปยังนางสลักใจ ศรีธราดล หรือนางสาวจิราพร บุญช่วย ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้
 จะเป็นพระคุณยิ่ง

นางสลักใจ ศรีธราดล
 หัวหน้าโครงการวิจัยฯ

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
(สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริง ต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
  - ตอนที่ 4 การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
  - ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลของท่านมาใช้ในการวิจัยโดยวิเคราะห์เป็นภาพรวมเท่านั้น การตอบตามจริงจะไม่มีผลเสียหายใด ๆ ต่อท่าน และจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ
 1. ชาย   2. หญิง
2. อายุ
 1. 21-25 ปี   4. 36-40 ปี   7. 51 ปีขึ้นไป
 2. 26-30 ปี   5. 41-45 ปี
 3. 31-35 ปี   6. 46-50 ปี
3. สังกัดภาควิชา
 1. ภาควิชาสารัตถศึกษา   2. ภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์
4. วุฒิการศึกษา
 1. ปริญญาตรี   2. ปริญญาโท   3. ปริญญาเอก
5. สาขาวิชาที่ท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา / ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ กรณีเป็นอาจารย์หลายสาขา
 1. สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย) จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 2. สาขาวิชาภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 3. สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร   จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 4. สาขาวิชาภาษาและภาษาไทยประยุกต์   จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 5. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ   จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 6. สาขาวิชาภาษาจีน   จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
 7. สาขาวิชาชุมชนศึกษา   จำนวนนักศึกษาในที่ปรึกษา.....คน
6. ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
 1. น้อยกว่า 1 ปี   4. 11 – 15 ปี
 2. 1 – 5 ปี   5. 16 – 20 ปีขึ้นไป
 3. 6 – 10 ปี
7. ท่านเคยเข้ารับการอบรมอาจารย์ใหม่ หรือเรื่องระบบอาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่
 1. เคยเข้ารับการอบรม
 2. ไม่เคยเข้ารับการอบรม
8. ความถี่ในการพบนักศึกษาของท่านในรอบปีการศึกษา
 1. พบนักศึกษาคณาการศึกษาละ 1 ครั้ง
 2. พบนักศึกษาปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
 3. ได้พบและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นประจำ ประมาณ ..... ครั้ง/ต่อภาคการศึกษา
 4. ได้พบและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นประจำ ประมาณ ..... ครั้ง/ต่อปีการศึกษา
 5. อื่น ๆ ระบุ .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับความคาดหวัง กับการปฏิบัติงานจริงต่อการ
ปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความจริงที่ท่านเห็นว่าให้ความคาดหวัง กับการท่านได้
ปฏิบัติงานจริงต่อการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ความคาดหวัง หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความมุ่งหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับบทบาท
หรือภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

การปฏิบัติงานจริง หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติงานจริงในภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

โดยใช้เกณฑ์ระดับความคิดเห็น ดังนี้

ความคาดหวัง		การปฏิบัติงานจริง	
5	หมายถึง ระดับมากที่สุด	5	หมายถึง ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับมาก	4	หมายถึง ระดับมาก
3	หมายถึง ระดับปานกลาง	3	หมายถึง ระดับปานกลาง
2	หมายถึง ระดับน้อย	2	หมายถึง ระดับน้อย
1	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด	1	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตาม บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง					การปฏิบัติงานจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ก	กำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอปรึกษา แนะนำอย่างสม่ำเสมอ	✓							✓		

จาก ข้อ ก การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเรื่องกำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอปรึกษา
แนะนำอย่างสม่ำเสมอ ผู้ตอบได้ให้ความคาดหวังในระดับมากที่สุด แต่การปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตาม บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	ความคาดหวัง						การปฏิบัติงานจริง				
		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
ด้านการให้ความช่วยเหลือ												
1	ให้คำแนะนำนักศึกษาเรื่องการติดตามข่าวสารและประกาศที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา											
2	ลงนามรับรองนักศึกษา เมื่อนักศึกษาต้องการนำหลักฐานไปแสดงแก่ผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่น											
3	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนการศึกษา หรือกองทุนให้กู้ยืม											
4	แจ้งข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายต่าง ๆ /สาขาวิชา ให้นักศึกษาทราบทันเหตุการณ์											
5	ให้ความช่วยเหลือและประสานงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลประโยชน์ของนักศึกษา											
6	ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเรื่องการเรียน เรื่องส่วนตัว และแนวทางการประกอบอาชีพ											
7	ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านการเงิน											
8	ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาด้านสุขภาพ											

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

- 5 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาที่อาจารย์ที่ปรึกษาประสบจากการปฏิบัติงาน	ปัญหา				
		5	4	3	2	1
1	อาจารย์ที่ปรึกษามีภาระงานสอน และภาระงานอื่น ๆ มากเกินไป					
2	อาจารย์ที่ปรึกษานัดพบนักศึกษาในความดูแล อย่างน้อยภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง แต่นักศึกษาไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา					
3	นักศึกษาไม่ได้วางแผนการเรียน					
4	นักศึกษาไม่ทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การลงทะเบียนเรียน โครงสร้างหลักสูตร (แผนการศึกษา วิชาเลือกบังคับ วิชาเลือกเสรี) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา					
5	อาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน					
6	จำนวนนักศึกษาในความดูแลมีมากเกินไป					
7	อาจารย์ที่ปรึกษามีปัญหาในการตรวจสอบข้อมูลการศึกษา					
8	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้เรื่องโครงสร้างหลักสูตร และกฎระเบียบ กระบวนการในการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอน และการยื่นคำร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษา					
9	ขาดทักษะการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา					
10	ไม่สามารถช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาร่วมกับนักศึกษาได้					
11	ขาดข้อมูลการให้บริการต่าง ๆ ของคณะ/มหาวิทยาลัย เช่น ทุนการศึกษา/ กองทุนให้กู้ยืม					
12	อาจารย์ที่ปรึกษาขาดแรงจูงใจ หรือขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน					
13	คณะไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างชัดเจน					

ตอนที่ 4 การใช้ระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างแสดงระดับการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการให้คำปรึกษา

- 5 หมายถึง ระดับการใช้งานมากที่สุด
 4 หมายถึง ระดับการใช้งานมาก
 3 หมายถึง ระดับการใช้งานปานกลาง
 2 หมายถึง ระดับการใช้งานน้อย
 1 หมายถึง ระดับการใช้งานไม่เคยใช้งานเลย

ข้อ	การใช้ระบบสารสนเทศ	การใช้งาน				
		5	4	3	2	1
1	ระบบสารสนเทศนักศึกษา (http://sis.psu.ac.th)					
2	ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา (http://sis.psu.ac.th) และคลิกที่ข้อมูลพื้นฐาน					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

1. ด้านวิชาการ

.....
 .....
 .....

2. ด้านการให้คำปรึกษา

.....
 .....
 .....

3. ด้านการพัฒนานักศึกษา

.....
 .....
 .....

4. ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา

.....
 .....
 .....

5. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และอื่น ๆ

.....
 .....
 .....

6. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างสมบูรณ์
 คณะผู้วิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบริการการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โทร. 6710, 6711
 ที่ มอ 880/พิเศษ วันที่ 28 มกราคม 2558
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามงานวิจัย

เรียน นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ด้วยนางสลักใจ ศรีธราดล และนางสาวจิราพร บุญช่วย มีความประสงค์ที่จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับดำเนินการเรื่อง “บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง เป็นที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งขณะนี้อยู่ในกระบวนการของการสอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ จึงใคร่ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ ตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ โดยข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ กรุณาตอบแบบสอบถาม การวิจัยตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ และส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยไปยังนางสลักใจ ศรีธราดล หรือนางสาวจิราพร บุญช่วย ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้
 จะเป็นพระคุณยิ่ง

นางสลักใจ ศรีธราดล
 หัวหน้าโครงการวิจัยฯ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
(สำหรับนักศึกษา)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวังที่ปฏิบัติจริง
  - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาซึ่งนักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา
  - ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการ
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลของท่านมาใช้ในการวิจัยโดยวิเคราะห์เป็นภาพรวมเท่านั้น การตอบตามจริงจะไม่มีผลเสียหายใด ๆ ต่อท่าน และจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
---------------------------------	----------------------------------
2. สาขาวิชา

☐ 1. ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาไทย)	☐ 5. ภาษาอังกฤษ
☐ 2. ภาษาเพื่อการพัฒนา (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)	☐ 6. ภาษาจีน
☐ 3. ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	☐ 7. ชุมชนศึกษา
☐ 4. ภาษาและภาษาไทยประยุกต์	
3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

☐ 1. ชั้นปีที่ 1 (รหัส 57)	☐ 3. ชั้นปีที่ 3 (รหัส 55)
☐ 2. ชั้นปีที่ 2 (รหัส 56)	☐ 4. ชั้นปีที่ 4 (รหัส 54)
4. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ปัจจุบัน

☐ 1. น้อยกว่า 2.00	☐ 4. 3.00 – 3.49
☐ 2. 2.00 – 2.49	☐ 5. มากกว่า 3.5
☐ 3. 2.50 – 2.99	
5. เมื่อท่านประสบปัญหาวิกฤตกังวลในเรื่องการเรียน ท่านขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาจากใครมากที่สุด

☐ 1. บิดา มารดา	☐ 6. อาจารย์ที่ปรึกษา
☐ 2. เพื่อน	☐ 7. ตัดสินใจด้วยตนเอง
☐ 3. รุ่นพี่ในคณะ	☐ 8. เจ้าหน้าที่ดูแลหลักสูตร
☐ 4. ญาติ พี่น้อง	☐ 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
☐ 5. อาจารย์ผู้สอน	
6. เมื่อท่านประสบปัญหาวิกฤตกังวลในเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องอื่น ๆ ท่านขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาจากใครมากที่สุด

☐ 1. บิดา มารดา	☐ 6. อาจารย์ที่ปรึกษา
☐ 2. เพื่อน	☐ 7. ตัดสินใจด้วยตนเอง
☐ 3. รุ่นพี่ในคณะ	☐ 8. เจ้าหน้าที่ดูแลหลักสูตร
☐ 4. ญาติ พี่น้อง	☐ 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....
☐ 5. อาจารย์ผู้สอน	
7. ความถี่ในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา

☐ 1. 1 – 2 ครั้งต่อเดือน	☐ 4. ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
☐ 2. 2 เดือนต่อครั้ง	☐ 5. ไม่เคยเข้าพบ
☐ 3. ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง	☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความจริงที่ท่านเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติงานตามบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความมุ่งหวัง ที่จะให้อาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง สิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติจริงในภารกิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

โดยใช้เกณฑ์ระดับความคิดเห็น ดังนี้

บทบาทที่คาดหวัง			บทบาทที่ปฏิบัติจริง		
5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด	5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก	4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง	3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย	2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด	1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาตามบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	บทบาทที่คาดหวัง					บทบาทที่ปฏิบัติจริง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ก	กำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ	✓							✓		

จาก ข้อ ก การปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษาเรื่องกำหนดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อขอปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ผู้ตอบเห็นว่าบทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด แต่บทบาทที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา

- 5 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาที่นักศึกษาประสบจากการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา	ปัญหา				
		5	4	3	2	1
1	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของหลักสูตรและสาขาวิชาที่เรียน					
2	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหลักเกณฑ์ ระเบียบแนวปฏิบัติต่าง ๆ เช่น กระบวนการในการลงทะเบียน การเพิ่ม-ถอนรายวิชา และการยื่นคำร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนักศึกษา					
3	อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษามีเวลาว่างไม่ตรงกัน					
4	นักศึกษาประสบปัญหาในการติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษา					
5	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน					
6	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ติดตามผลการเรียนของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
7	อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ					
8	อาจารย์ที่ปรึกษามักกล่าวตำหนิ ทำให้ไม่กล้าขอคำปรึกษา					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
อาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการ

1. ด้านวิชาการ

.....
 .....
 .....

2. ด้านการให้คำปรึกษา

.....
 .....
 .....

3. ด้านการพัฒนานักศึกษา

.....
 .....
 .....

4. ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา

.....
 .....
 .....

5. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และอื่น ๆ

.....
 .....
 .....

6. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ เพื่อการ
ปรับปรุงและพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างสมบูรณ์
คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เชิงคุณภาพอาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา

คำสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา

1. ท่านคิดว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีการปฏิบัติที่เป็นระบบแล้วหรือไม่
2. คณะศิลปศาสตร์มีการสนับสนุนการดำเนินงานระบบอาจารย์ที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด
3. คณะศิลปศาสตร์มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ ภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจนหรือไม่
4. คณะศิลปศาสตร์มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงระบบอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่
5. อาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ให้คำปรึกษานักศึกษาในที่ปรึกษามากน้อยเพียงใด
6. อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดวันเวลาที่นักศึกษาจะเข้าพบได้ไว้หน้าห้องทำงาน หรือช่องทางอื่น ๆ หรือไม่
7. นักศึกษาส่วนใหญ่มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านใดมากที่สุด
8. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำสัมภาษณ์นักศึกษา

1. นักศึกษาคิดว่าระบบอาจารย์ที่ปรึกษาคณะศิลปศาสตร์ มีการปฏิบัติที่เป็นระบบแล้วหรือไม่
2. อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำนักศึกษาการเตรียมตัวเรื่องการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร และการเลือกวิชาเรียนหรือไม่
3. อาจารย์ที่ปรึกษากำหนดวัน เวลา ที่นักศึกษาจะเข้าพบได้ไว้หน้าห้องทำงาน หรือช่องทางอื่น ๆ หรือไม่
4. นักศึกษาส่วนใหญ่มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาด้านใดมากที่สุด
5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ภาคผนวก ค

Reliability

ตอนที่3-4 – อาจารย์

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	2	6.5
	Excluded ^a	29	93.5
	Total	31	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.656	15

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
P1	37.5000	24.500	.000	.659
P2	39.0000	18.000	1.000	.538
P3	39.5000	12.500	1.000	.431
P4	38.5000	24.500	.000	.659
P5	38.0000	32.000	-1.000	.774
P6	39.5000	24.500	.000	.659
P7	41.0000	18.000	1.000	.538
P8	41.0000	18.000	1.000	.538
P9	41.5000	24.500	.000	.659
P10	40.5000	12.500	1.000	.431
P11	41.0000	18.000	1.000	.538
P12	41.0000	18.000	1.000	.538
P13	41.0000	18.000	1.000	.538
SIS1	37.5000	24.500	.000	.659
SIS2	38.5000	40.500	-1.000	.877

Reliability**Scale: ALL VARIABLES**

คาดหวัง-อาจารย์

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	2	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	2	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.499	52

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	222.0000	18.000	1.000	.340
a2	222.5000	24.500	.000	.500
a3	222.5000	24.500	.000	.500
a4	222.5000	24.500	.000	.500
a5	222.0000	32.000	-1.000	.638
a6	222.5000	24.500	.000	.500
a7	222.5000	24.500	.000	.500
a8	222.0000	32.000	-1.000	.638
a9	222.0000	32.000	-1.000	.638
a10	222.5000	24.500	.000	.500
a11	222.5000	24.500	.000	.500
a12	222.5000	24.500	.000	.500
a13	222.5000	24.500	.000	.500
a14	222.5000	24.500	.000	.500
c1	222.5000	24.500	.000	.500
c2	222.5000	24.500	.000	.500
c3	222.5000	24.500	.000	.500
c4	221.5000	24.500	.000	.500
c5	222.0000	18.000	1.000	.340
c6	221.5000	24.500	.000	.500

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c7	221.5000	24.500	.000	.500
c8	221.5000	24.500	.000	.500
c9	222.0000	18.000	1.000	.340
d1	222.0000	18.000	1.000	.340
d2	222.0000	18.000	1.000	.340
d3	222.0000	18.000	1.000	.340
d4	222.5000	24.500	.000	.500
d5	222.5000	24.500	.000	.500
d6	222.0000	18.000	1.000	.340
d7	222.5000	24.500	.000	.500
d8	222.5000	24.500	.000	.500
d9	222.5000	24.500	.000	.500
r1	222.0000	18.000	1.000	.340
r2	222.5000	24.500	.000	.500
r3	222.0000	18.000	1.000	.340
r4	222.0000	18.000	1.000	.340
r5	222.0000	18.000	1.000	.340
r6	222.0000	18.000	1.000	.340
r7	222.0000	18.000	1.000	.340
r8	222.0000	18.000	1.000	.340
r9	222.0000	18.000	1.000	.340
r10	222.0000	18.000	1.000	.340
r11	221.5000	24.500	.000	.500
r12	221.5000	24.500	.000	.500
h1	222.0000	32.000	-1.000	.638
h2	222.0000	32.000	-1.000	.638
h3	222.0000	32.000	-1.000	.638
h4	222.0000	32.000	-1.000	.638
h5	222.0000	32.000	-1.000	.638
h6	222.0000	32.000	-1.000	.638
h7	222.5000	24.500	.000	.500
h8	222.5000	24.500	.000	.500

Reliability

ปฏิบัติจริง-อาจารย์

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	2	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	2	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.872	52

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	197.0000	200.000	.000	.872
a2	197.0000	200.000	.000	.872
a3	196.5000	180.500	1.000	.859
a4	196.5000	180.500	1.000	.859
a5	196.5000	180.500	1.000	.859
a6	197.0000	200.000	.000	.872
a7	196.5000	180.500	1.000	.859
a8	196.0000	162.000	1.000	.850
a9	196.0000	162.000	1.000	.850
a10	196.5000	180.500	1.000	.859
a11	197.0000	200.000	.000	.872
a12	197.0000	200.000	.000	.872
a13	196.5000	180.500	1.000	.859
a14	197.0000	200.000	.000	.872
c1	197.0000	200.000	.000	.872
c2	197.0000	200.000	.000	.872
c3	196.5000	180.500	1.000	.859
c4	195.0000	200.000	.000	.872
c5	195.5000	220.500	-1.000	.888
c6	195.0000	200.000	.000	.872
c7	195.0000	200.000	.000	.872

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c8	195.5000	180.500	1.000	.859
c9	196.5000	180.500	1.000	.859
d1	196.5000	180.500	1.000	.859
d2	197.0000	200.000	.000	.872
d3	195.5000	220.500	-1.000	.888
d4	196.5000	180.500	1.000	.859
d5	196.5000	180.500	1.000	.859
d6	195.5000	220.500	-1.000	.888
d7	197.0000	200.000	.000	.872
d8	196.5000	180.500	1.000	.859
d9	196.5000	180.500	1.000	.859
r1	196.0000	200.000	.000	.872
r2	196.5000	220.500	-1.000	.888
r3	195.5000	220.500	-1.000	.888
r4	196.0000	200.000	.000	.872
r5	195.5000	220.500	-1.000	.888
r6	195.5000	220.500	-1.000	.888
r7	195.5000	220.500	-1.000	.888
r8	195.5000	220.500	-1.000	.888
r9	195.5000	220.500	-1.000	.888
r10	195.5000	220.500	-1.000	.888
r11	195.0000	200.000	.000	.872
r12	195.0000	200.000	.000	.872
h1	196.0000	162.000	1.000	.850
h2	196.0000	162.000	1.000	.850
h3	196.0000	162.000	1.000	.850
h4	196.0000	162.000	1.000	.850
h5	196.0000	162.000	1.000	.850
h6	196.0000	162.000	1.000	.850
h7	197.0000	200.000	.000	.872
h8	196.5000	180.500	1.000	.859

Reliability

ตอนที่ 3-14ศ.

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.846	8

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
S1	16.4688	23.289	.563	.830
S2	16.6250	23.403	.563	.830
S3	15.9062	23.378	.507	.837
S4	15.8750	21.210	.691	.813
S5	16.4375	23.609	.608	.825
S6	16.3750	22.758	.675	.817
S7	16.6562	22.878	.558	.831
S8	16.9062	23.636	.501	.837

Reliability

บทภาทคาคดหังง-นศ.

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	52

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	218.1875	1001.641	.908	.986
a2	218.1250	1012.500	.632	.986
a3	218.0625	1015.609	.517	.986
a4	218.0000	1015.097	.584	.986
a5	218.1562	995.039	.880	.986
a6	218.3438	998.684	.647	.986
a7	218.3438	1000.426	.640	.986
a8	218.1562	1005.555	.752	.986
a9	218.1875	996.028	.766	.986
a10	218.3125	995.319	.764	.986
a11	218.4688	992.773	.662	.986
a12	218.3438	978.749	.883	.986
a13	218.1562	986.459	.860	.986
a14	218.3125	981.512	.855	.986
c1	218.1250	1001.468	.712	.986
c2	218.2812	989.886	.815	.986
c3	218.0000	1006.903	.769	.986
c4	218.0625	1002.060	.754	.986
c5	218.0938	1006.475	.755	.986
c6	218.0625	1001.996	.796	.986
c7	218.0312	1000.225	.784	.986
c8	218.0938	995.120	.858	.986
c9	218.0625	1005.609	.816	.986
d1	218.0000	1012.194	.650	.986
d2	218.1875	1003.641	.807	.986

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
d3	218.0938	997.894	.845	.986
d4	218.2500	988.903	.849	.986
d5	218.3125	992.351	.815	.986
d6	218.2188	994.886	.867	.986
d7	218.1562	989.749	.866	.986
d8	218.0625	1001.351	.914	.986
d9	218.0625	1007.738	.766	.986
r1	218.1562	999.620	.755	.986
r2	217.9062	1016.475	.632	.986
r3	217.8438	1013.168	.662	.986
r4	217.9688	1010.418	.734	.986
r5	217.8750	1014.048	.694	.986
r6	217.9688	1008.934	.718	.986
r7	217.9375	1009.222	.759	.986
r8	217.8750	1018.177	.646	.986
r9	217.9688	1010.289	.737	.986
r10	217.8438	1012.717	.729	.986
r11	218.0312	997.386	.839	.986
r12	217.8438	1012.136	.744	.986
h1	218.1562	1004.781	.818	.986
h2	218.0000	1014.258	.648	.986
h3	218.1250	999.532	.822	.986
h4	217.9062	1010.217	.793	.986
h5	217.9688	1012.741	.736	.986
h6	218.0000	1007.290	.760	.986
h7	218.1875	993.448	.811	.986
h8	218.2500	991.613	.803	.986

Reliability**Scale: ALL VARIABLES****Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.971	52

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	169.7500	980.516	.580	.971
a2	169.5000	993.355	.341	.971
a3	169.6562	978.620	.489	.971
a4	169.4688	984.967	.591	.971
a5	169.9062	960.410	.793	.970
a6	170.0625	977.028	.546	.971
a7	169.8750	975.468	.601	.970
a8	169.5625	988.512	.400	.971
a9	170.0625	962.706	.740	.970
a10	170.0000	962.065	.705	.970
a11	169.8750	966.113	.689	.970
a12	169.7188	984.531	.448	.971
a13	169.7500	979.677	.500	.971
a14	170.0938	968.346	.685	.970
cl1	170.0938	954.604	.684	.970
c2	170.1562	965.943	.593	.971
c3	169.9375	959.480	.655	.970
c4	169.5000	955.161	.748	.970
c5	169.4688	979.741	.519	.971
c6	169.3438	979.201	.464	.971
c7	169.1562	974.975	.655	.970
c8	169.3750	976.823	.576	.971
c9	169.4375	976.125	.610	.970

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
d1	169.5938	969.926	.671	.970
d2	169.8438	958.846	.774	.970
d3	169.5000	975.677	.678	.970
d4	169.9062	967.959	.668	.970
d5	169.6562	975.330	.525	.971
d6	169.9375	965.802	.630	.970
d7	169.7812	969.273	.661	.970
d8	169.6562	966.943	.792	.970
d9	169.5625	980.319	.557	.971
r1	169.6875	968.093	.714	.970
r2	169.4062	973.410	.610	.970
r3	169.4375	965.415	.696	.970
r4	169.3438	977.588	.566	.971
r5	169.2812	975.370	.676	.970
r6	169.1875	986.802	.387	.971
r7	169.3750	981.081	.463	.971
r8	169.4688	964.515	.761	.970
r9	169.3750	970.629	.688	.970
r10	169.3125	971.577	.607	.970
r11	169.6250	967.790	.685	.970
r12	169.4062	971.475	.698	.970
h1	169.7812	972.822	.624	.970
h2	169.4688	988.386	.339	.971
h3	169.9062	968.991	.729	.970
h4	169.9062	969.443	.643	.970
h5	169.7188	962.789	.757	.970
h6	169.7812	965.402	.726	.970
h7	170.2188	968.434	.652	.970
h8	170.1250	979.855	.545	.971

ภาคผนวก ง

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ งานวิจัย โทร.6675 E-mail: suchada.ko@psu.ac.th

ที่ มอ 880/ว 3๒๕๗

วันที่ ๗ สิงหาคม 2557

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เรียน คุณอมรา ศรีสังข์

ด้วย นางสาวสลักใจ ศรีธราดล สังกัดฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2557 เพื่อดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยขอให้ส่งเอกสารที่พิจารณาเรียบร้อยแล้วไปยัง นางสาวสลักใจ ศรีธราดล ภายในวันพฤหัสบดีที่ 21 สิงหาคม 2557

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุมัติด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ งานวิจัย โทร.6675 E-mail: suchada.ko@psu.ac.th

ที่ มอ.880/ว.366/1 วันที่ 7 สิงหาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เรียน อาจารย์ธัญลักษณ์ ลิ้มเพ็ชรจัด

ด้วย นางสาวสลักใจ ศรีธราดล สังกัดฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2557 เพื่อดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยขอให้ส่งเอกสารที่พิจารณาเรียบร้อยแล้วไปยัง นางสาวสลักใจ ศรีธราดล ภายในวันพฤหัสบดีที่ 21 สิงหาคม 2557

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปศาสตร์ งานวิจัย โทร.6675 E-mail: suchada.ko@psu.ac.th

ที่ มอ 880/ว.๖๒๕๑

วันที่ ๗ สิงหาคม 2557

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล นิมสุวรรณ

ด้วย นางสาวสลักใจ ศรีธราดล สังกัดฝ่ายสนับสนุนวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2557 เพื่อดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่คาดหวัง ที่ปฏิบัติจริง และปัญหาเกี่ยวกับระบบอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านนี้เป็นอย่างดี จึงขออนุมัติครุภัณฑ์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยขอให้ส่งเอกสารที่พิจารณาเรียบร้อยแล้วไปยัง นางสาวสลักใจ ศรีธราดล ภายในวันพฤหัสบดีที่ 21 สิงหาคม 2557

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุมัติด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี สบายยิ่ง)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

คณะผู้ดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชื่อ-สกุล : นางสาวสลักใจ ศรีธรราดล
คุณวุฒิ : การศึกษาบัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
ตำแหน่ง : นักวิชาการศึกษาคำานาญการ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่
2. ชื่อ-สกุล : นางสาวจิราพร บุญช่วย
คุณวุฒิ : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่
ตำแหน่ง : นักวิชาการอุดมศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่